

Vimpelin kunta

Tilinpäätös 2020

Kunnanhallitus 29.3.2021 § 72

Valtuusto 14.6.2021 §

Sisällys

1.	JOHDANTO	4
1.1.	Tilinpäätössäännökset	4
1.2.	Tilinpäätösasiakirjat	4
2.	TOIMINTAKERTOMUS	5
2.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.1	Kunnanjohtajan katsaus.....	5
2.1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
2.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
2.1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
2.1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	21
2.1.6	Kunnan henkilöstö	24
2.1.7	Ympäristötekijät.....	26
2.1.9.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	26
2.2	Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	28
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	32
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	32
2.3.2	Toiminnan rahoitus	34
2.4.	Rahoitusasema ja sen muutokset	36
2.5.	Kokonaistulot ja -menot	38
2.6.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	39
2.6.1.	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	39
2.6.2.	Konsernin toiminnan ohjaus.....	40
2.6.3.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	42
2.6.4.	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	42
2.6.5.	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	43
2.6.6.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	45
2.7.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
2.7.1.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
2.7.2.	Tilikauden tuloksen käsittely	52
2.7.3.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	52
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	58
3.1	Tavoitteiden toteutuminen	58
3.1.1	Keskusvaalilautakunta	59
3.1.2	Tarkastuslautakunta	59
3.1.3	Kunnanhallitus	59
3.1.4.	Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta.....	66
3.1.5.	Tekninen lautakunta	69
	Tekninen lautakunta	69
3.1.5.1	Yhdyskuntasuunnittelu	69
3.1.5.2	Yhdyskuntapalvelut.....	71
3.1.5.3	Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto.....	73
3.1.5.4	Toimitilat ja vuokrauspalvelut	74
3.1.5.5	Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu	76
3.1.5.6.	Vesihuoltolaitos	78
3.1.6.	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta.....	79
3.1.6.1.	Lautakuntahallinto + projektit	83
3.1.6.2.	Terveyspalvelut	84
3.1.6.4.	Erikoissairaanhoito	87
3.1.6.5.	Suun terveydenhoito.....	88

3.1.6.6.	Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto.....	89
3.1.6.7.	Työterveyshuolto.....	90
3.1.6.8.	Hoiva ja hoito.....	91
3.1.6.9.	Kuntoutus.....	94
3.1.6.10.	Sosiaalipalvelut.....	95
3.1.6.11.	Aikuissosiaalityö.....	100
3.1.6.12.	Aikuisten psykososiaaliset palvelut.....	100
3.1.6.13.	Vammaispalvelut.....	104
3.1.7.	Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli.....	115
3.1.7.1.	Sivistystoimen hallinto.....	117
3.1.7.2.	Projektit.....	119
3.1.7.3.	Varhaiskasvatus.....	120
3.1.7.4.	Esi – ja perusopetus.....	122
3.1.7.5.	Lukio-opetus.....	124
3.1.7.6.	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto.....	125
3.1.7.7.	Musiikkiopisto.....	127
3.1.7.8.	Kirjastotoimi.....	127
3.1.7.9.	Vimpelin kunnan nuorisopalvelut.....	128
3.1.8.	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi.....	133
3.1.8.1.	Maaseutupalvelut hallinto.....	134
3.1.8.2.	Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät.....	135
3.1.8.3.	Maaseutupalvelut kehittäminen.....	137
3.1.8.4.	Lomituspalvelut hallinto.....	138
3.1.8.5.	Lomituspalvelut kotieläintilat.....	140
3.1.8.6.	Lomituspalvelut turkistuottajat.....	141
3.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	143
3.2.1.	Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla.....	143
3.2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	144
3.2.3.	Investointien toteutuminen.....	146
3.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen.....	151
4.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	152
4.1.	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet.....	152
4.2.	Tuloslaskelma.....	152
4.3.	Rahoituslaskelma.....	153
4.4.	Tase.....	154
4.5.	Konsernilaskelmat.....	156
4.5.1.	Konsernituloslaskelma.....	156
4.5.2.	Konsernin rahoituslaskelma.....	157
4.5.3.	Konsernitase.....	158
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	160
5.1.	Selvitys tilinpäätöksen 2020 ja vuoden 2019 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta.....	160
5.2.	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.....	160
5.3.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	161
5.3.1.	Toimintatuotot.....	161
5.3.2.	Verotulojen erittely.....	161
5.3.3.	Valtionosuuksien erittely.....	162
5.3.4.	Palvelujen ostojen erittely.....	162
5.3.5.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista v. 2020.....	163
5.3.6.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot.....	169
5.3.7.	Satunnaiset tuotot ja kulut.....	169

5.4.	Tasetta koskevat liitetiedot	170
5.4.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	170
5.4.1.1.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset.....	170
5.4.1.2.	Arvonkorotukset	170
5.4.1.3.	Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset.....	170
5.4.1.4.	Omistukset muissa yhteisöissä.....	171
5.4.1.5.	Saamisten erittely	171
5.4.1.6.	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät.....	172
5.4.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	172
5.4.2.1.	Oman pääoman erittely.....	172
5.4.2.2.	Velat, jotka eräänyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	173
5.4.2.3.	Vieras pääoma, erittely	173
5.4.2.4.	Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät.....	174
5.5.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	174
5.5.1.	Vastuusitoumukset	174
5.5.2.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	175
5.5.3.	Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt	175
5.6.	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot.....	176
6.	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	179
7.	YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA	184
8.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	185

1. JOHDANTO

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi kuntalain 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on kuntalain 123 §:n tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

1.2. Tilinpäätösasiakirjat

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (julkisuuslain 6 §:n 2. kohta). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös muut tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (julkisuuslain 24 §).

Tilinpäätös sekä luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen jälkeen sidottavaan tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava (KPL 3:8.1 §).

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunta ja sen kuntajaosto on laatinut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohje on annettu huhtikuussa 2019 ja sitä on noudatettava laadittaessa kunnan tilinpäätöstä toistaiseksi. Yleisohjeessa on esitetty tilinpäätöksen lakisääteinen sisältö ja se korvaa vuonna 2019 annetun kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Tarkistettua yleisohjetta (vuonna 2020) noudatetaan laadittaessa kunnan tilinpäätöstä tilikaudesta 2021 alkaen lukuun ottamatta verotulomenetysten korvausta koskevien tietojen esittämistä, jotka esitetään jo vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Yleisohjetta saa kuitenkin soveltaa kokonaisuudessaan laadittaessa tilinpäätöstä vuodesta 2020. Ohjeessa kunnalla tarkoitetaan myös kuntayhtymää, ellei ohjeessa jollain osin ole toisin sanottu.

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2020 elettiin osittain poikkeusoloissa ja kokonaisuudessaan normaalista poikkeavassa tilassa. Korona-pandemia vaikutti kunnan operatiivisen toiminnan suunnitteluun, hankkeisiin, tapahtumiin ja osaltaan kunnan henkilöstön toimintaan. Covid19-pandemia lisäsi huomattavasti kunnan henkilöstön henkistä kuormitusta ja pakotti Vimpelin kunnan ottamaan hallinnollisten toimien turvaamiseksi "digi-loikan".

Vimpelin kunta onnistui turvaamaan vuonna 2020 sujuvan hallinnon, sekä kehittämään kuntaa investointien ja kolmannen sektorin talkoo-hankkeiden, sekä järjestö yhteistyön turvin. Vuosi 2020 olikin osaltaan yhteistyön voimannäyttö ja osoitus siitä, että vuonna 1866 perustettu Vimpelin kunta seisoo myös kriisin kohdatessaan horjumatta yhteistyön voimalla. Kunnan taloutta saatiin elvytettyä mittavasti. Onnistumiseen vaadittiin omia reaktiivisia omia toimia (kts tilinpäätös) talouden tasapainottamisstrategian mukaisesti. Tämän lisäksi Vimpelin kunnan valtionosuudet palasivat lähemmäs "normaalia" (verrokki kokoiset kunnat). Kunnan positiiviseen tilinpäätökseen vaikutti myös 390 000 euron suuruinen harkinnanvarainen valtionosuus ja valtioneuvoston päätös elvyttää kuntataloutta koronapandemian johdosta. Erikoissairaanhoidon ylitti varatun budjetin jälleen. Vimpelin kokoisen pienen kunnan järjestelmällinen taloudellinen suunnittelu on ja tulee olemaan haastavaa, erityisesti erikoissairaanhoidon ennustamattomuuden takia. Vuoden 2020 aikana Vimpelin kunnan verotulot laskivat huomattavasti vuoden 2019 tulokertymästä (n -370 000 euroa). Alueellinen työttömyys pysyi kuitenkin läpi vuoden alle valtiollisten keskiarvojen ollen myös Etelä-Pohjanmaan alhaisimpia.

Vimpelin kunta kiittää vuoden 2020 onnistumisista aktiivista valtuustoa, joka sitoutui demokraattisen päätöksenteon muodossa laadittuun talouden tasapainottamissuunnitelmaan. Onnistumiseen vaadittiin myös kaikkien kuntalaisten, kolmannen sektorin, elinkeinoelämän ja aluetta edustavien kansanedustajien ja viranhaltijoiden kuntarajat ylittävää yhteistyötä. Vuoden 2021 aikana Vimpelin kunnalla on tavoitteena kattaa kaikki jäljellä olevat alijäämät ja suunnata katseet kohti suurempia talouteen vaikuttavia rakenteellisia muutoksia. Näiden tehtävänä on turvata Vimpelin kunnalle kestävä talous ja itsenäisyys pitkälle tulevaisuuteen.

Sam Leijonaniemi

kunnanjohtaja

Vimpelin kunnan talous tilinpäätöksen 2020 lukujen valossa

Vuosikate ja tilikauden tulos

Vuoden 2020 vuosikate oli 2.221.487,08 euroa ja tilikauden tulos 1.240.913,36 euroa (v. 2019 / -214.250,04 € ja tilikauden tulos -1.154.485,45 €).

Toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus oli -17.182.793,29 euroa (v. 2019 -18.604.225,41€).

Verotulot ja valtionosuudet

Vimpelin kunnan verotulojen kertymä (kunnallisvero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero) oli yhteensä 10.147.575,83 € (v. 2019 10.517.823,52 €).

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 9.285.668,00euroa (v. 2019 7.887.448,00 €).

Lainamäärä

Kunnan lainamäärä vuoden 2020 lopussa 11.640.512 € eli 4 181 euroa / asukas (v. 2019 11.447.447 € = eli 4 048 €/asukas).

Taseen yli-/alijäämä

Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä oli 31.12.2020 -165.830,07 euroa (v. 2019 -1.406.743,43 €).

Merkittävimmät investoinnit

Vuoden 2020 merkittävimpiä investointeja oli intervalliosaston peruskorjauksen I vaihe ja jätevesipuhdistamon saneerauksen loppuun saattaminen. Vimpelin kunnan investoinnit vuonna 2020 olivat yhteensä 2.139.610,22 euroa / netto (v. 2019 1.413.127,82 euroa /netto).

Vimpelin kunnanvaltuuston keskeisimpiä päätöksiä vuonna 2020

Kunnanvaltuusto hyväksyi 6.4.2020 16 § ja 17 § nuorisovaltuuston tekemän aloitteen koirapuistosta ja hyväksyi siihen määrärahan

Kunnanvaltuusto päätti 6.4.2020 28 § hyväksyä lahjakirjan kumoamisen Vimpeli-seuran kanssa. Lahjakirja koski museoiden aluetta

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.6.2020 37 § henkilöstötilinpäätöksen v. 2019.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.6.2020 38 § - 40 § Vimpelin kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksen sekä myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille ja merkitsi tiedoksi vuoden 2019 arviointikertomuksen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.6.2020 § 42 v. 2020 talousarvioon käyttötalousosan muutokset koskien talouden tasapainottamista

Kunnanvaltuusto hyväksyi osan 15.6.2020 § 43 investointiosan v. 2020 ja taloussuunnitelma vuosien 2021-2023 muutokset

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.6.2020 § 44 Rauhanpuisto -tilan myynnin

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.6.2020 § 48 hallintosäännön muutoksen, joka mahdollistaa valtuuston kokousten pitämisen ja niihin osallistumisen myös sähköisellä yhteydellä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 55 Vimpelin kunnan sitoutumisesta jatkamaan osana Aisaparin toiminta-alueita ja sitoutui kuntarahaosuuteen ohjelmakaudelle 2021 – 2027.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 56 määrärahan kantatie 68 parantamiseen välillä MT7421 – MT 750

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 59 äänestysaluejaon muuttamisen vuodelle 2021

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 60 kunnan talouden tasapainottamisohjelman

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 61 tonttikampanjan jatkon

Kunnanvaltuusto hyväksyi 28.9.2020 § 68 Etelä-Pohjanmaan liiton uuden perussopimuksen

Kunnanvaltuusto hyväksyi 28.9.2020 § 75 investointiosan v. 2020 ja taloussuunnitelma vuosien 2021-2023 muutokset

Kunnanvaltuusto päätti 9.11.2020 § 85 kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2021 edelleen 22,25.

Kunnanvaltuusto päätti 9.11.2020 § 86 pitää kunnan kiinteistöveroprosentit vuodelle 2021 samalla tasolla kuin v. 2020

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.11.2020 § 89 kunnan poistosuunnitelman uusille investointikohteille.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 96 kokouksessa talousarvion vuodelle 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2023.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 97 Järvi-Pohjanmaan perusturvan talousarviomuutoksen vuodelle 2020 / Vimpelin kunta.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 98 talousveden turvaaminen ja yhdyslinjan suunnittelu Vimpelin kunnan ja Alajärven kaupungin välille -hankkeen

Kunnanvaltuusto päätti 14.12.2020 § 99 pitää valtuutettujen lukumäärän ennallaan 1.6.2021 alkavalla kaudella

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 100 Etelä-Pohjanmaan pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 101 JärviS-Energian Oy:n osakassopimuksen

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 102 Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n osakassopimuksen

Yleistietoja Vimpelin kunnasta

Perustettu	1866
Asukkaita 31.12.2020	2784
(Tilastokeskuksen ennakkotieto 21.1.2021)	
Henkilöstö 31.12.2020	44,5
 <u>Verot vuonna 2020:</u>	
Veroprosentti	22,25 %
Yleinen kiinteistövero - %	1,10 %
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,65 %
Muiden asuinrakennusten vero - %	1,30 %
Rakentamattomien tonttien (kaava-alue)	3,00 %
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero	0 %

2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vimpelin kunnassa vaalikaudella 2017 - 2021 valtuuston jäsenmäärä on 21.

Valtuusto vuonna 2017-2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja 1.6.2019 – 31.5.2021	Haloo Vimpeli	Matti Latvala
1. vpj 1.6.2019-31.5.2021	Keskusta	Koivukoski Yrjö
2. vpj 1.6.2019-31.5.2021	KD	Vasalampi Lea
valtuutettu	Keskusta	Ammesmäki Anita
valtuutettu	PS	Arpala Jarmo
valtuutettu	Keskusta	Herrala Jouni
valtuutettu	SIN	Hongisto Reijo
valtuutettu	Keskusta	Hänninen Harri
valtuutettu	VAS	Järvelä Matti
valtuutettu	Haloo Vimp	Kangas Hanna
valtuutettu	Keskusta	Laakso Marja-Leena
valtuutettu	Haloo Vimp	Lapinkorpi Markku
valtuutettu	Haloo Vimp	Lassila Martti
valtuutettu	Haloo Vimp	Latvala Matti
valtuutettu	Keskusta	Mikola Mikael
valtuutettu	Keskusta	Niemi Anne
valtuutettu	Haloo Vimp	Niemi Jyrki
valtuutettu	VAS	Rannanpää Eija
valtuutettu	Keskusta	Savola Juho
valtuutettu	Haloo Vimp	Sova Pasi
valtuutettu	Keskusta	Timo Marko
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi 1.6.2019 lukien

Kunnanhallitus vuonna 1.6.2019-31.5.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Laakso Marja-Leena
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimp	Lapinkorpi Markku
2. varapuheenjohtaja	Keskusta	Ammesmäki Anita
	Haloo Vimp	Kangas Hanna
	PS	Arpala Jarmo
	VAS	Rannanpää Eija
	Keskusta	Timo Marko

Tarkastuslautakunta 2017-2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimp	Niemi Jyrki
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Mikael Mikola
jäsen		Aho Aila
jäsen	KD	Järvenpää Laila
jäsen	VAS	Soile Kautiainen-Hietala 1.11.2019 alk.

Tekninen lautakunta	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Hänninen Harri, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lapinkorpi Markku, vpj.
jäsen	Haloo Vimpeli	Anttila Loviisa
jäsen	PS	Arpala Jarmo
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Keskusta	Mustonen Tanja
jäsen	Keskusta	Niemi Anne

Sivistystoimen tilaajalautakunta	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Takala Hannu, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Jukkala Veijo vpj. 1.11.2019 alkaen
jäsen	Vihreät	Arpala Eeva
jäsen	PS	Ilomäki Roosa
jäsen	Haloo Vimpeli	Nahkala Mari
jäsen	Keskusta	Savola Juho
jäsen	Keskusta	Yliahtela Mari

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Savola Juho, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi, vpj
jäsen		Metsäpelto Kati
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen		Haapala Marko
jäsen		Pippola Ville
jäsen		Timo Taru

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2020 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja Ympäristösihteeri
Investoinnit	Kunnanjohtaja Tekninen johtaja Hallinto- ja talousjohtaja Vapaa-aikasihteeri

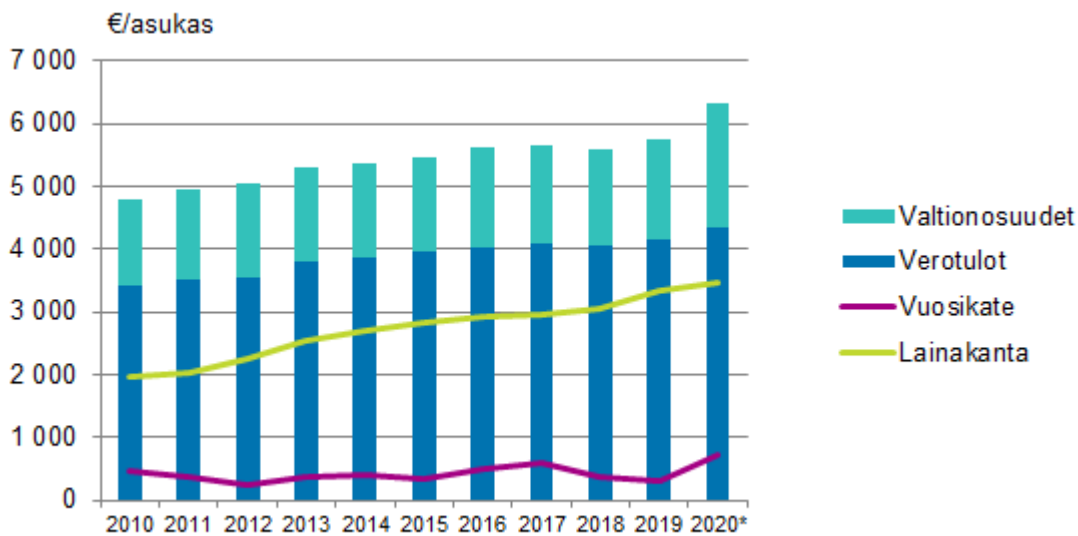
Kuntalain 125 §:n kukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet:

Vimpelissä kunnanhallituksen ja teknisen lautakunnan jäsenet.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien talous

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotietojen mukaan kuntatalouden (kunnat ja kuntayhtymät) yhteenlaskettu toimintakate oli vuonna 2020 noin -30,617 mrd. euroa. Toimintakate heikkeni 3,0 % edellisvuoteen verrattuna eli noin 900 milj. euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate oli tilinpäätösarvioiden mukaan noin 4,590 mrd. euroa positiivinen. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvон alentumiset (noin 3,072 mrd. euroa), mutta nettoinvestointeja (noin 4,715 mrd. euroa). Kuntatalouden vuosikatteen vahvistuminen johtui ennen kaikkea kuntien vuosikatteen vahvistumisesta.

*Tilinpäätösarviot

Lähde: Tilastokeskus: Kuntatalous neljännesvuosittain –tilasto, julkistus 5.2.2020

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien talous vahvistui vuonna 2020 usealla tavalla: kuntien rahoituksen riittävyys parani ja toimintakulujen kasvu oli maltillista. Kuntien tilikauden tulos oli selvästi positiivinen 1,731 mrd. euroa. Tilikausi oli negatiivinen vain 27 kunnassa, kun vuonna 2019 tulosoli negatiivinen 230 kunnassa.

Kuntien vuosikate vahvistui peräti noin 2,25 mrd. eurolla vuodesta 2019. Vuosikate nousi parista viime vuodesta poiketen selvästi yli poistotason ja nettoinvestointien. Kuntien nettoinvestoinneissa ja poistotasoissa ei koko maan tasolla tapahtunut suurta muutosta. Vuosikatteen vahvistumista selittää toimintakatteen maltillinen kasvu, joka johtuu toimintakulujen alle kahden prosentin kasvusta. Valtionosuudet kasvoivat yli 27 prosenttia johtuen pääasiassa valtion myöntämisestä noin 1,5 mrd. euron koronatuista. Myös verotulot kasvoivat noin 4,0 prosenttia. Verotuloissa on muistettava valtion 10 prosentin yhteisöveron korotus (VM:n arvioi vuodelle 2020 on noin 0,450 mrd. euroa). Kunnallisvero kasvoi 5,1 prosenttia, yhteisöveron 2,8 prosenttia, mutta kiinteistöveron tuotto laski yli 6,0 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna. Kuntien kiinteistöverotulot sen sijaan laskivat, sillä noin 200 miljoonaa euroa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista siirtyi tilittäväksi vasta vuonna 2021, koska kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen ja uuteen tietojärjestelmään.

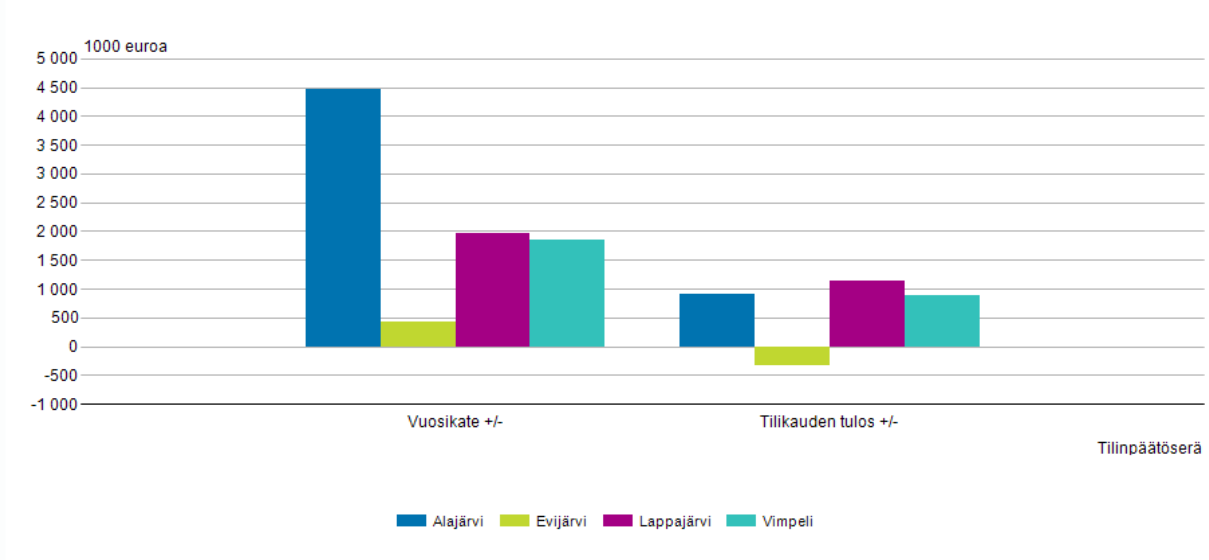
Lisäksi vuonna 2019 kuntien verotulojen kehitys oli poikkeuksellista, kun kuntien verokertymää pienensivät tulorekisterin käyttöönotosta johtuneet ongelmat ja muutokset ennakonpidätystavassa. Näistä seikoista johtuen arviolta noin 250 miljoonaa euroa kunnallisveroja siirtyi tilittäväksi vuonna 2020.

Kuntien lainakanta (ao. kuvia, €/as) kasvoi edelleen vuonna 2020 ja lainakannan kasvu hieman rauhoittui aiempaan vuoteen verrattuna. Kasvua oli 0,69 mrd. euroa eli noin 3,8 prosenttia. Lainakanta nousi noin 19,11 mrd. euroon eli 3478 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 140 kunnassa, kuten oli tilanne myös vuonna 2019. Erot kuntien välillä ovat suuret: Enonkosken kunnalla ei ollut vuonna 2020 lainkaan lainaa, kun taas Reisjärven kunnalla sitä on noin 10800 euroa/asukas.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä väheni voimakkaasti (ao. kuvio). Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli vain kaksi vuonna 2020, kun vuonna 2019 niitä oli 65. Yhteenlaskettu negatiivinen vuosikate oli noin -1,6 milj. euroa, kun se vuonna 2019 oli -92,0 milj. Vuonna 2020 negatiivisen vuosikatteen kunnista olivat molemmat alle 2 500 asukkaan kuntaa.

Kuntien tilinpäätösarviot 2020 muuttujina Kunta ja Tilinpäätösarä. 2020.

Yllä on kuvattuna Vimpelin, Alajärven, Lappajärven ja Evijärven tammikuun alussa antamat tiedot tilinpäätösarviosta vuodelta 2020. Arvio on tullut antaa tammikuun alussa.

Lähde: Tilastokeskus, kuntien tilinpäätösarviot v. 2020

Alueelliset kehitysnäkymät Etelä-Pohjanmaalla ja Järviseudun seutukunnassa

Väestö

Järviseudun seutukunnassa asui vuoden 2020 lopussa tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 19 546 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä oli 317 henkilöä. Vimpelin kunnan väkiluku oli vuoden lopussa Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 2 784 henkeä, vähennystä väkiluvussa vuoteen 2019 loppuun verrattuna on 44 henkeä.

Väestömuutosten ennakkotiedot / Vimpeli / v. 2020 neljännesvuosittain

	2020Q1	2020Q2	2020Q3	2020Q4
Vimpeli	2798	2811	2800	2784

Vuoden 2020 aikana Vimpeliin syntyi 17 lasta (vuonna 2019 9 lasta) ja kuoli 44 henkilöä (vuonna 2019 vastaava luku 43 henkilöä). Koko Etelä-Pohjanmaalla väkiluku väheni 960 henkilöä ja väkiluku kasvoi vain Seinäjoella ja Ilmajoella. (lähde: tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat)

Työllisyys

Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa oli joulukuun lopussa 8 894 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 1 963 henkilöllä, eli 28,3 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 10,5 prosenttia. Lukema oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa vastaava osuus oli 13,6 prosenttia.

Järviseudun seutukunnassa työttömyysprosentti oli 31.12.2020 yhteensä 10,1 prosenttia (v. 2019 8,2 %). Vimpelissä työttömyysprosentti vuoden lopussa oli 8,2 prosenttia (v. 2019 6,1 %).

Etelä-Pohjanmaalla oli kokoaikaisesti lomautettuja 2411 eli työttömistä työnhakijoista 27,1 %. Lomautettuja Vimpelissä oli 23 henkilöä.

Työttömien työnhakijoiden määrä nousi kaikissa ammattiryhmissä. suhteellisesti nousua oli erityisasiantuntijoiden (47,2 %), johtajien (45,5 %) sekä palvelu- ja myyntityöntekijöiden (40,4 %) ammattiryhmissä. Vähiten kasvua oli ryhmissä maanviljelijät, metsätyöntekijät ym. (2 %) ja muut työntekijät (16,9 %). Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuun lopussa 1 358 henkilöä, mikä on 544 henkilöä enemmän (66,8 %) kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Pitkäaikaistyöttömistä yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 349 henkilöä, mikä on 80 henkilöä (29,7 %) enemmän kuin vuosi sitten.

Etelä-Pohjanmaalla uusien avoimien työpaikkojen määrä laski edellisvuodesta. Kuukauden aikana avoimeksi ilmoitettuja uusia työpaikkoja oli Etelä-Pohjanmaan työ ja elinkeinotoimistossa 2242 kappaletta, joka oli 405 kappaletta vähemmän kuin vuosi sitten (-15,3 %). Kuukauden aikana avoimena oli kaikkiaan 3683 työpaikkaa. Laskua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden 637 työpaikkaa (-14,7 %).

Vimpelissä työttömiä työnhakijoita oli 99 henkilöä, joista naisia 44 ja miehiä 55, alle 25-vuotiaita 11 ja yli 50-vuotiaita 41. Vamm. ja pitkäaik. sairaita 15 oli työttöminä työnhakijoina. Avoimia työpaikkoja Vimpelissä oli vuoden lopussa 9. (Lähde: *Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2020*)

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Etelä-Pohjanmaan erityishaasteita ovat epäsuotuisa demografinen kehitys, työvoiman saatavuus, heikko kansainvälistymisaste ja väestön alhainen koulutustaso. Veto- ja pitovoimatekijöiden parantaminen on tulevaisuushaaste, johon vastaaminen edellyttää myös uusia panostuksia maakunnan ja kuntien edunvalvontaan. Covid-19 tilanne on pysynyt maakunnassa hallittavana, mutta viimeisimmät tiedot tartunnoista osoittavat tilanteen olevan kehittymässä heikompaan suuntaan.

Talouden ja työllisyyden näkökulmasta kriisin vaikutukset ovat olleet nopeita ja voimakkaita. Kriisi on iskenyt voimakkaasti erityisesti palvelusektorille, mutta haasteita on ollut koko toimialakentässä. Syksyn barometrien perusteella näkymä tulevaan on sumuinen ja pk-yritysten arviot suhdannenäkymistä ovat selvästi alavireiset. Erityisenä huolenaiheena on teknologiateollisuuden tilanne, sillä tilauskantojen kehitys on sakannut, mikä luo uhan sopeuttamistarpeiden kasvulle.

Koronakriisi ja etätyöskentelyn nopea yleistyminen on tuonut korostuneesti esiin alueiden välisen epätasa-arvon laadukkaissa viestintäyhteyksissä. Maakunnassa on puutteita kiinteän laajakaistan saatavuuden ja verkon kehittämisestä kiinnostuneiden toimijoiden osalta. Kiinteiden laajakaistayhteyksien kattavuus on maakunnassa Suomen heikoin, mikä on merkittävä haaste.

2010-luvun aikana Järviseudun (- 12,0 %) ja Suupohjan (- 11,6 %) seutukunnat ovat menettäneet väestöään suhteellisesti eniten, mutta myös Kuusiokunnissa väestö on vähentynyt (- 10,8 %) selvästi. Seinäjoen seutukunnan väkiluku on kasvanut (+ 2,6 %), jota selittää Seinäjoen kaupungin väestönkasvu. Suurimmat muuttotappiot syntyvät nuorista, jotka muuttavat opintojen perässä esimerkiksi yliopistokaupunkeihin. Iso merkitys väestönkehityksessä on ollut myös syntyvyyden laskulla, kuten muuallakin Suomessa. Syntyvyys on Etelä-Pohjanmaalla maakuntien välisessä vertailussa kolmanneksi korkein ja Etelä-Pohjanmaa oli ainoa maakunta vuonna 2019, jossa syntyvyys kääntyi kasvuun. Alueen kuntien väestölliset ja taloudelliset huoltosuhteet ovat yllätodetun valossa kehittymässä pääosin heikompaan suuntaan. Ulkomaalaisten osuus väestöstä on edelleen valtakunnan alhaisin, vaikka viimeisen kymmenen vuoden periodilla ulkomaalaisten määrä on kasvanut selvästi. Ennen koronakriisiä rekrytointiongelmien ja työvoimapulan osalta tilanne oli maakunnassa kärjistynyt. Osaavan työvoiman saatavuus tulee kriisin jälkeenkin olemaan todellinen ongelma koko maakunnan alueella. Jällekkorakennuksen aikana on varmistettava, että talous saadaan kasvuun ja uusia korvaavia työpaikkoja syntymään. Nuorten integroiminen maakuntaan ja työmarkkinoille on merkittävä haaste, sillä maakunnan korkeakoulutustarjonta on verrattain suppea ja aloituspaikkamäärät vähäiset. Nuorten osalta tilannetta auttane se, että Seinäjoen ammattikorkeakoulu on saanut lisäkoulutuspaikkoja, jotka kohdentuvat tekniikan, liiketalouden ja sosiaali- ja terveystieteiden koulutukseen. Huomiota on kiinnitettävä myös ei-tutkintotavoitteeseen koulutukseen sekä aikuis- ja toisen asteen koulutukseen, joilla on mahdollista saada vaikutuksia nopeammin kuin esimerkiksi korkeakoulutuksen kehittämällä. Myös erilaiset jatkuvan oppimisen mallit, joissa etä-, digi- ja hybridiopetuksella on merkittävä rooli, on otettava haltuun.

Merkittävänä huolenaiheena on myös kuntien tilanne, sillä taloudenpito on ollut varsin haasteellista jo ennen meneillään olevaa kriisiä. Koronakriisin myötä verokertymien ennakoidaan laskevan huomattavasti, mikä lisää talousahdinkoa ja heikentää tuntuvasti kuntien kykyä toimeenpanna elvytykseen tähtääviä hankkeita ja investointeja. Lähivuosina pelkästään väestönmuutokset ovat haastamassa kuntien kantokyvyn, mikä luo merkittäviä veronkorotuspaineita. On toivottavaa, että kuntataloutta kompensoivia toimia jatketaan myös vuonna 2021.

Viranomaisten ja palveluntuottajien toimintakyky on säilynyt hyvällä tai vähintäänkin kohtuullisella tasolla. Etätöihin on siirrytty joustavasti ja sähköisten palvelujen käyttö on lisääntynyt huomattavasti. Maakunnallisen selviytymissuunnitelman valmistelua on tehty laajassa yhteistyössä, jonka yhteydessä on muodostettu yhteistä tilannekuvaa ja ymmärrystä maakunnan avainkehittämiskohteista, sekä niiden edistämiseen tarvittavista kehittämisvaroista ja -instrumenteista.

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät Etelä-Pohjanmaa tunnetaan yrittäjyydestä, vahvasta maataloussektorista sekä monipuolisesta kulttuuritarjonnasta. Maakunnan muutosjoustavuus on varsin hyvä, alueella ei ole voimakasta riippuvuussuhdetta yksittäiseen kapeaan toimialaan. Vahvimmat klusterit ovat teknologiateollisuus (pääpaino kone- ja metalliteollisuudessa), elintarviketuotanto sekä puutuote- ja huonekaluteollisuus. Suhdannenäkymien arviointi on tällä hetkellä äärimmäisen haastavaa, sillä epävarmuustekijöitä on ilmassa valtavasti. Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön syyskuussa julkaiseman Pk-yritysbarometrin mukaan maakunnan pk-yritysten suhdanneodotukset olivat alavireiset. Myös henkilöstömäärien kehityksen osalta pk-yritysten odotukset olivat laskusuunnassa. Osaavan työvoiman saatavuuden merkitys kasvaa edelleen riippumatta suhdannevaihteluista.

Elintarviketuotannon (ml. alkutuotanto) osalta kriisin vaikutukset ovat toistaiseksi jääneet kohtuullisen vähäiseksi tai ne tulevat näkymään viiveellä. Kuluttajakäyttäytymisen muutokset ja siirtyminen peruselintarvikkeisiin ovat vähentäneet arvokkaimpien tuoteosien kulutusta, mikä on heijastunut elintarviketeollisuuden kannattavuuteen ja edelleen tuottajahintoihin. Kausityövoiman saatavuuden ennakoitiin aiheuttavan ongelmia alkutuottajille kesän aikana, mutta kokemusten mukaan haasteet jäivät kohtuullisen vähäisiksi ja ulkomaisen työvoiman tarvetta kyettiin paikkaamaan myös kotimaisin voimin.

Myös turkisala syklisenä toimialana on kohdannut huomattavia vaikeuksia. Alan ongelmat heijastuvat lisäksi mm. rehunvalmistukseen ja elintarvikesektorille, joiden oheistuotteita hyödynnetään turkiseläinten rehustuksessa. Turkisalan osalta tilanteessa yhdistyvät pitkän ajan haasteet ja koronakriisin synnyttämä äkillinen markkinaympäristön muutos. Tilanne on vakava ja alan toimijoita on ajautumassa konkurssiin, vaikka alkutuotannon kriisitukea on suunnattu juuri turkistuotantoon.

Teknologiateollisuudessa, josta kone- ja metallituoteteollisuus muodostaa leijonanosan, tilanne on odottava, mutta epävarmuus on kasvanut voimakkaasti. Keskimäärin tarkasteltuna kriisin vaikutukset ovat tähän saakka olleet pelättyä lievemmät, koska olemassa olevat tilauskannat ovat olleet kohtuullisen vahvoja. Yritysten väliset erot ovat merkittäviä, kuten suhdannekäänteiden kohdalla yleensäkin.

Rakentamisen osalta tilanteessa ei ole tapahtunut voimakasta muutosta, mutta rakentamisen volyymin ennakoidaan edelleen laskevan ilman suhdannepoliittisia toimia. Maakunnan sisällä rakentamisaktiiviteetti vaihtelee suuresti. Seinäjoella rakentaminen on jatkunut kohtuullisen vilkkaana. Julkisen rakentamisen haasteena on kuntien heikko taloudellinen tilanne, sillä omia elvytysvaroja ei pääsääntöisesti ole. Rakennustuoteteollisuudessa tilanne on samansuuntainen kuin teknologiateollisuudessa, eli olemassa oleva tilauskanta on kannatellut yrityksiä, vaikka sopeuttamistoimiakin on jonkin verran toteutettu.

Palvelusektorin toimijat ovat kärsineet kriisistä eniten, sillä romahtanut kysyntä ja toimeenpannut rajoitukset ovat syöneet liikevaihtoa merkittävästi. Henkilökohtaiset palvelut, majoitus- ja ravitsemusala sekä tapahtumatuotanto ovat olleet suurissa vaikeuksissa. Osa palvelualan yrityksistä on pystynyt kehittämään ja uudelleen suuntaamaan toimintaansa esimerkiksi verkko- ja noutopalvelujen avulla.

Matkailun osalta vuosi 2020 on ollut kaksijakoinen. Kotimaan matkailun lisääntyminen on ollut piristysruiske, joka on näkynyt maakunnan matkailukohteissa myönteisesti. Toisaalta maakunnalle tärkeiden kesätapahtumien peruuntuminen oli huomattava isku, sillä niiden suorat ja välilliset vaikutukset aluetalouteen ja työllisyyteen ovat varsin merkittävät. Tapahtumien peruuntuminen on näkynyt kausi- ja keikkatyöpaikkojen vähentymisenä sekä kysynnän vähenemisenä koko palvelusektorilla.

Luontomatkailun osalta myönteisenä uutisena on, että Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark ry luotsasi onnistuneesti Suupohjan, Pohjois-Satakunnan ja Luoteis-Pirkanmaan kymmenen kunnan alueen UNESCO Global Geopark -jäseneksi. Myös järviseudulla on meneillään vastaava hanke, joka kokoaa yhteen Kraatterijärven ympäristöön kiinnittyviä matkailukohteita ja -toimijaverkostoja.

Päivittäistavarakauppa ei ole kokenut merkittäviä muutoksia, vaikka asiointissa on tapahtunut muutoksia. Peruselintarvikkeiden kulutus on kotitalouksissa kasvanut. Erikois- ja kivijalkakauppa ovat kärsineet kriisistä eniten, mikä saattaa johtaa yritysten lopettamisiin ja konkurssiin. Rajoitusten lieventämisen myötä vilkastumista on tapahtunut, mikä on tuonut helpotusta tilanteeseen ja valaa uskoa tulevaan. Verkkokaupan kasvu on ollut huomattavaa, jonka tarjoamiin mahdollisuuksiin on toimijakentässä tartuttu kohtuullisen aktiivisesti, vaikka tässä suhteessa riittää vielä paljon kirittävääkin.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Alueelliset kehitysnäkymät • 2020:50

Työvoiman kysynnän ja osaamistarpeiden näkymät

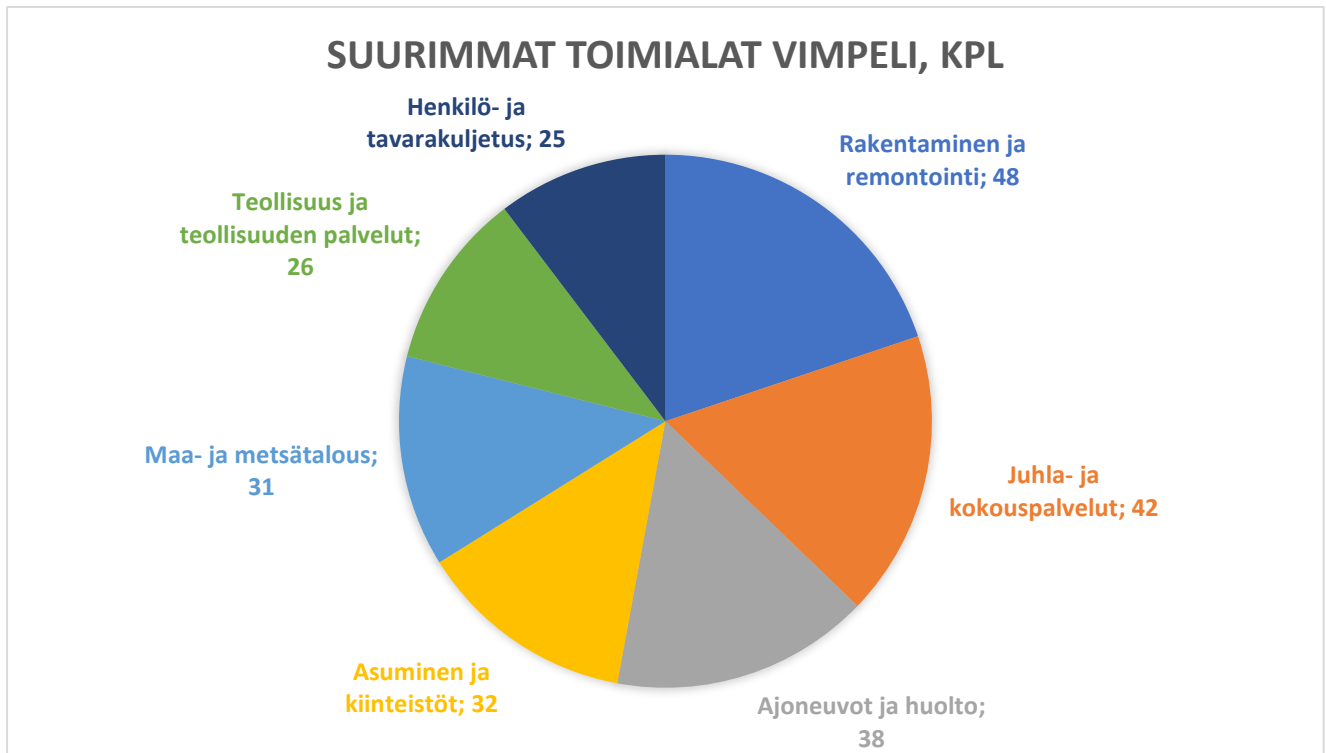
Maakunnan työllisyysaste on työvoimatutkimuksen perusteella Manner-Suomen korkein. Työllisten kokonaismäärän ennakoitaan laskevan jonkin verran, vaikka työvoiman kysyntä on ollut kriisistä huolimatta kohtuullisen aktiivista. Pidemmän ajan ongelmana on meneillään oleva työvoiman määrän lasku maakunnan ikärakenteesta ja negatiivisesta muuttotaseesta johtuen. Työvoiman saatavuusongelmat ovat koronan myötä hieman hellittäneet, mutta tilanne on väliaikainen, sillä yksistään suurimpien toimialojen eläkepoistumavirta on maakunnassa merkittävä haaste. Sosiaali- ja terveysalalla rekrytointihaasteet ovat olleet kroonisia, mutta myös teollisuuden ja rakentamisen tilanne on vaikea. Nuorisoasteella aloittaneiden määrät ovat selvästi alimitoitettut, jos niitä verrataan esimerkiksi teknologiateollisuuden arvioituun eläkepoistumaan. Oma haasteensa on myös, että maakunnan avaintoimialat eivät ole nuorten keskuudessa kaikkein houkuttelevimpia ja yliopistokaupungit houkuttelevat tulevaisuuden osaajia kasvavassa määrin. Opiskelumahdollisuuksien parantaminen maakunnassa on ensiarvoisen tärkeää, jotta osaamispääoman "ulosvirtausta" voidaan hillitä.

Osaavan työvoiman saatavuuteen on pyritty panostamaan erityisesti aikuisväestön tutkintotavoitteisia sekä lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia lisäämällä. Työvoimakoulutusten ja valmennusten mahdollisuuksia on avattu erityisellä viestintä- ja markkinointikampanjalla. Uusia viestintämuotoja on otettu käyttöön sosiaalisessa mediassa ja Internetissä. Vuorovaikutteisia kanavia on kokeiltu mm. MessiLivessä ja erilaisissa webinaareissa. Teknologiateollisuuteen on rakennettu yhdessä yritysten, Teknologiateollisuus ry:n, oppilaitosten ja työ- ja elinkeinohallinnon kanssa toimialan buustauskampanja, jossa on markkinoitu työ- ja koulutusmahdollisuuksia. Sosiaali- ja terveysalan koulutusmahdollisuuksia on lisätty ja työnantajien kanssa on suunniteltu yhteishankintakoulutuksia. Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa on edistetty myös perinteisen työnvälityksen keinoin pitämällä työtarjousten määrät korkealla tasolla. Nuorten työllisyyttä pyritään edistämään erityisponnisteluin. Valtion lisätalousarvioissa E-P:n alueelle saatiin 1,9 Meur lisärahoitusta koulutuksiin, valmennuksiin ja tulosperusteisiin hankintoihin. Yhteistyötä mm. kuntien kanssa tullaan lisäämään nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja nuorten kiinnittymiseksi työelämään.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Alueelliset kehitysnäkymät • 2020:50

Elinkeinoelämän tilanne / Vimpeli

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Vimpelin suurimmat toimialat yritysten määrän mukaan.

Lähde: JPYP:n yrityshakemisto

Tilastokeskuksen toimialaluokittelun mukaan Vimpelissä yritysanta jakautuu pääluokittain seuraavasti (tilastotieto 12 / 2018):

Alkutuotanto	10,0 %
Jalostus	35,9 %
Palvelut	52,5 %.

Koronapandemiasta johtuvia yritystoiminnan väliaikaisia tukia myönnettiin v. 2020:

Yksinyrittäjätuki, TEM / Vimpelin kunta	44 000 € (22 kpl)
Ely-keskusten koronarahoitus	114 800 € (9 hanketta)
Business Finlandin koronatuet	420 582 € (9 hanketta)
Yhteensä	<u>579 382 €</u>

Valtionkonttorin myöntämän kustannustuki I:n osalta hakemuksia Vimpelistä saapui viisi, joista yhdelle yritykselle myönnettiin tukea.

Luvuista puuttuvat maaseudun yritysten ja alkutuotannon väliaikaiset tuet sekä yrittäjien työmarkkinatuet.

Asiakaskontaktit JPYP:n asiakashallintajärjestelmän mukaan v. 2020:

Aktiviteetit yhteensä 221, joista 75 kpl koronaneuvontapalvelua.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vimpelin kunnan talous vahvistui vuonna 2020 johtuen maailman laajuisen pandemian johdosta valtion merkittävästä kuntien talouden tukemiseksi päättämistä peruspalvelujen valtionosuuden korotuksista. Valtionosuuden korotukset kompensoivat Vimpelin kunnan verotulojen vähennystä, joka v. 2020 oli 370 247,17 euroa verrattuna vuoden 2019 tilinpäätökseen. Lisäksi kunta sai hakemuksestaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 390 000 euroa. Taseessa olevia muina velkoina ollutta liittymismaksuvelkaa tuloutettiin tulokseen 707 720,96 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 1.240.913,36 euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksen taseessa oli -1.406.743,43 €:n alijäämä. 31.12.2020 taseeseen jäi vielä alijäämää yhteensä – 165.830,07 euroa. Toimintatuottoja vuonna 2020 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 4.136.629,90 euroa. Vuonna 2020 toimintakulut olivat -21.319.423,19 euroa, jossa vähennystä edelliseen 1.120.405,81 euroa. Toimintakate vuonna 2020 oli -17.182.793,29 euroa, kun se vuonna 2019 oli -18.604.225,41 euroa. Merkittävin vähennys oli palvelujen ostoissa kunnilta, 1.080.406,59 euroa.

Vimpelin kunnan verotulot laskivat v. 2020 ja olivat 10.147.575,83 euroa (vuonna 2019 yhteensä 10.517.823,52 euroa). Vähennystä verotuloihin 3,5 %. (Kunnissa keskimäärin verotulot kasvoivat 0,9 miljardilla eurolla eli 4,0 prosentilla v. 2020.) Valtionosuudet vuonna 2020 olivat 9.285.668 euroa ollen 1.398.220 euroa enemmän kuin vuonna 2019, josta harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 390 000 euroa. Asukasta kohden laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli siten Vimpelissä 6.980 euroa / asukas, kun se vuonna 2019 oli 6.344 euroa / asukas.

Manner-Suomessa verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 6 336 euroa, kun se v. 2019 oli 5.748 euroa / asukas.

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2020, Tilastokeskus

Eräitä talouden volyymitietoja

Seuraavassa taulukossa tuloslaskelmasta on poimittu eräitä keskeisiä tuloslaskelman tunnuslukuja, jotka kuvaavat kehitystä vuosina 2013 - 2020.

ulkoinen	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Toimintatuotot	1 851 714	1 855 840	2 182 501	2 004 205	3 537 514	3 704 744	3 835 407	4 136 629
Toimintakulut	-19 665 958	-19 784 197	-18 483 646	-18 441 978	-20 449 322	-20 992 186	-22.439.830	-21 319 423
Toimintakate	-17 814 244	-17 928 357	-16 301 144	-16 437 773	-16 911 808	-17 287 442	-18.604.225	-17 182 793

Verotulot

Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta. Kunta on myös verovelvollinen, sillä kunnat ovat liiketoiminnastaan arvonlisäverovelvollisia ja joskus myös tuloverovelvollisia. Lisäksi kunnat joutuvat maksamaan tietyin poikkeuksin varainsiirtoveroa hankkimistaan arvopapereista.

Verotulot	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Kunnan tulovero	9 042 115	8 849 337	9 147 885	9 192 000	9 088 400	8 445 979	9 101 804	8 758 197
Osuus yhteisöveron tuotosta	422 491	550 011	614 662	571 187	648 543	592 670	598 938	666 774
Kiinteistövero	583 562	677 603	766 358	866 442	905 375	812 423	817 081	722 605
Yhteensä	10 048 168	10 076 951	10 528 906	10 629 629	10 642 318	9 851 072	10 517 824	10 147 576

Vimpeli

KUNNALLISVERON TILITYKSET		
	2019	2020
Koko maan kertymä, milj. €	32 230	32 811
<i>Kuntaryhmän jako-osuus</i>	<i>0,6138</i>	<i>0,6227</i>
<i>TA-vuonna tilitetään</i>	<i>0,9054</i>	<i>0,9059</i>
Tilitys kunnille TA-vuodelta, milj.€	17 912	18 510
Kunnan jako-osuus vuoden alussa	0,00045521	0,00045692
<i>Tark. jako-os. vuoden lopussa</i>	<i>0,00045974</i>	<i>0,00043768</i>
Kunnan osuus tilityksistä	8 235	8 101
<i>Muutos %</i>	<i>0,7</i>	<i>-1,6</i>
<i>Osuus maksuunpanosta %</i>	<i>92,8</i>	<i>90,9</i>
TILITYKSET ED.VUODELTA		
	2019	2020
Kuntaryhmän ennakot, milj.€	1 015	1 332
<i>Kunnan jako-osuus</i>	<i>0,00045912</i>	<i>0,00045974</i>
Tilitykset tammi-lokakuu	466	613
Maksuunpanotilitys + joulukuu	244	-82
Tilitykset ed. vuodelta yhteensä	710	530
TILITYKSET VUODELTA t-2		
	2019	2020
Kuntaryhmän tilitykset, milj. €	365	205
Lisäkannot + muut tilitykset,	174	94
TILITYKSET AIK.VUOSILTA		
	2019	2020
Muut tilitykset, v t-3->	-17	32
TILITYKSET YHTEENSÄ	9 102	8 758
<i>Muutos %</i>	<i>7,8</i>	<i>-3,8</i>

Kunnan tuloverotilitys pieni maksuunpanossa 3,8 % verrattuna vuoteen 2019. Vaikka ansiotulotaso ei pienentynyt, kuntien jako-osuuksien tarkistus vuoden lopussa pienensi erityisesti joulukuun 2020 kunnallisveron tilitystä. Yhteistövero vastaavasti nousi jako-osuuden muutoksesta johtuen ja kiinteistöveron kertymä laski edellisvuodesta johtuen kiinteistöveron valmistumiseen ja tilityksiin tulleesta muutoksesta. Osa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista tilitetään helmikuussa 2021.

Vero%	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Kunnan tulovero	21,00	21,50	22,00	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25
Kiinteistövero% yleinen	1,0	1,1	1,3	1,3	1,30	1,10	1,10	1,10
Vak.as.rak	0,5	0,5	0,55	0,55	0,70	0,65	0,65	0,65
Muu as. rak	1,1	1,1	1,15	1,15	1,30	1,30	1,30	1,30
Rakentamatt. tontit			3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja.

Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät seuraavat valtionosuudet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- taiteen perusopetus.

Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Aiemmista vuosista poiketen vuonna 2020 kunnille maksettava **verotulomenetysten korvaus** on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta. Vuoden 2020 aikana valtio myönsi useissa lisätalousarvioissa kunnille tukipaketteja koronaepidemiasta selviämiseen 2020; Vimpelin peruspalvelujen valtionosuuden kautta myönnettyt tuet olivat yhteensä 690 600 euroa. Kunta sai v. 2020 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 390 000 euroa. (Ilman em. koronatukipakettia ja harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta kunnan valtionosuuden määrä olisi ollut 8 205 068 euroa.)

Kotikuntakorvaukset olivat nettona yhteensä - 2 722 326 euroa. Valtio tilittää kotikuntakorvaukset suoraan sille kaupungille tai kunnalle, jonka järjestämässä esi- tai perusopetuksessa lapsi on, ennen valtionosuuden maksamista kotikunnalle.

Vuosi	Peruspalv. vos	Siitä tasaus	Verotilitysten kompensatio	Opetus- ja kultt.toim. vos	Hark.var. vos	Yhteensä
2012	7 802 203	715 638		-1 117 027	420 000	7 105 176
2013	8 493 961	1 082 268		-960 087	415 000	7 948 875
2014	9 382 979	1 626 616		-1 090 186	446 000	8 738 793
2015	8 988 222	2 159 172		-929 330		8 058 892
2016	9 118 358	2 161 896		-891 224		8 227 134
2017	8 896 237	2 169 834		-766 528		8 129 709
2018	8 566 607	2 138 256		-751 351		7 815 256
2019	8 624 008	2 243 364		-736 560		7 887 448
2020	8 045 557	2 121 144	1 598 036	-747 925	390 000	9 285 668

Toimintatuotot

Vimpelin kunnan toimintatuotot (ulkoinen) olivat vuonna 2020 4.136.629,90 euroa, jossa kasvua **301.025,50 euroa eli kasvua 7,2 %**. Vuonna 2019 toimintatuotot olivat 3.835.604 euroa.

Toimintatuotot muodostuvat seuraavista tuotoista:

Myyntituotot

Myyntituotot ovat tuloja tavaroiden ja palvelujen myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Kunnan liiketoiminnan (mm. vesi-, energia-, jätehuolto-, liikenne-, satamalaitos, kanttiini, pesula, autokoulu yms. liikeluontoinen toiminta) suoritteista perimät korvaukset merkitään kuitenkin myyntituottoihin riippumatta siitä, kattavatko ne tuotantokustannukset.

Vimpelin kunnan myyntituotot olivat vuonna 2020 yhteensä 3.194.819,10 euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 377 160,36 euroa. Liiketoiminnan myyntituotot kasvoivat 674 533,60 euroa, josta liittymä-maksutulaja kirjattiin 707 720,96 euroa. Vastaavasti muut myyntitulot tukipalveluista ym. myynneistä pienenivät 287 088,24 euroa.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa.

Vimpelin kunnan maksutuotot olivat vuonna 2020 yhteensä 42.864,96, jossa vähennystä edelliseen vuoteen 9 188,04 euroa eli 17,65 %. Maksutuottojen vähennystä syntyi yhdyskuntapalvelujen lupamaksuista kokonaisuudessaan.

Tuet ja avustukset

Tuet, avustukset ja muut tulon siirrot valtiolta, EU:lta ja muulta yhteisöltä silloin, kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteiden perusteella saama korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus.

Vimpelin kunnan tuet ja avustukset olivat vuonna 2020 yhteensä 27.065,57 euroa. Vuoden 2019 vastaava oli yhteensä 35.481,93 euroa. Pääosa tuesta on valtion työllistämiseen maksettua palkkatukea ja työterveyshuollon Kela-korvausta.

Muut toimintatuotot

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät mm. vuokratuotot ja käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä muut sekalaiset tulot. Vuokratuotot sisältävät asuntojen, muiden rakennusten, maa- ja vesialueiden sekä koneiden ja laitteiden vuokratuloja.

Vimpelin kunnan muut toimintatuotot olivat vuonna 2020 yhteensä 871.880,27 euroa, kun ne vuonna 2019 olivat 930.410,73 euroa. Vuokratuottojen lasku oli 25.585,63 euroa; muissa tuotoissa oli lisäksi v. 2019 vakuutuskorvauskirjausta, jota ei v. 2020 ollut.

Toimintakulut

Toimintakulut sisältävät henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osto, avustukset ja muut toimintakulut. Toimintakulut olivat yhteensä 21.319.423,19; vähennystä 1.120.406,62 euroa.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät palkat ja palkkiot sekä henkilöstömenojen sivukulut. Kokonaisuutena henkilöstökuluissa ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot kunnilta sisältävät eli perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatuspalvelujen ostopalvelun sekä maaseutupalvelujen oston. Kustannukset vähenivät 1.011.335,78 euroa, josta merkittävin vähennys kohdistui sivistyspalvelujen ostoon. Asiakaspalvelujen ostot kunnilta olivat yhteensä 16.435.686,41 euroa.

Muiden palvelujen ostot olivat yhteensä 1.346.823,48 euroa; vähennystä yhteensä 69.070,81 euroa. Muiden palvelujen ostot sisältävät mm. palo- ja pelastustoimen kustannukset, jätehuollon, osuudet verotuskustannuksiin.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisältää mm. elintarvikkeet, kiinteistöjen lämmityksen ja sähkökustannukset. Kustannukset yhteensä 995.977,02, jossa vähennystä edelliseen vuoteen yhteensä 135.005,04 euroa. Suurin vähennys oli elintarvikekustannuksissa eli yhteensä 76.813,99 euroa molempien keittiöiden osalta yhteensä.

Avustukset

Avustukset sisältää lasten kotihoidon tuen 90.286,18 euroa, joka pysyi edellisvuoden tasossa. Avustukset yhteisöille oli yhteensä 66.673,91 euroa, jossa kasvua 30.417,81 euroa eli kylien kehittämisrahan verran.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut sisältää kunnan maksamat vuokrat esim. yhtiövastikkeet vuokra-asunnoista sekä teollisuustilan, jossa kunta toimii välivuokraajana, vuokratkustannukset. Vuokratkustannukset olivat yhteensä 265.236,10 euroa, jossa ei nousua edellisvuoteen. Muut toimintakulut sisältää lopulliset saattavien poistokirjaukset, esimerkiksi konkurssitappiot.

2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuodelta 2020 kunta teki ylijäämäisen tuloksen. Kunnan talouden tasapainottaminen ja taseessa olevan alijäämän kattaminen tulevat edelleen olemaan tärkein kaikessa päätöksenteossa huomioon otettava tekijä. Toimintamenoja tulee edelleen kasvattamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu. Kunnan sivistyspalvelujen käytössä olevissa kiinteistöissä ilmenevät sisäilmaongelmat aiheuttavat paineita käyttötalouteen väistötilojen käytön vuoksi. Suunnitellut uusinvestoinnit kasvattavat poistojen määrää 2020 –luvun loppupuolella.

Sote- ja maakuntauudistus on taas uudelleen valmisteilla ja heijastuu epävarmuustekijänä kunnan talouteen. Toisaalta toteutuessaan sote-menojen siirtyminen pois kunnan taloudesta lisännee talouden ennakoitavuutta. Sote-uudistukseen liittyvät lakipaketit annettaneen eduskunnalle vuoden 2021 kesällä.

Perlagon Oy:n kesällä 2020 esittelemän raportin mukaan vuosina 2009–2018 81,2 %:ia toimintakateen kasvusta on aiheutunut soten kasvusta. Muut kuin sote-palvelut ovat aiheuttaneet 18,8 % kasvusta. Soten trendikasvu on ollut 98,6 % ja non-soten 1,4 %. Sote-uudistus toteutuessaan todennäköisesti tukisi Vimpelin kunnan talouden kehitystä.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu Perlagon Oy:n tekemä arvio sote-uudistuksen vaikutuksista Vimpelin kunnan talouteen.

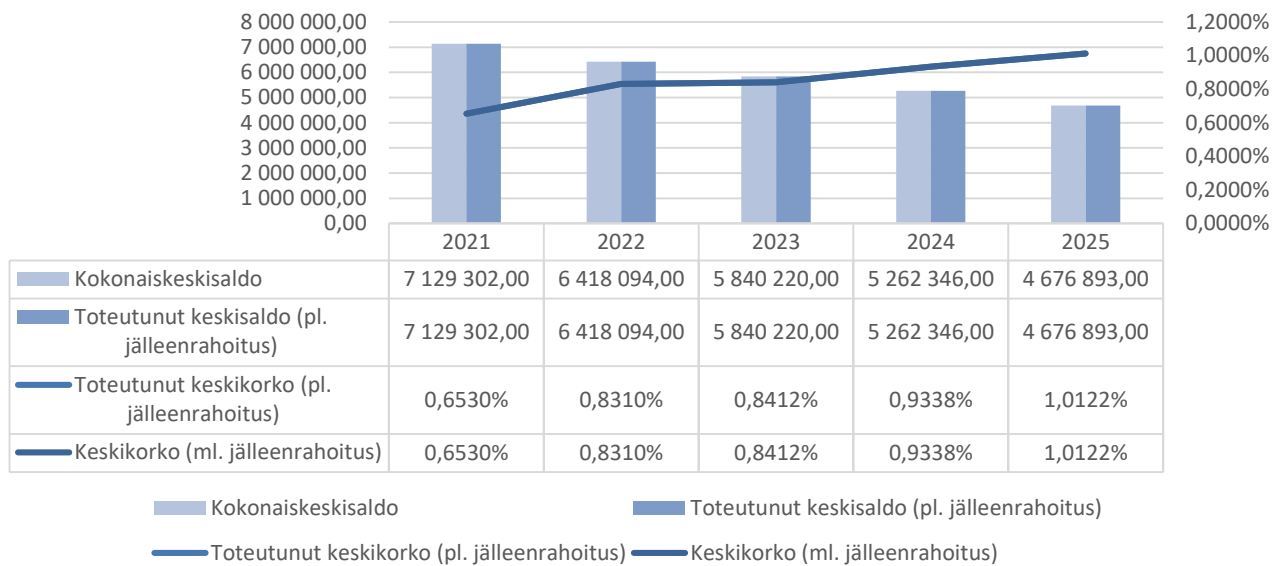
Trendikasvu, 1000 e			Muutos%	Muutos	Osuus
Vimpeli	2009	2018	2009-18	euroa	muut:sta
Kaikki	15 729	18 144	15 %	2 415	
Non-SOTE	6 466	6 499	1 %	33	1,4 %
SOTE	9 263	11 645	26 %	2 382	98,6 %
Sosiaalitoimi	3 410	5 443	60 %	2 033	84,2 %
Terveysthuolto	5 853	6 202	6 %	349	14,5 %
Perusterveys yms	2 325	2 276	-2 %	-49	-2,0 %
Erikoissairaanhoido	3 528	3 926	11 %	398	16,5 %

eur/asukas			Muutos%	Muutos	Osuus
Vimpeli	2009	2018	2009-18	euroa	muut:sta
Kaikki	4 769	6 254	31 %	1 485	
Non-SOTE	1 961	2 240	14 %	280	18,8 %
SOTE	2 809	4 014	43 %	1 205	81,2 %
Sosiaalitoimi	1 034	1 876	81 %	842	56,7 %
Terveysthuolto	1 775	2 138	20 %	363	24,5 %
Perusterveys yms	705	785	11 %	80	5,4 %
Erikoissairaanhoido	1 070	1 353	27 %	284	19,1 %

Verrokki			Muutos-%	Muutos	Osuus
Vimpeli	2009	2018		euroa	muut:sta
Kaikki	906 886	1 103 630	22 %	196 744	
Non-SOTE	375 497	416 041	11 %	40 544	20,6 %
SOTE	531 389	687 589	29 %	156 200	79,4 %
Sosiaalitoimi	204 479	315 299	54 %	110 820	56,3 %
Terveysthuolto	326 911	372 290	14 %	45 379	23,1 %
Perusterveys yms	140 795	140 829	0 %	34	0,0 %
Erikoissairaanhoido	186 115	231 461	24 %	45 346	23,0 %

Vuoden 2020 talousarviossa valtuusto päätti, että vuoden 2020 investointien rahoitukseen otetaan pitkäaikaista lainaa 2,2 milj. euroa ja kunnanhallitukselle annettiin valtuudet harkintansa mukaan muuttaa osaa lyhytaikaisesta lainasta pitkäaikaiseksi lainaksi. Kunnanhallitus kilpailutti pitkäaikaisen lainan 2,2 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja maksettiin v. 2020 yhteensä 506 935 euroa. Kuntatodistusohjelman kautta hankittuja lainoja on vuoden lopussa taseessa 4,0 miljoonaa euroa, joka oli 1,5 milj. euroa vähemmän kuin v. 2019 tilinpäätöksessä. Kokonaisuutena lainakanta kasvoi 193 065 euroa. Kuntarahoituksen 5.3.2021 antaman ennusteen mukaan lyhyet korot jatkaisivat alle 0-tason ainakin suunnitelmavuosien ajan. Korkotilannetta seurataan aktiivisesti ja riittävän aikaisessa vaiheessa harkitaan edelleen kuntatodistuslainan muuttamista pitkäaikaiseksi lainaksi. Investointien rahoitukseen otetaan pitkäaikaista lainaa, mikäli korkokehitys sitä puoltaa. Investointeja jatketaan vuosittain maltillisesti siten, että kunnan lainamäärää voidaan hallitusti alentaa ja varautua siten tulevien vuosien suunniteltuihin investointeihin.

Lainasalkun saldo- ja keskiporkoennuste

Ylläolevassa taulukossa on kuvattu kunnan lainasalkun saldo- ja keskiporkoennuste (Lähde: Kuntarahoitus, Apollo -ohjelma).

”Koronavuosi näkyi kuntatalouden kehityksessä hyvin voimakkaasti, vaikka koronan täsmällisiä vaikutuksia on mahdoton eristää ja puristaa yksiselitteisesti yhteen euromääräiseen summaan. Koronapandemia ei ole myöskään ohi, joten taloudelliset tilanteet kuntakentällä voivat olla jo muutaman kuu-kauden kuluttua aivan erilaiset kuin vuonna 2020.” sanoi Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio blogissaan 1.3.2021. ”Kuntien valtionosuudet nousivat 11 miljardiin euroon vuonna 2020. Nousu on ennätysmäisen iso kunta-valtio-suhteessa. Valtionosuuksia kasvattivat erityisesti valtion lisätalousarvioissa kunnille myönnetty koronatuot, mutta niitä lisäsivät myös valtionosuuksien lakisääteiset tarkistukset, Sanna Marinin hallituksen kuntien laajeneviin tehtäviin myönnetty valtionosuuspäätökset ja kiky-sopimuksen lomarahasäästöön pohjautuneen valtionosuusleikkauksen päättymisen.”

”Kuntasektorin rahoituksellista tasapainoa helpottivat vuonna 2020 valtionosuuksien lisäykset, joita myönnettiin kunnille ja kuntayhtymille poikkeuksellisen paljon koronapandemian vuoksi. Kuntien tulojen vahvistumisen taustalla vaikutti myös koronatukina myönnetty yhteisövero-osuuden korotus sekä verokorttiuudistuksesta aiheutunut rytmihäiriö kunnallisveron kehityksessä. Myös kuntien menot kehittyivät koronavuonna odotettua maltillisemmin.” Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio 23.3.2021.

Vimpelin kunnan saamat kunnallisverotulot eivät merkittävästi kasva tulevina vuosina. Samoin kiinteistöverotulot pysyvät nykyisellä tasolla, ellei uusia kiinteistöverotuloja kasvattavia ratkaisuja tehdä. Yhteisövero pysyy jatkossakin vuoden 2020 tasolla. Valtionosuudet nousivat vuoden 2021 talousarvioon lähemmäs Vimpelin kokoisten kuntien keskitasoa. Valtionosuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon viiveellä ja vähitellen ikärakenteen muutos ja sairastuvuusindeksi huomioi ikärakenteen muuttumisen.

Kunnan toimintamenoista yli 56 % kohdistuu sote-menoihin, ja niissä tapahtuvat muutokset ovat vaikeuttaneet talouden ennustettavuutta. Sote-ratkaisu toteutuessaan parantaneet talouden ennakoitavuutta. Lähimpien 3 – 4 vuoden aikana investointeja toteutetaan taloussuunnitelman mukaan maltillisesti, jolloin lainamäärän ennakoitaan pienenevän. Tällä varaudutaan suunnitelmakauden lopulle

suunniteltuun mittavaan sivistystoimen palveluja tukevaan investointiin. Kunnan taseessa on kiinteistöjä, joiden tasearvojen alaskirjaukseen on syytä laatia vuosittain toteutettava ohjelma.

Vuoden 2020 tulokseen sisältyy kertaluonteisia tuloeriä ja tulevina vuosina tiukkaa talouden seuranta tulee edelleen jatkaa ja pysyvistä käyttötalouden menoista tulee tehdä erityisen harkiten.

Joulukuussa 2018 hyväksytyin elinkeinostrategian linjausten mukaisesti kunnan elinvoiman kehittämistä jatketaan kolmen kärkiteeman ympärillä. Työ on lähtenyt hyvin käyntiin ja kunnan alueella olevat toimijat, yritykset ja yhdistykset ovat aktiivisesti mukana kehittämistyössä. Korona-viruksen vaikutukset yritysten toimintaedellytyksiin ja vaikutusten laajuus ovat vielä keväällä 2021 vaikeasti ennustettavia ja näkyvät viiveellä lähivuosien aikana.

Henkilöstöorganisaatio on vakiintumassa määrältään nykyisen palvelutoiminnan tarpeisiin. Henkilöstöstä n. 43 % eläköityy lähimpien vuosien aikana. Tämä aiheuttaa erityisen suuret haasteet uuden henkilöstön rekrytoinnille. Soten toteutuessa kolmannes nykyhenkilöstöstä siirtyy uuden työnantajan palvelukseen.

2.1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Vimpelin kunnan vakituisen henkilöstön määrä on 44,5 henkilöä (v. 2019 43,5 henkilöä ja 2018 44 henkilöä). Koko henkilöstöstä naisia on 29 (65,17 %) ja miehiä 15,5 (34,83 %).

Vakituisesta henkilöstöstä 68 % on 50 –vuotiaita tai vanhempia.

Sairaslomien määrä v. 2020 oli keskimäärin 33,12 päivää / työntekijä (v. 2019 keskimäärin 25 työpäivää). Kunta-alalla oli v. 2019 keskimäärin 16,5 sairauslomapäivää/työntekijä.

Tapaturmavakuutusyhtiö v. 2020 If Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Työterveyshuolto ostettiin Terveystalo Oy:ltä.

Virkojen ja toimien täyttämättä jättäminen / täyttämiskielto

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämiseen tulee pyytää henkilöstöjaoston lupa. Lupaa hakiessa on esitettävä vaihtoehto, jossa tehtävä voidaan hoitaa ko. virkaa tai työsuhdetta täyttämättä.

Sijaisten palkkaaminen

Alle kolmen päivän sijaisia ei palkata, ellei työtehtävä vaadi sijaisen palkkaamista. Pitempiaikaisen sijaisen palkkaamiseen pyydetään joko teknisen johtajan tai hallinto- ja talousjohtajan lupa. Yli vuoden sijaisuus käsitellään joko teknisessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.

Sijaisten palkkauskustannuksissa saavutettiin säästöä, koska lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ei palkattu korvaavaa henkilöä. Lisäksi kevästä 2020 lähtien entistä enemmän tehtiin sisäisiä henkilöstösiirtoja, mikäli pandemian johdosta oman alueen työtehtävä oli vähentynyt.

Luvat haettu.

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosiloma annetaan työntekijälle työnantajan määräämänä ajankohtana. Vuosilomasta 24 arkipäivää on sijoitettava lomakaudelle (kesäloma). Muu osa lomasta (talviloma) on annettava viimeistään seuraavan lomakauden alkuun mennessä. Vimpelin kunnassa kunnanviraston vuosilomat tulisi keskittää kunnanviraston kiinnioloaikoihin.

Merkittävää on, että lomapalkkakirjaus oli v. 2020 merkittävästi pienempi kuin edellisellä vuonna, koska yt-neuvotteluissa sovittiin syksyllä 2020, että aikaisemmilta vuosilta jääneet lomat pidetään ja vuodelle 2021 saa jäädä keskimäärin 8 vuosilomapäivää.

Lomat keskitetty kunnanviraston tai koulujen kiinnioloaikoihin. Muutoin lomat on suunniteltu niin, että asiakkaiden palvelu ei häiriinny.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaavat toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES tai TS ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella porrastetusti työpäivän sisällä.

Koko kunnan henkilöstöllä on sähköinen työajan seuranta ja liukuva työaika lukuun ottamatta Toimelan keittiöhenkilöstöä, joiden työajan sijoittelu eri vuoroihin tapahtuu Titania-ohjelmalla. Muutoin käytetään yleistyöaikaa ja päivätyötä. Varallaolo ja päivystys on järjestetty vuorolistan mukaan.

Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2020 esitetään valtuustolle erillisenä asiakirjana.

Maksetut palkat ja palkkiot 2017 - 2020

	TP 2020	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.424.266,61	-1.358.876,03	-1.270.070,81	-1.167.605,14
Sijaisten palkat ja palkkiot	-140.211,23	-156.411,41	-107.250,88	-118.168,73
Erilliskorvaukset	-61.559,62	-64.815,60	-55.189,80	-46.182,57
Luottamustoimipalkkiot	-42.187,98	-37.773,37	-51.161,87	-52.332,72
Työllistämistukipalkat	-32.846,24	-37.824,04	-96.010,91	-44.221,60
Luottamustoimen vuosipalkkiot	-7.132,83	-6.308,33	-6.400,00	-5.566,72
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-3.108,91	-19.086,20	-22.504,24	12.554,07
Aktivoidut palkat ja palkkiot	63.104,48	24.426,71	11.052,28	
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma	-1.648.208,94	-1.656.668,27	-1.597.536,23	-1.421.523,41

2.1.7 Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavat suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja –terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Inventoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tasoa parantavista osainventoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Vimpelin kunnan ympäristömenot 2020

Kuluneen vuoden aikana jätevesiverkkoon on liittynyt 10 uutta asuin- ja vapaa-ajan rakennusta.

Jäteveden puhdistamolla käsiteltiin 274 325 m³ jätevesiä.

Jätevesipumppaamoja ja tarkastuskaivoja sekä viemäriverkostoa uusittiin.

Jätevedenpuhdistamoa saneerattiin n. 230 000 €:lla.

Jätevesipuhdistamon puhdistetun jäteveden tarkkailun hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Tarkkailun kustannukset vuonna 2020 olivat 7 622 €.

Kirkonkylän suljetun kaatopaikan tarkkailu hoidetaan omana työnä ja ilmoitus tarkkailusta lähetetään KVVY Tutkimus Oy:lle.

Kunnan kaikkien kiinteistöjen jätekuljetukset hoiti Jätehuolto P. Nuolikoski Oy hintaan 45 646 €.

Puhdistamon kuivattu liete kuljetetaan Alajärven kompostikentälle ja sen hoidosta maksettiin 14 850 € vuonna 2020.

Ympäristötuloja kunta sai v. 2020 jätevedenpuhdistamon jätevesimaksuja sekä liittymismaksutuloja yhteensä 941 621 €.

2.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntakonsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinta kohdistuu koko kuntakonserniin sekä ulkoistettuihin palveluihin. Riskienhallinta on osaltaan kytketty osaksi johtamista sekä toiminnan ja talouden suunnittelu-, ohjaus-, seuranta- ja raportointiprosesseja.

Tämän tilinpäätösasiakirjan liitteenä on ”Riskien kartoitus” –asiakirja, jossa on kuvattu ja arvioitu kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laadittu alustavat kehittämisehdotukset ja määritelty vastuuhenkilöt. Riskien systemaattinen arviointi osoittaa, että kunnan toimintaan vaikuttavia riskejä on useita. Riskien toteutumisen todennäköisyyttä pystytään omalla toiminnalla pienentämään sääntöjen, ohjeiden ja menettelytapojen terävöittämisellä, koulutuksella ja tiedottamisella lisäämällä.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin

- Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Asukasmäärän positiivinen kehitys riippuu monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat työpaikkatilanne, yritysten ongelmat osaavan työvoiman saamiseksi, asumismahdollisuudet ja erilaiset viihtyvyystekijät. Väestön väheneminen on myös kansallinen ongelma; toisaalta väestön hakeutuminen kasvukeskuksiin ja eteläiseen Suomeen lisää rakenteellisia ongelmia kauempana kasvukeskuksista sijaitsevien kuntien alueella.
- Maailmanlaajuisesta tartuntatautiepideemiasta johtuvat poikkeusolot ja sen vaikutukset yritysten toimintaan vaikuttavat kokonaisuutena kunnan toimintaan ja talouteen.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

- Keväällä 2020 puhjennut tartuntatautiepideemia muodostaa toiminnallisen riskin, jonka vaikutuksiin kunnan palvelutuotannon järjestämiseen varauduttiin valmiussuunnitelman päivittämisellä. Varahenkilöjärjestelmää kehittämällä ja henkilöstön sijoittelulla siten, että eri ikäryhmiin ja riskiryhmiin kuuluvien asiakkaiden palvelutuotannossa oleva henkilöstö sijoitetaan erilleen. Etätyötä on otettu käyttöön niissä tehtävissä, joissa se on ollut mahdollista.
- Lainsäädännön muutokset ja erityisesti edelleen valmistelussa oleva sote-uudistus on paitsi välttämätöntä, mutta vaikuttaa samalla merkittävästi kunnan talouteen, palvelutuotantoon ja sisäiseen toimintaan.

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulo-rahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen.

- vuoden 2020 tilinpäätöksessä kunnan tulos oli ylijäämäinen; taseessa oleva alijäämä saatiin lähes katettua. Tulos sisältää kuitenkin kertaluonteisia tuloeriä, joten talouden tasapainottaminen on edelleen välttämätöntä. Kunta täyttää kaksi kriisikuntakriteeriä; keskimääräistä korkeampi tuloveroprosentti ja suhteellinen velkaantuneisuus ylittää 50 %:n rajan. Kunta on tulo-rahoituksessaan voimakkaasti riippuvainen verotulojen ja valtionosuuden kehityksestä. Verotulojen vuosittainen heilahtelu tuo kunnan talouden pitkäjänteiseen kehittämiseen ennakoimattoman riskin. Kunnan toimintamenoista sote-menot käsittävät yli 50 %. Talousarviolylytykset ja sote-menojen kasvu aiheuttavat merkittävän riskin talouden tasapainottamiselle, mikäli verotulo-rahoitus (verotulot ja valtionosuudet) ei kasva toimintamenoja vastaavasti
- Sote-menojen kasvu entisestään myös korona-viruksen vuoksi tulevat heikentämään toimintakattetta edelleen suunnitelmavuosina.

Rahoitusriskit ryhmitellään korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Kunnan lainasalkusta n. 48 % on lyhytkorkoista lainaa kuntatodistusohjelman kautta. Lyhytkorkoinen laina on suhdanneherkkä.

- maailmanlaajuisen tartuntatautiepideemian vaikutukset rahamarkkinoihin voivat aiheuttaa korkokustannusten nousun. Kuntatodistusohjelma -lainojen muuttaminen muihin lyhytkorkoisiin lainainstrumentteihin voi tulla tässä yhteydessä ajankohtaiseksi lyhyellä varoitusajalla.
- lainamäärän nousu investointien rahoitukseen aiheuttaa korkomenojen kasvun ja vaikuttaa siten heikentävästi tulokseen
- lainojen vuosittaisen lyhennystason merkittävä kasvu voi aiheuttaa myös likviditeettiriskiä.

Vahinkoriskit koskevat vakuutuksia, joilla varaudutaan omaisuus- ja henkilövahinkoihin. Kunnan vakuutukset kattavat omaisuusvakuutuksen (rakennukset ja irtaimistot), julkisyhteisön vastuuvakuutuksen, hallinnon vastuuvakuutuksen, ajoneuvovakuutukset ja tapaturmavakuutukset (sekä työntekijöiden että kuntalaiset osallistuessaan kunnan järjestämään toimintaan). Vakuutuksia hoitaa vakuutusmeklariliike Ahjo Oy ja vakuutukset ovat tällä hetkellä If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:llä. Vakuutusturva käydään läpi vähintään kerran vuodessa ja täydennetään ajantasaisesti tarpeen vaatiessa.

Vuoden 2019 aikana tehtiin vahinkoilmoitus kahdesta kunnan kiinteistöihin liittyvästä omaisuusvahingosta, joista toisen käsittely on 31.12.2020 edelleen kesken.

- riski syntyy, mikäli kiinteistöjen kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti, peruskorjauskohteiden valvontaa ei hoideta asianmukaisesti, kulunvalvontaa ei ole ja vakuutuksia ei pidetä ajan tasalla. Kiinteistöstrategia on valmistelussa, kiinteistöjen kunnossapito-ohjelma on valmisteilla 5 – 10 vuoden periodille, peruskorjauskohteiden valvontaa tehostetaan, tehtäväkuvat ja vastuut selkeytetään ja sähköinen kulunvalvonta on otettu käyttöön keväällä 2020 suurimmissa keskustan kiinteistöissä työajanseurantajärjestelmän käyttöön oton yhteydessä.

2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan sisäisen valvonnan ohje päivitettiin keväällä 2018 ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa tulemaan voimaan hallintosäännön liitteenä 1.7.2018 lukien. Kunnan sisäinen valvonta on vuoden 2020 aikana järjestetty 1.7.2018 voimaan tulleiden Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen* mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää sisäisen valvonnan käytännön toteutusta Vimpelin kuntakonsernissa sekä tiedottaa sisäisen valvonnan merkityksestä, velvoitteista ja vastuista koko henkilöstölle.

Vimpelin kunnan konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita tulee noudattaa myös konserniyhtiöissä. Ohjeessa määritetään sisäisen valvonnan vastuita sekä tehtäviä toimenpiteitä ja toimintaan liittyviä raportointivelvoitteita. Kuntalaki (410/2015) pitää sisällään säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

- 14.7 §: Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.
- 90 §: Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.
- 115 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.
- Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernintalouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 123 §: Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.
- Tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvontajärjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Kuntalain säännöksiä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnanjärjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kunnanhallitus on 21.5.2018 § 124 päättänyt, että kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen lisätään asiakirja, jossa kuvataan ja arvioidaan kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laaditaan kehittämisehdotukset ja määritellään vastuuhenkilöt. Riskiarvio on tilinpäätösasiakirjan liitteenä.

Sisäisen valvonnan pääkohteet jaotellaan Vimpelin kunnassa seuraavasti:

- a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi
- b) Päätöksenteko
- c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit
- d) Toiminta ja talous
- e) Ympäristöasiat
- f) Omaisuuden hallinnointi
- g) Hankinnat
- h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Kunnan toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, jolla valtuusto on siirtänyt toimivaltaansa toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto on antanut viranomaiselle oikeuden siirtää eli delegoida sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Toimivallan voi siirtää sekä toimintasäännöllä että yksittäisellä päätöksellä. Toimielin tai viranhaltija, jolle toimivaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiasta. Se, jolle on siirretty toimivaltaa, on vastuussa tehdystä päätöksestä. Toimielimissä päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei kuitenkaan ole vastuussa päätöksestä. Asian esittelijällä on, mikäli päätös poikkeaa hänen päätösehdotuksestaan, oikeus ilmoittaa eriävä mielipide. Jos esittelijä ei ilmoita eriävää mielipidettään, myös hän on vastuussa esittelystään poikkeavasta päätöksestä.

b) Päätöksenteko

Päätöksentekoprosessiin sisältyvät asian vireille tulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedottaminen, toimeenpano sekä toimeenpanon valvonta. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin. Päätöstekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava. Tiedon on säilyttävä muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa.

Päätöksenteossa ja -valmistelussa sekä täytäntöönpanossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita. Lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan valitusteitse oikeudessa kumota. Päätöksenteossa on muistettava, ettei esteellinen henkilö osallistu asian käsittelyyn, mikä tarkoittaa asian käsittelyn kaikkia vaiheita valmistelusta täytäntöönpanoon saakka. Jokainen päätöksentekijä on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei osallistu esteellisenä asian käsittelyyn.

Esteellisyyden peruste merkitään pöytäkirjaan.

Toimielimien jäsenten ja esimiesten tulee valvoa alaistensa päätöksentekoa tarvittaessa otto-oikeutta käyttämällä. Otto-oikeus on ylemmän viranomaisen keino valvoa alemman viranomaisen päätöksenteon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Kunnan toimielinten päätökset sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan internet-sivuilla.

Päätöksentekoprosessin toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan vuosittain toimielinten antamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteoissa, joihin kootaan yhteenveto viranhaltija ja toimielinpäätöksistä: kokousten ja päätösten määrät, oikaisuvaatimukset, valitukset, otto-oikeuden käyttämiset, vireillä olevat oikeusprosessit sekä eri oikeusasteiden päätökset.

Kokousten ja päätösten määrät:	Kunnanvaltuusto, kokouksia 8 kpl, 107 pykälää Kunnanhallitus, kokouksia 18 kpl ja 280 pykälää Tekninen lautakunta 10 kpl, 89 pykälää Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta 5 kokousta, 32 pykälää
Oikaisuvaatimukset:	1 kpl
Valitukset hallinto-oikeudessa v. 2020	1 kpl
Otto-oikeuden käyttämiset:	0 kpl
Vireillä olevat oikeusprosessit:	0 kpl
Eri oikeusasteiden päätökset:	1 kpl
Vireillä olevat omaisuusvahingot	1 kpl (v. 2019 intervallin väistön palvelutuotannolle aiheutu- neet ylimääräiset kustannukset sekä omaisuusvahinko kiinteistölle)
Konkurssivalvonnat	2 kpl (päätyivät v. 2020).

c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Toimintayksiköiden tulee omassa päätöksenteossään noudattaa konsernihallinnon antamia ohjeita ja linjauksia ja huolehtia tarvittavien yhteistoimintavelvoitteiden toteuttamisesta ennen päätöksenteoa. Vastuu työyhteisön hyvinvoinnista on sekä esimiehellä että työntekijöillä. Vimpelin kunnassa palkanlaskenta siihen liittyvine menettelyineen on ulkoistettu Järvinet Oy:lle.

Henkilöstötilinpäätös annetaan valtuustolle erikseen käsiteltäväksi.

d) Toiminta ja talous

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on esitetty kunnantoinnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä resurssit. Palvelukokonaisuudet ja liikelaitokset määrittelevät vuosittain talousarviossaan, miten ne toteuttavat omaa perustehtäväänsä tavoitteellisesti. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä käyttösunnitelmat määrärahoille ja tuloarvioille. Valtuusto hyväksyy talousarviossa investointisuunnitelman talous-suunnittelukaudelle.

Kunnanhallitus antoi 20.8.1.2020 § 5 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet:

Ohjeiden mukaan toimielinten tulee vuosittain määrittää ne henkilöt, joilla on oikeus hyväksyä menoja ja muita kirjanpidon tositteita. Asiatarkastaja ja menon hyväksyjä ei saa olla sama henkilö. Menon hyväksyjän on tarkastettava tosittien muodollinen oikeellisuus sekä varmistettava, että tavara, palvelun osto tai työsuoritus on merkitty vastaanotetuksi. Hyväksyjä vastaa, että tosittieessa on oikeat tiliöintimerkinnot ja että menon suorittamiseen on käytettävissä siihen budjetoitua määrärahaa.

Kausiraporttien toteumat raportoidaan kunnan johtoryhmälle ja raportoinnista vastaa kunnanjohtaja.

Tulosraporttien toteumat raportoidaan kunnanhallitukselle ja raportoinnista vastaavat kunnanjohtaja.

Tulosraporttien yhteydessä laaditaan ennuste koko vuoden toteumasta suhteessa talousarvioon.

Toimielimet ovat kokouksissaan säännöllisesti käsitelleet talousarvion toteutumaa.

Vimpelin kunnassa kirjanpito on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Perinnän hoitaa Intrum Justitia Oy.

e) Ympäristöasiat

Kertomus ympäristöjärjestelmästä ja ympäristötilinpäätös julkaistaan vuosittain osana kunnantilinpäätöstä ja toimintakertomusta (luku 2.1.7)

f) Omaisuuden hallinnointi

Palvelukokonaisuudet ja tytäryhteisöt ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kunnankonsernin omistama ja hoidossa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimialajohtajat vastaavat, että omaisuudesta ja irtaimesta omaisuudesta laaditaan asianmukaiset luettelot talouspalveluiden ohjeistuksen mukaisesti. Omaisuuteen kohdistuvia riskejä on arvioitava säännöllisesti.

Riskienhallinnasta vastaa se yksikkö, jonka hoitoon omaisuus on uskottu. Kunnan kiinteä ja irtain omaisuus vakuutetaan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Toimintayksiköiden on välittömästi ilmoitettava kunnanomaisuuteen kohdistuneista vahingoista kunnanjohtajalle.

Kunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden vakuutukset hoitaa Vahinkovakuutusyhtiö If ja vakuutusmeklaripalvelut on ostettu 1.3.2019 lukien Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy:ltä. Vakuutukset käydään läpi vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa ja tarvittavat muutokset vakuutuksiin on tehty välittömästi.

g) Hankinnat

Hankinnoissa noudatetaan konsernilaajuisesti hankintalainsäädäntöä ja Vimpelin kunnan hankintaohjetta. Toimintayksiköiden johdon on varmistettava, että hankintatoiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisesti, yksikössä on riittävä hankintaosaaminen ja hankinnat tehdään oikein, asianmukaisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja tai palveluksia. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa tehdä kunnan hankintojen yhteydessä eikä käyttää kunnan hankintasopimuksia omaksi edukseen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankintojen valmisteluun tai päätöksentekoon.

Kunnanvaltuusto hyväksyi hankintaohjeen 29.4.2019 § 24.

Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojaja

Vimpelin kunnan ICT-palvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Kuntakonsernin tietotekniikkatoiminnassa on huomioitava suunnitelmallisuus, kustannustehokkuus ja kokonaisuuden hallinta siten, että turvataan tietoresurssien hyväksikäyttö suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa. Järvinet Oy vastaa tietoturvan ja tietosuojan hallinnan kehittämisestä ja koordinoinnista, mutta vastuu toimintayksikön ja toiminnan tietoturvasta ja tietosuojasta on jokaisella esimiehellä ja työntekijällä.

Vimpelin kunta ostaa tietosuojavastaavan palvelun Järvinet Oy:ltä.

Vuoden 2020 aikana on aloitettu tiedonhallintaa kuvaavan asiakirjan valmistelu.

Yhteenveto

Kunnanhallitus toteaa arvionaan, että kunnan hallinto on toiminut velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tulot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
ulkoinen		
	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 136	3 836
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-21 319	-22 440
Toimintakate	-17 183	-18 604
Verotulot	10 148	10 518
Valtionosuudet	9 286	7 887
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot		1
Muut rahoitustuotot	36	47
Korkokulut	-64	-62
Muut rahoituskulut	-2	-1
Vuosikate	2 221	-214
Poistot ja arvonalentumiset	-981	-940
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 240	-1 154
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 240	-1 154

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	19,4	17,1
Vuosikate/Poistot, %	226,55	-22,79
Vuosikate, euroa/asukas	798,0	-75,8
Asukasmäärä	2784	2828

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vimpelin kunnan toimintatuotot / toimintakulut % oli 19,4, kun se edellisenä vuonna oli 17,1 %.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vimpelin kunnan vuosikate oli 2.221.487,08 euroa vuonna 2020, kun se edellisenä vuonna oli -214.250,04 euroa.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vimpelin kunnan vuosikate poistoista on 226,55 % vuonna 2020, kun se edellisenä vuonna oli -22,79 %.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelissä vuonna 2020 vuosikate per asukas oli 798,0 euroa, kun se vuonna 2019 oli -75,8 euroa.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

	2020	2019
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 222	-214
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-5	-1
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 200	-1 465
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56	53
Toiminnan ja investointien rahavirta	82	-1 627
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 200	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-507	-532
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500	1 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	320	-239
Korott. pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset	-1071	256
Rahoituksen rahavirta	-558	1 985
Rahavarojen muutos	-476	358
Rahavarat 31.12.	931	1 407
Rahavarat 1.1.	1 407	1 049
	-476	358

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	615	1 292
Investointien tulorahoitus, %	101,4	-14,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,50	-0,10
Lainanhoitokate	4,01	-0,26
Kassan riittävyys, pv	14	21
Asukasmäärä	2784	2828

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tunnusluku v. 2020 oli 615 000 euroa, kun se v. 2019 oli 1 292 000 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 101,4 %, kun se vuonna 2019 oli -14,6 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Vimpelin kunnan laskennallinen lainanhoitokate oli 1,50 vuonna 2020.

Lainanhoitokate kertoo kunnan/konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vimpelin kunnan lainahoitokate oli 4,01 %, kun se edellisenä vuonna oli -0,26 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kunnalla oli 31.12.2020 yhteensä 14 päivää.

2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	10 970	10 970
Muut pitkävaikutteiset menot	38	45	II Arvonkorotusrahastot		
			III Muut omat rahastot		
II Aineelliset hyödykkeet			IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-1 407	-252
Maa- ja vesialueet	2 120	2 082	V Tilikauden yli-/alijäämä	1 241	-1 154
Rakennukset	10 694	9 575			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 764	3 331	B POISTOERO JA VAPAA-		
Koneet ja kalusto	392	271	EHTOISET VARAUKSET		
Enn.maksut ja keskener. hank.	718	1266			
			C PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	3 995	3 992	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	631	632	Valtion toimeksiannot		
Muut saamiset	96	96	Lahjoitusrahastojen pääomat	39	39
			Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot			E VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	39	39	I Pitkäaikainen		
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7 129	5 440
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä		
			Saadut ennakot		
II Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	437	1 277
Pitkäaikaiset saamiset	331	331	Siirtovelat		
Lyhytaikaiset saamiset			II Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	481	674	Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	4 000	5 500
Lainasaamiset	21	88	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	511	507
Muut saamiset	120	215	Lainat julkisyhteisöiltä		
Siirtosaamiset	50	14	Saadut ennakot		
			Ostovelat	1 068	1 330
			Liittymismaksut ja muut velat	41	40
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	6	6	Siirtovelat	388	357
IV Rahat ja pankkisaamiset	925	1 401			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 421	24 058	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 421	24 058

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	44,24	39,75
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,59	64,98
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-166	-1 407
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-59,57	-497,43
Lainakanta 31.12., 1000 € (sis. lyh. aik)	11 641	11 447
Lainakanta 31.12., €/asukas (sis. lyh. aik.)	4 181	4 048
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	11 665 257	* 11 467 520
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 190	* 4 055
Lainasaamiset, 1000 €	632	632
Asukasmäärä	2784	2828

* vertailuvuotta 2019 korjattu

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50%. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan vuoden 2020 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 44,24 %, kun se vuoden 2019 lopussa oli 39,75 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2020 oli 57,59 % ja vuonna 2019 se oli 64,98 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vimpelin kunnan edellisen tilikauden yli- /alijäämä	-1 406 743,43
Tilikauden 1.1.-31.12.2020 ylijäämä	+1 240 913,36
Kertynyt alijäämä	-165 830,07
Kertynyt yli-/alijäämä € / asukas	- 59,57

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2020 oli 11 640 512 €, kun se edellisenä vuonna oli 11 447 447 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Kunnan asukaskohtainen lainamäärä vuoden 2020 lopussa oli 4 190 euroa / asukas (v. 2019 = 4 048 €/asukas).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 11.665 257 € 31.12.2020.

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 4.190 €/asukas vuonna 2020.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Lainasaamiset olivat 31.12.2020 yhteensä 631 577,00 euroa ja ovat pysyneet ennallaan.

2.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

(ulkoinen)

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	0,02
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	4 136	15,99	Toimintakulut	21 320	83,29
Verotulot	10 147	39,22	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	9 285	35,89	Korkokulut	64	1 465,00
Korkotuotot			Muut rahoituskulut	2	0,01
Muut rahoitustuotot	36	0,14	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät	5	
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakoll. varausten lis. (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot	5	0,02	- Pysyvien vastaavien		
			hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9	0,03	Investointimenot	2 200	8,59
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	56	0,22			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 200	8,50	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	507	1,98
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 500	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	25 874	100,00	Kokonaismenot yhteensä	25 598	100,00

2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	10	

Kuntalaissa (410/2015) on säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kunnan, joka 16a §:n tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuus koskee kuntaa, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä säädetään kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeesta: Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vimpelin kunnan kuntalain (410/2015) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 11.6.2018 § 39.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonserni on määritelty kuntalain 6 §:ssä. Konsernikäsitteellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostama kokonaisuus. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä

Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunta tai kuntayhtymä on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla tai kuntayhtymällä on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan emoyhteisön oikeutta käyttää yli puolta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta voi tarkoittaa myös oikeutta nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä tai toimielimessä, jolla on tämä sama oikeus. Määräysvalta voi perustua myös muihin seikkoihin, jotka luovat kunnalle oikeuden tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyhteisössä.

Konserniohje ei oikeudellisesti suoraan sido tytäryhteisöjen toimielimiä. Sitovuus syntyy vasta siinä vaiheessa, kun tytäryhteisöjen toimivaltainen elin, yleensä hallitus, on hyväksynyt ohjeet yhteisöä sitovaksi (Kuntalaki 47 §).

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisöjen johto toimii kuitenkin konsernin emoyhteisön eli kunnan luottamuksen varassa.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Vimpelin Vuokra-asunnot Oy (omistusosuus 100 %)
- Vimpelin Lämpö Oy (omistusosuus 70,8 %)
- Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy (omistusosuus 64,17 %,
- Asunto Oy Kotipiha (omistusosuus 100 %)

Muut Konserniyhtiöt

- Sairaanhoidopiiri	(omistusosuus 2,16%)
- Eskoo	(omistusosuus 1,8795%)
- Järviseudun koulutuskuntayhtymä	(omistusosuus 9,74%)
- Etelä- Pohjanmaan Liitto	(omistusosuus 1,75%)
- Järviseudun Sähkövoiman Ky	(omistusosuus 33,33%)

Kunnan toimielinten vastuunjako konsernin toiminnan seurannassa ja raportoinnissa

Valtuusto

- Määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- Päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- Hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen
- Nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin/yhtymäkokouksiin
- Hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- Nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin.
- Antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- Valvoo kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- Vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- Antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanjohtaja

- Johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- Vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- Seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- Seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanhallitukselle.
- Kunnanjohtajalla on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.
- Huolehtii konsernin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätöissäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Raportoinnin sisältö ja rajoitukset

- Liiketalouden piiriin ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään emoyhteisönä toimivassa kunnassa salassa pidettävänä.
- Tytäryhteisöjen tulee toimittaa toimintakatsaus maksukausittainen, jossa on arvioitu tavoitteiden toteutumista koko kuluvalle suunnittelukaudella ja mahdollisia poikkeamia tavoitteista sekä tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.
- Raportoinnin yhteydessä yhtiöiden toimitusjohtajat esittelevät kunnanhallituksen kokouksessa sekä välintilinpäätökset, tilinpäätökset ja tulevien vuosien budjetin ja investointisuunnitelmat.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

- Tytäryhteisö toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi 4- vuotisen taloussuunnitelman sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.
- Taloussuunnitelmasta tulee käydä ilmi valtuuston tytäryhteisölle asettamat toimintatavoitteet. Investointiohjelman suunnittelukauden tulee olla 4 vuotta ja se tulee toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi. Taloussuunnitteluun liittyvistä käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää viimekädessä tytäryhteisön hallitus.
- Henkilöstösuunnitelma

2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vimpelin Lämpö Oy:n ja Vimpelin kunnan välinen sopimus Lämmön toimitusjohtajan palveluiden ostamisesta päättyi syksyllä 2020.

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy myi kaksi omistamaansa kiinteistöä, ja tästä johtuvien tasearvojen alaskirjausten myötä tilikauden tulos jäi tappiolle.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy hankki omistukseensa yhtiön vähemmistöosakkeet konkurssiin asetulta yhtiöltä marraskuussa 2019.

2.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy

	Talousarvion 2020 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	85 %	Toiminnallinen tavoite	Toteutui
Talouden tervehtyttämisen suunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Tilikauden tulos vähintään	>0	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Alijäämä		Taloudellinen tavoite (katettuna vuoteen 2023 mennessä)	Ei toteudu suunnitelmavuosina
Omavaraisuusaste %	>6	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Pitkäaikainen vieras pääoma €/asukas	< 1180 €/asukas	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Korjausinvestointien suunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Toiminnallinen tavoite	Toteutui
Korjausinvestointien taso % liikevaihdosta	20 %	Toiminnallinen ja taloudellinen tavoite	Toteutui

Yhtiö jatkoi edelleen Rakennuttajan Laskentavoima Oy:llä vuonna 2018 teetetyn peruskorjaussuunnitelman toteutusta vuonna 2020. Yhtiö on myös jatkanut lainojen lyhennyksiä suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi yhtiö on myynyt kaksi omistamaansa kiinteistöä, ja tästä johtuvien tasearvojen alaskirjausten myötä tilikauden tulos jäi tappiolle. Ilman näitä alaskirjauksia yhtiö olisi tehnyt voitollisen tuloksen. Tilojen käyttöasteen laskemisessa ei ole huomioitu muutamaa pitkään tyhjänä ollutta huoneistoa, joita ei tulla remontoimaan niiden huonon kunnon ja vaativan/resursseja vievän remontin takia.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy

	Talousarvion 2020 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	100 %	Toiminnallinen tavoite	Ei toteutunut
Tilikauden tulos	>0	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Omavaraisuusaste %	>20	Taloudellinen tavoite	Toteutui

Yhtiön hallinnoimiin tiloihin ei edelleenkään ole saatu pitkäaikaisia vuokralaisia. Lisäksi yhtiön kokonaisvaltainen kehittäminen on kesken.

Asunto Oy Vimpelin Kotipiha

	Talousarvion 2020 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	100 %	Toiminnallinen tavoite	Ei toteutunut
Tilikauden tulos	>0	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Alijäämä/Ylijäämä	Alijäämä katettu	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut

Vuonna 2020 vain toinen asunnoista oli koko vuoden vuokrattuna. Vastikkeet jätettiin perimättä vuodelta 2020, koska yhtiöllä oli siihen kassan kannalta taloudellisesti varaa. Yhtiön purkaminen selvitystilan kautta on pantu vireille 2021.

Vimpelin Lämpö Oy

Tilanteessa ei ole näköpiirissä erityisiä muutoksia.

Tavoitteet kunnan v. 2020 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan vv. 2021 – 2022

	Talousarvio 2020	Toteutuma	Tavoiteluokka	Arvio
Liittymien osuus kunnan talouksista	40 / n. 1000	42 kpl	Vaikuttavuus- tavoite	Toteutui
Yksikköhinta kun- nallisen tuotannon keskiarvosta	57,60 / 57,41 €/Mwh	57,5€	Tuotantotavoite	Toteutui
Katetuotto %	51	46	Kannattavuus- tavoite	Ei toteutunut
Sijoitetun pää- oman tuotto	17,9	5,3	Kannattavuus- tavoite	Ei toteutunut
Tilikauden voitto / liikevaihdosta	> 20 %	Operatiivinen: -5% Tuloksesta, kun liittymismaksut huomioidaan: 7%	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Omavaraisuusaste %	53	64%	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Suhteellinen vel- kaantuneisuus %	36,8 %	44%	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Pitkäaikaisen vie- raan pääoman määrä €/asukas	< 60 €/asukas	32 €/asukas	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Osinko omistajalle	1000 euroa	0 euroa	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut

2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	14 145	14 131
Toimintakulut	-30 842	-32 530
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	3	2
Toimintakate	-16 694	-18 397
Verotulot	10 148	10 518
Valtionosuudet	9 885	8 389
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		1
Muut rahoitustuotot	118	123
Korkokulut	-149	-130
Muut rahoituskulut	-16	-36
Vuosikate	3 292	468
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 815	-1 756
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 477	-1 288
Tilinpäätössiirrot	-1	-1
Tilikauden vero	-9	
Laskennalliset verot		3
Vähemmistöosuudet	-8	14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 459	-1 272

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46	43
Vuosikate/Poistot, %	181	27
Vuosikate, euroa/asukas	1 183	165
Asukasmäärä	2784	2828

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Konsernin toimintatuotot / toimintakulut % oli 46 %.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan konsernin tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Konsernin vuosikate poistoista on 181 % vuonna 2020.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelin vuoden 2020 konsernin vuosikate oli 1 183 euroa/ asukas ja vahvistui verrattuna edelliseen vuoteen.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 292	468
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-9	
Tulorahoituksen korjauserät	-96	-17
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 354	-2 958
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9	
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	58	64
Toiminnan ja investointien rahavirta	-100	-2 443
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainsaamisten vähennys		3
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 181	2 756
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 091	-908
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 603	1 000
Oman pääoman muutokset		-69
Muut maksuvalmiuden muutokset	-908	94
Rahoituksen rahavirta	-421	2 876
Rahavarojen muutos	-521	433
Rahavarat 31.12.	2 280	2 801
Rahavarat 1.1.	2 801	2 368
Rahavarojen muutos	-521	433

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-1 004	52
Investointien tulorahoitus, %	98	16
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,23
Lainanhoitokate	2,77	0,6
Kassan riittävyys (pv)	23,47	27,96

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

2020	-108.717,48
2019	-2.442.931,62
2018	-1.539.524,11
2017	1.285.850,10
2016	1.792.520,91
	-1.012.802,20

Investointien tulorahoitus – Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli konsernitasolla 98 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konserni voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3 vuonna 2020.

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernin lainanhoitokate oli 2,77 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Vuonna 2020 kassan riittävyys oli 23,47 pv.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	184	191
Muut pitkävaikutteiset menot	8	12
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 374	2 343
Rakennukset	19 973	18 592
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 922	3 541
Koneet ja kalusto	1 186	1 070
Muut aineelliset hyödykkeet	30	31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	835	1 389
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	17	117
Osakkeet ja osuudet	2 312	2 133
Lainasaamiset		
Muut saamiset	143	131
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	52	53
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	52	53
Muut toimeksiannot	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	217	163
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 390	1 730
Lainasaamiset	21	88
Muut saamiset	222	291
Siirtosaamiset	140	80
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	6	6
Rahat ja pankkisaamiset	2 275	2 795
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 360	34 810

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 970	10 970
Muu oma pääoma	24	24
Edellisten tilikausien yli (alijäämä)	-1 333	-49
Tilikauden yli (alijäämä)	1 459	-1 272
VÄHEMMISTÖOSUUDET	344	336
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	184	268
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	52	106
Lahjoitusrahaston pääomat	45	46
Muiden toimeksiantojen pääomat	12	13
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 505	12 363
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	437	1 277
Laskennalliset verot	19	19
LYHTYAIKAINEN		
Joukkovelkakirjalainat	4 000	5 500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 100	1 639
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	337	
Saadut ennakot	61	60
Ostovelat	1 589	1 888
Muut velat	400	527
Siirtovelat	1 155	1 095
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 360	34 810

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste %	32	29
Suhteellinen velkaantuneisuus%	68,88	73,58
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	126	-1 321
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	45	-467
Konsernin lainat €/asukas	7 163	6 896
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	19 942	19 503
Konsernin lainat ja vuokravastuut, 31.12.	25 278 720	* 25 058 389
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	9 080	* 8 861
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Kunnan asukasmäärä	2 784	2 828

* Vertailuvuoden 2019 lukuja korjattu

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50%. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko. Vimpelin kunnan konsernin vuoden 2020 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 32 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2020 oli 68,88 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 45 € / asukas.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Konsernin lainakanta 31.12.2020 oli 19 941 748,09 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Konsernin lainat 31.12.2020 olivat 7 163 euroa / asukas.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 25 278 720 €.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 9 080 euroa / asukas 31.12.2020.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainasaamiset olivat 31.12.2020 yhteensä 0 euroa.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien **henkilöiden keskimääräinen lukumäärä** 31.12.2020 45,5 henkilöä.

2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalain 115.2 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Usealle vuodelle ulottuva toimenpideohjelma tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Toimenpideohjelmaan otetaan ne tuloja lisäävät ja menoja vähentävät toimenpiteet, jotka eivät sisälly varsinaiseen taloussuunnitelmaan. Toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina. Erillisessä toimenpideohjelmassa voidaan tehdä periaateratkaisut tarvittavien toimenpiteiden määrästä ja rahamääräisestä tasosta, vaikka niiden kohdistumista tehtävittäin ei vielä olisikaan ratkaistu.

Vimpelin kunnan talous vahvistui vuonna 2020. Tilikauden tulos oli + 1.240.913,36 euroa. Taseessa on edelleen alijäämää -165.830,07 euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksen taseessa oli alijäämää -1.406.743,43 €:n alijäämä. Toimintatuottoja vuonna 2020 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 4.136.629,90 euroa, josta kertaluonteista tuottoa 707.720,96 euroa liittymismaksujen siirrosta taseen velasta myyntituottoihin. Liittymismaksut muutettiin vuodelta 2004 – 2019 arvonlisäverollisiksi ja siirto-kelpoisiksi. Kunkin asiakkaan kanssa tästä tehtiin erillinen sopimus ja kunta vastasi arvonlisäverosta verottajalle. Liittymismaksuvelkaa on edelleen taseessa 437.171,59 euroa, jonka osalta sopimusten tekoa jatketaan vuonna 2021. Vuonna 2020 toimintakulut olivat -21.319.423,19 euroa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen 1.120.406,62 euroa. Toimintakate vuonna 2020 oli -17.182.793,29 euroa.

Vimpelin kunnan verotulot laskivat v. 2020 ja olivat 10.147.575,83 euroa (vuonna 2019 yhteensä 10.517.824 euroa). Vähennystä verotuloihin 370.247,69 euroa. Valtionosuudet vuonna 2020 olivat 9.285.668,00 euroa sisältäen harkinnanvaraista valtionosuutta 390.000,00 euroa ja pandemiasta johdettavia valtionosuuksien lisäystä 690.600,00 euroa, 238 €/asukas. Kaikkien kuntien keskimääräinen koronatuki oli 268 €/asukas.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Vimpelin kunnan taseen alijäämän muodostuminen vuodesta 2011 lukien näkyy seuraavasta taulukosta. Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2020 tilikauden tulos + 1.240.913,36 euroa siirretään edellisen tilikauden yli-/alijäämättilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen alijäämää on kunnan taseessa -165.830,07 euroa.

Tilinpäätösten ja taseen yli-/alijäämät	
TP 2011 alijäämä	-1.335.917,82
Alijäämä taseessa 31.12.2011	-1.187.049,06
TP 2012 alijäämä	-1.655.612,09
TP 2013 alijäämä	-527.547,56
TP 2014 alijäämä	-221.139,17
TP 2015 ylijäämä	1.397.726,12
TP 2016 ylijäämä	1.482.844,84
TP 2017 ylijäämä	961.529,27
Taseen ylijäämä 31.12.2017	250.752,35
TP 2018 alijäämä	-503.010,33
Taseen alijäämä 31.12.2018	-252.257,98
TP 2019 alijäämä	-1.154.485,45
Taseen alijäämä 31.12.2019	-1.406.743,43
TP 2020 ylijäämä	1.240.913,36
Taseen alijäämä 31.12.2020	-165.830,07

2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Uuden kuntalain (410/2015) 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Arviointimenettely

Kuntalain 118 § mukaan

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. ”*Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.*”

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut **ovat kahtena vuonna peräkkäin** täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Vimpelin kunnan talous täyttää edelleen vielä voimassa olevista kriteereistä kaksi eli tuloveroprosenttia koskeva kriteeri sekä suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri.

Kuntalain 118 §:n mukaisia uusia kriisikuntakriteerien mukaisia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja kriteerejä. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. (ei muutosta nykyiseen)

jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

- *jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot*
 1. *kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);*
 2. *kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);*
 3. *asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);*
 4. *konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (nykyisin tunnusluvuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).*

Talousarviossa vuodelle 2021 on esitetty talouden tasapainottamisohjelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 60.

Tasapainottamisohjelma

Talouden tasapainottamisohjelma	2020	2021	2022
Kunnanvaltuusto 24.8.2020 § 60			
Kokousten, seminaarien/iltakoulujen lukumäärien kriittinen tarkastelu	2000	2000	
Kokoustarjoiluista luopuminen		2000	
Henkilöstöjaoston ja kehittämistoimikunnan lakkauttaminen seuraavan valtuustokauden alusta		4000	
Taksat ja maksut nostetaan kaikissa palveluissa ja toiminnoissa			10 000
Avustuksia ja tukia leikataan kautta linjan		10 000	
Elinkeinoelämän edistämisen ja markkinoinnin hankkeiden ja projektien kuntaosuuksia vähennetään		10 000	
Laaditaan ohjelma työterveyshuollon kanssa sijaiskustannusten vähentämiseksi ja ohjelma toteutetaan		15 000	25 000
Työterveyspalvelujen kattavuuden tasoa tarkastamalla kustannuksia alennetaan		10 000	
Työterveyspalvelujen tuottaja kilpailutetaan syksyllä 2020			
Henkilöstön ja luottamushenkilöiden muistamiskäytännöt muutetaan ja kustannuksia vähennetään			
Luovutaan Kuntaliiton ansiomerkkien hakemisesta tai haetaan vain työuran päätteeksi			
Sivistystoimen ostopalvelukustannusten säästö koronasta johtuen	130 000		
Tuntikehyksen vähentäminen oppilasmäärän pienentyessä, tehty 2020	20 000	40 000	40 000
Esikouluryhmien vähentäminen yhteen			20 000
Kotihoidon tuen vähentäminen lasten lukumäärän laskiessa		10 000	20 000
Lukion digiopetuksen kehittäminen			
Rakennusvalvonnan taksojen ja maksujen korotus			2 000
Kiinteistöstrategia ja kiinteistöjen salkutus ylläpidettäviin, kehitettäviin, myytäviin, purettaviin, ”kylmäksi laitettaviin” jne.. On käynnissä syksy 2020			
Kiinteistöjen yhtiöittämisen selvittäminen strategian laatimisen jälkeen			
Kunnan omistamat vuokra-asunnot siirretään kunnan oman yhtiön hallinnoitaviksi			
Ylläpidettäviin kiinteistöihin toteutetaan energiansäästötoimenpiteitä ja kiinteistöjen käyttöstetta nostetaan			20 000
Kiinteistöjenhoitotoimitus tehdään ja kiinteistönhoidon ulkoistus selvitetään		-15 000	
Ruokahuollon ja puhdistuspalv. mitoitus ja henkilöstötarpeen kartoitus, vaihtoehtona harkitaan palveluiden yksityistämistä	-15 000		
Yhden esimiehen malli ruoka- ja siivouspalveluissa			20 000
Investointien vähentäminen ja jaksottaminen uudelleen			
Käyttömenoja vähentävät investoinnit toteutetaan ensisijaisesti			
Poistosuunnitelma tarkistetaan ja poistojen tason keventäminen			
Investointikatto talousarvioon ja suunnitelmavuosille			
Asunto-osakkeiden myynti, jos vältetään alaskirjaukset		10 000	14 000
Sääksjärven koulun myynti			
Teollisuushallin myynti			
Yritystilan vuokrasopimuksen selvitys			
Yhteensä euroa	137 000	98 000	171 000

Henkilöstöön kohdistuvat toimenpiteet Henkilöstöjaosto 31.8.2020 § 7	2020	2021	2022
Koko henkilöstön kahden viikon lomautus		72 000	
Eläköityvän toimenhaltijan tehtävää ei täytetä (v. 2022 tai 2023)			
Yleishallinnon yhden viranhaltijan osa-aikaistaminen 8/2021		10 000	15 000
Yhteensä		82 000	15 000

	2020	2021	2022	Yhteensä
Toimintakatteeseen vaikuttavat keinot	12 000	195 000	172 000	379 000
Kertaluonteiset toimet	772 000	210 000	14 000	996 000
Sopeutuskeinot yhteensä euroissa	784 000	405 000	186 000	1 375 000

Selvitys talouden tasapainotuksesta vuodelta 2020

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on kunnanhallituksen tehtävä toimintakertomuksessa selvitys talouden tasapainotuksesta päättyneellä tilikaudella sekä voimassaolevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Selonteko jakaantuu kahteen osaan. Ensinnäkin tulee antaa selvitys tilinpäätösvoonna voimassa olleen taloussuunnitelman ja siinä alijäämän kattamiseksi esitettyjen toimenpiteiden toteutumisesta.

Toiseksi, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnanhallituksen on tehtävä selkoa, onko kuluvana vuonna voimassa oleva taloussuunnitelma riittävä. Käytännössä selonteon antaminen tulee kyseeseen, jos tilikauden alijäämä on olennaisesti suurempi kuin se oli taloussuunnitelmaa ja toimenpideohjelmia hyväksyttäessä edellisenä syksynä.

Talouden tasapainottamisohjelma, Kunnanvaltuusto 24.8.2020 § 60	2020	Toteutuma	Selvitys
Kokousten, seminaarien/iltakoulujen lukumäärien kriittinen tarkastelu	2000	-7 401,19 + 5 885,77 = - 1 515,42	Kunnan ulkopuolelle suunnattuja seminaareja ei järjestetty v. 2020 = säästö; toisaalta pandemiasta johtuen laitehankintoja jäsenille sekä valtuuston kokousten kuvausjärjestelyt lisäsivät kustannuksia, netto säästö 1 515,42 euroa
Työterveyspalvelujen tuottaja kilpailutetaan syksyllä 2020			Kilpailutettu
Sivistystoimen ostopalvelukustannusten säästö koronasta johtuen	130 000	-481 036	Henkilöstökulujen ja palvelujen ostokustannusten (ravitsemispalvelut, kuljetuspalvelut) säästö lähiopetuksen keskeytyksistä johtuen sekä perusopetuksessa että lukiossa; kansalaisopistossa, nuorisotoimessa ja kirjastossa palvelujen keskeytys pandemian vuoksi
Tuntikehyksen vähentäminen oppilasmäärän pienentyessä, tehty 2020	20 000	- 20 000	Tuntikehys-vähennykset ikäluokan pienentyessä
Ruokahuollon ja puhdistuspalv. mitoitus ja henkilöstötarpeen kartoitus, vaihtoehtona harkitaan palveluiden yksityistämistä	-15 000		Mitoitus käynnistetty
Poistosuunnitelma tarkistetaan ja poistojen tason keventäminen			Poistosuunnitelma tarkistettu, Kvalt 9.11.2020 § 89
Yhteensä euroa	137 000		

Vuosi 2020 oli kunnan taloudessa poikkeuksellinen koronapandemiasta johtuen. Käyttötalouteen kohdistuneiden merkittävimmät menojen vähennykset, kunnan oman toiminnan osalta esitetään erikseen vielä alla olevassa taulukossa verrattuna vuoden 2019 tilinpäätökseen.

Toimintakatteeseen vaikuttavat menot, oma toiminta		TP 2019	TP 2020	Säästö
Henkilöstömenot	Sijaisten palkat (ei sotu)	156 411,41	140 211,23	-16 200,18
	Lomapalkkajaksotus	23 014,90	4985,78	-18 029,12
Muiden palvelujen ostot	Toimisto- ja asiantuntijapalv.	191 845,61	131 307,14	-60 538,47
	Puhtaanapito- ja pesulapalv.	192 433,09	135 631,01	-56 802,08
	Matkustus- ja kulj. palvelut	37 666,56	22 841,48	-14 825,08
	Muut palvelut	36 043,24	16 341,88	-19 701,36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	Lämmitys	359 118,69	280 881,65	-78 237,04
	Sähkö	295 821,94	286 252,88	-9 569,06
	Rakennusmateriaali	88 296,71	72 934,03	-15 362,68
	Yhteensä			-293 331,49 €

Taulukko talouden tasapainottamiseen vaikuttaneista tekijöistä palvelujen ostojen osalta verrattuna TP 2019 ja TP 2020.

Palveluiden ostot kunnilta				
Asiakaspalvelujen ostot kunnilta	Perusturvapalvelut	12 689 256,00	12 287 176,00	- 402 080,00
	Sivistyspalvelut	4 894 799,00	4 268 482,00	- 626 317,00 josta arviona koronan vaikutusta 501 036,00 € Erotus = -125 281 €

Taulukko muiden talouden tasapainottumiseen vaikuttaneista tekijöistä verrattuna TP 2019 ja TP 2020.

Muut vaikuttavat tekijät	TP 2019	TP 2020	Erotus	Arvio
Liittymismaksutuloutus	0	707 720,96	707 720,96	Kertaluonteinen
Verotulojen vähennys	10 517 823,52	10 147 575,83	- 370.247,69	
Valtionosuus	7 887 448,00	8 895 668,00	1 008 220,00	josta koronatuki 690 600 euroa
Harkinnanvarainen valtionosuus	0	390 000,00	390 000,00	Kertaluonteinen
Saatavien poistot ja tuloutukset	1 813,72	-69 510,62	-67 696,90	Kertaluonteinen

Kunnanhallituksen selvitys talouden tasapainottamisohjelman riittävydestä

Talouden tasapainottamisohjelman mukaan taseessa 31.12.2019 olleesta alijäämästä tulisi olla vuoden 2020 lopussa katettuna 784 000 euroa. Vuoden 2020 tilikauden tuloksen jälkeen kattamatonta alijäämää taseeseen jäi vielä -165 830,07 euroa.

Mikäli talousarvioon vuodelle 2021 käyttötalouden talousarvio toteutuu suunnitellusti, valtuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma on riittävä. Pandemian vaikutuksia vuoden 2021 talouden toteutumiseen on kuitenkin vielä vaikea arvioida. Epävarmuustekijöinä ovat verotulojen kertyminen sekä perusturvan ja siinä erityisesti erikoissairaanhoidon menojen kehittyminen.

Talouden tasapainottamisohjelmaa tulee noudattaa suunnitellulla tavalla. Talouden toteutumisen seuranta v. 2021 ja suunnitelmavuosina tulee olla ajantasaista kaikissa toimielimissä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, ovatko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous-, ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §).

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisena osuutena.

Vuoden 2020 talousarvion käyttötalouden osalta määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä:

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla (sitovuustaso osasto 02)
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla (sitovuustaso osasto 03)

Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden hankkeittain.

Sitovia eriä tuloslaskelmassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja menot ja tulot. Poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat rahoitustoiminnan, lainakannan ja muut maksuvalmiuden muutokset.

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2020 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja	Sam Leijonanmieli
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja	Seija Kinnunen
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri	Ari Takala
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja	Ville Karjalainen
	Ympäristösihteeri	Kirsi Syynimaa
Investoinnit	Tekninen johtaja	Ville Karjalainen

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet: kunnanhallituksen, vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnan ja teknisen lautakunnan jäsenet.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot	10 285,00					
Menot	-8 210,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	2 074,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2020 ei toimitettu vaaleja.

3.1.2 Tarkastuslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNTA

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot						
Menot	-8 992,35	-12 192,00	-8 020,78	65,8	-4 171,22	-971,57
Netto	-8 992,35	-12 192,00	-8 020,78	65,8	-4 171,22	-971,57

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen.

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastuksen tehtävänä on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastaa, onko kunnan hallintoa ja taloutta hoidettu kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti sekä muutoin asianmukaisesti.

Tilikausilla 2017–2020 tarkastusyhtiönä toimii BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajana Tuula Ylikangas.

Arvio:

Tilintarkastus toteutui vuonna 2020 asianmukaisesti ja hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Tarkastuslautakunta kokoontui 6 kertaa vuoden 2020 aikana.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 käsiteltiin kunnanvaltuustossa 15.6.2020 § 39. Tilinpäätös vuodelta 2020 hyväksyttiin ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus 15.6.2020 § 40.

3.1.3 Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUS: VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TASO

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot	35 484,64	27 750,00	8 800,97	31,72	18 949,03	26 683,67
Menot	-18 748 320,95	-18 172 236,00	-17 730 196,31	97,57	-442 039,69	-1 018 124,64
Netto	-18 712 836,31	-18 144 486,00	-17 721 395,34	97,67	-423 090,66	-991 440,97

Kunnanhallitus: sisältää kokonaisuutena seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten säilytys, yhteiskuntasuhteet,

toimikunnat, catering, kunnan markkinointi ja isännöintipalvelut, ja sivistystoimen tilaajalautakunnan palkkiot. Lisäksi valtuuston nähden sitovaan tasoon sisältyvät perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatustalouden sekä maaseutuhallinnon palveluiden ostot, joista esitetään erittely erikseen.

Valtuustoon nähden sitovalla tasolla kunnanhallitukselle em. palveluita varten myönnetty määräraha huolimatta talousarvioon tehdyistä muutoksista 14.12.2020 § 97 (perusturva) alittui 423.090,66 euroa/netto, toimintakatteen toteutuma 97,67 %.

Kunnanvaltuusto piti 8 kokousta ja kunnanhallitus 18 kokousta. Valtuustoseminaareja järjestettiin 1 ja lisäksi järjestettiin valtuuston iltakouluja.

Yleishallinto

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot	29 428,02	21 350,00	2 902,83	13,60	18 447,17	26 525,19
Menot	-695 796,45	-729 951,00	-690 225,72	94,56	-39 725,28	-5 570,73
Netto	-666 368,43	-708 601,00	-687 322,89	97,00	-21 278,11	20 954,46

Yleishallinto: sisältää seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten säilytys, yhteiskuntasuhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi, isännöintipalvelut ja sivistystoimen tilaajalautakunta.

Arvio toiminnallisista tavoitteista:

- kunnanvaltuustolle ja kunnanhallitukselle valmisteltiin päätettäväksi sekä lakisääteiset vuosittain päätettävät asiat että kaikki vireille tulleet asiat. Kokoukset pystyttiin järjestämään huolimatta korona-pandemian aiheuttamista rajoituksista. Hallintosäännön muutoksella myös valtuuston kokoukset mahdollistuivat sähköisinä kokouksina ja kokousten lakisääteinen julkisuus toteutettiin kokousten striimauksella nettiin
- teknisten ratkaisujen toteuttaminen em. aiheutti kustannusten nousua kalustohankinnassa
- etätyösuositusten mukaisesti mahdollistettiin työntekijöiden etätyö, jota varten hyväksyttiin etätyön soveltamisohjeet
- nuorten kesätyöllistäminen väheni kesällä 2020 pandemiasta johtuen. Kesätyöntekijöitä palkattiin ainoastaan piha- ja puistotöihin.
- löytöeläinten talteenottosopimus kilpailutettiin syksyllä 2020
- etätyö, sähköiset kokoukset sekä kunta- että maakuntatasolla sekä muut yhteiskuntasuhteet vähensivät matkakorvausten määrää, mikä näkyy ao. kohtien menojen vähennyksinä.

Alla yleishallinnon erittely toimintakate –tasolla (ulkoinen / sisäinen)

	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kunnanvaltuusto	-39 439	-26.535	-29.777,46
Kunnanhallitus	-148 691	-180.502	-195.429,87
Hallinto- ja toimisto	-260 379	-256.183	-252.846,80
Muu toiminta	-165 763	-186.500	-192.312,68
Nuorten työllistäminen	-10 642	-14.260	-7.958,82
Löytöeläinten säilytys	-21 181	-10.000	-13.992,99
Yhteiskuntasuhteet	-7 478	-11.500	-3.524,39
Toimikunnat	-102	-100	0
Catering	-8 656	-7.653	-4.523,42
Kunnan markkinointi	-26 748	-18.000	-17.124,88
Isännöintipalvelut	-7 200	-7.200	-6.000,00
Sivistystoimen tilaajalautakunta	-2 245	-2.662	-1.945,36

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, kuntatyönantajat sekä kunnan jakamiin yleisavustuksiin. Tukityöllistämismäärärahalla varaudutaan pääasiassa kunnan velvoitetyöllistämistä aiheutuviin menoihin.

Toimistopalvelut

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot	5 801,62	6 400,00	5 898,14	92,2	501,86	-96,52
Menot	-44 617,94	-54 500,00	-44 576,74	81,8	-9 923,26	-41,20
Netto	-38 816,32	-48 100,00	-38 678,60	80,4	-9 421,40	-137,72

Toimistopalveluihin kuuluu kopiointi, tilitoimistopalvelut, ict-palvelut ja postitus.

Tilitoimistopalveluihin sisältyvät kirjanpito, palkkahallinto, osto- ja myyntireskontran ylläpito. Ict-palvelut sisältää palvelinten ylläpidon, ohjelmistot ja niiden lisenssimaksut sekä päivitykset ja atk-laitteisiin ja ohjelmiin liittyvät päivittäiset ylläpito- ja neuvontapalvelut. Nämä palvelut hankitaan Järvinet Oy:ltä.

Kopiointi ja postitus sisältävät laitteiden leasing-maksut, paperit, huollot ja toimisto- ja postitustarvikkeet.

Arvio toiminnallisista tavoitteista:

- kopiointikustannuksista saavutettiin säästöjä edellisenä vuonna uusittujen kopiokoneiden leasing-sopimusten uusimisen kautta

Henkilöstöpalvelut

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot						
Menot	-13 934,43	-23 055,00	-23 073,14	100,1	18,14	9 138,71
Netto	-13 934,43	-23 055,00	-23 073,14	100,1	18,14	9 138,71

Henkilöstöpalvelut sisältää henkilöstöhallinnon, henkilöstöjaoston, yhteistyötoimikunnan, työpaikkaruokailun ja tyky-toiminnan kustannukset sekä pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen korvaukset ja muut työsuojeluun liittyvät kustannukset. Toimintamenot yhteensä 23 073,14 euroa.

Muu yhteistoiminta

ulk.	TP 2019	TA 2020	TP 2020	%:a TA:sta	TP 2020 / TA 2020 €	TP 2020 / TP 2019 €
Tulot						
Menot	-402 710,67	-415 000,00	-396 964,66	95,7	-18 035,34	-5 746,01
Netto	-402 710,67	-415 000,00	-396 964,66	95,7	-18 035,34	-5 746,01

Muu yhteistoiminta sisältää projektien kuntaosuudet (63 900,04 €), elinkeinotoimen (57 587,76 €) ja palo- ja pelastustoimen (275 206,86 €) kustannukset.

Arvio toiminnallisista tavoitteista:

Elinkeinotoimen palvelut ostetaan valtuuston päätöksen 16.6.2008 mukaisesti. Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä. Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n sopimuksen uusiminen hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 14.12.2020 § 102. Asiakaskontakteja yhteensä 221, joista 75 kpl koronaneuvontapalveluja. JPYP oli valmisteli yksityrittäjien koronatukipäätökset kunnanjohtajan hyväksyttäväksi. Käytämätön yksityrittäjien koronatuki tilitettiin valtiolle määräaikaan mennessä.

Kunnanhallitus antoi lausunnon 26.10.2020 § 231 E-P:n pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä vuosille 2021-2024.

Vimpelin kunta on sitoutunut hankkeisiin, jotka edellyttävät rahoitusosuuden varaamista vuoden 2020 talousarvioon (45.000 €). Näistä rahoitusosuksiltaan suurimmat ovat Leader -toiminta, EPANET -korkeakouluverkoston koordinointi, Maakuntakorkeakoulutoiminta Etelä-Pohjanmaalla ja Vedet Kuntoon ja Tutuiksi (VETO –hanke). Lakaniemi-Pokela-Pyhälähden kyläseuran Kylä-talo –hankkeen vuoden 2020 maksuosuudesta osa kirjattiin kylien kehittämiseen varatusta määrärahasta.

Vimpelin kunta / rahoitettavat hankkeet (Päivitystilanne 3.11.2020)

	Hallinnoija	Hankeaika	Päätös	Kok. kustann.	Vimpelin osuus	2019	2020	2021	Kuntarahan jakoperuste
Aisapari ry 2s / LEADER	Aisapari ry.	1.1.2014-31.12.2020	Kv 12.6.2017		111 300	19 020			
		1.1.2020-31.12.2027	Kv 24.8.2020		93 208		33 820	14 847	max 5 e/as/vuosi
Elintarvikekehityksen tutkimusprofessori	EPKY	1.8.2018-31.7.2023	Kh 18.6.2018	550 000	1 750	350	350		asukasluk. suht
Yrittäjien omistajanvaihdosneuvonta	E-P:n Yrittäjät	1.1.2018-31.12.2020	Kj 7.7.2017	228 300	3021	1 007	1 007	977	asukasluk. suht
		1.1.2020-31.12.2023	Kh 7.9.2020	459 000	2 931				
EPANET-korkeakouluverkoston koord	EPKY	2019-2020-2021	Kh 10.6.2019 Kh 20.1.2020 Kh 5.10.2020		28 208	4 178	4 052	3 970	asukasluk. suht
Ohjaamo Etelä-Pohjanm.	Seinäjoen koul.ky	1.11.2016-30.4.2019	Kj 12.1.2017	385 924	650	100			
Maakuntakorkeakoulutoim E-P:llä	SeAmk	1.10.2016-31.12.2020	Kh 25.4.2016		14 280	3 200	3 200		
Asenteella duunia	JPYP	1.1.02018-30.4.2019	Kh 19.11.2018	38 330	1 834	1 194			
Työ etsii teki-jäänsä	JPYP	1.11.2019-30.9.2021		131 240	3 150	350	2 100	700	
Vetovoimaa ja viihtyvyyttä Vimpeliin	Vimpelin Yrittäjät	1.1.2019-31.12.2019	Kh 22.1.2018	50 000	9 375	9 375			
Ruokaketjun kestävä uudistumisen tutkimusjoht.	Ruralla Instituutti	1.1.2020-31.12.2024	Kh 18.1.2019	525 000	1 150		230	230	
Vedet kuntoon ja tutuiksi VETO-hanke	Pohjanm. vesi ja ympäristö ry	1.1.2019-1.12.2021	Kh 23.4.2019	125 700	12 131	4 044	4 044	4 044	
VETEK -Vetotekniikan aloille	Sedu/SeAmk	1.3.2020-30.6.2022	Kh 17.2.2020	408 360	887		317	317	
RoboCont	Jami	1.4.2020-31.7.2022	Kh 2.11.2020	228 164	2 000		650	850	asukasluk. suht
JärviSeutuGoesSmart	JPYP	1.9.2020-30.6.2022		120 000	Sisältyy	Aisaparin	Leader	maksuosuuks	Leader €/asukas
Kotouttaminen tutuksi	JPYP	1.9.2020-30.6.2021		52 259	Sisältyy	Aisaparin	Leader	maksuosuuks	Leader €/asukas
FoodHub	SeAmk/Into Sjoki	1.1.2020-31.12.2021	Kh 17.2.2020	238560	500		250	250	
Sueviitti -Järvi-seudun koul.palv	Sivistystoimi	1.1.2020-1.12.2021	Kj 3.2.2020	10 000	1 600		800	800	asukasluk. suht
Raakaainetta kestävästi suometsistä	Metsäkeskus	1.8.2020-31.12.2021	Kh 27.4.2020	160 093	222		74	74	
Kylätalo -hanke	Lakaniemi-Pokela-Pyhälähti kyläseura	1.5.2020-31.10.2021	Kh 2.12.2019	302 481	45 372		30 000	15 372	
						42 818	80 894	42 431	

Lisäksi valtuuston nähdessä sitovaan tasoon sisältyvät perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatustalouden sekä maaseutuhallinnon palveluiden ostot, joista esitetään talousarviokirjassa tarkempi erittely vielä erikseen. Sivistystoimen ostopalvelusta kotihoidontuen osuus näkyy Vimpelin kunnan tuloslaskelmassa kohdassa avustus (90 286,18 euroa) ja loppuosa kohdassa palvelujen ostot.

Perusturvalautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2020 + muutos	TP 2020	Tot. % TA 2020	Muutos € TP20/TA20	Muutos- %
Hallinto + projektit	5 668	12 851	12 851	8 198	63,8	-4 653	-36,2
Vast.otto ja terv.neuv.	1 096 176	938 007	963 007	1 089 149	113,1	126 142	13,1
Erikoissairaanhoido	4 609 647	4 100 839	4 300 839	4 415 925	102,7	115 086	2,7
Suun terveydenhoito	372 709	317 443	342 443	348 675	101,8	6 232	1,8
Työterv.huolto	11 462	0	0	156		156	
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	61 837	97 200	97 200	62 299	64,1	-34 901	-35,9
Hoito- ja hoiva	3 879 322	3 744 192	3 844 192	3 864 767	100,5	20 575	0,5
Kuntoutus	228 517	276 208	276 208	204 640	74,1	-71 568	-25,9
Aikuisten palvelut	559 977	585 239	585 239	610 726	104,4	25 487	4,4
Perhepalvelut	548 507	638 468	538 468	410 513	76,2	-127 955	-23,8
Vammaispalvelu	1 315 435	1 157 249	1 157 249	1 272 126	109,9	114 877	9,9
Perusturvaltk yht.	12 689 257	11 867 696	12 117 696	12 287 174	101,4	169 478	1,3

Sivistyslautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2020 + muutos	TP 2020	Tot. % TA 2020	Muutos € TP20/TA20	Muutos- %
Sivistystoimen projektit	27 859	0	0	11 554		11 554	
Perhepäivähoito	149 272	138 676	138 676	104 197	75,1	-34 479	-33,1
Erytyisvahaiskasvatus	14 147	12 325	12 325	15 224	123,5	2 899	19,0
Päiväkotihoido	642 366	559 505	559 505	580 657	103,8	21 152	3,6
Kotihoidontuki	90 856	95 800	95 800	90 286	94,2	-5 514	-5,8
Esi- ja perusopetus	3 224 658	3 227 442	3 227 442	2 949 853	91,4	-277 589	-8,6
Kuraattoritoiminta	34 873	48 448	48 448	32 615	67,3	-15 833	-32,7
Vimpelin lukio	184 456	254 826	254 826	138 144	54,2	-116 682	-45,8
Musiikkiopisto	72 048	69 906	69 906	71 506	102,3	1 600	2,3
Kansalaisopisto	41 978	52 701	52 701	38 126	72,3	-14 575	-27,7
Kirjastopalvelut	214 168	225 066	225 066	183 577	81,6	-41 489	-18,4
Liikuntatoimi	125 118	0	0	0	0,0	0	0,0
Nuorisotoimi	73 000	84 823	84 823	52 743	62,2	-32 080	-37,8
Sivistysltk yht.	4 894 799	4 769 518	4 769 518	4 268 482	89,50	-501 036	-10,5

Maaseututoimi	TP 2019	TA 2020	TA 2020 + muutos	TP 2020	Tot. % TA 2020	Muutos € TP20/TA20	Muutos- %
Maataloustoimen hallinto	6 600	6 769	6 769	5 896	87,1	-873	-14,8
Maatalouden tuki ja viranomaistehtävät	38 877	45 310	45 310	37 930	83,7	-7 380	-19,5
Maaseutupalv. kehittäminen	4 896	6 304	6 304	4 774	75,7	-1 530	-32,0
Avustukset							
Lomatoimen hallinto	3 006	4 133	4 133	663	16,0	-3 470	-523,4
Lomituspalvelut							
Maaseututoimi yht.	53 379	62 516	62 516	49 263	78,8	-13 253	-26,9

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET 2020 KUNNANHALLITUS

Elinkeinopolitiikka, Elinvoima		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)
Kunnan alueella olevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Markkinavuoropuhelu yrittäjien kanssa	Toteutettu kyllä / ei Yrittäjien ja kunnan yhteinen iltakoulu järjestettiin 21.1.2020 Tavoite toteutui.
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Maanhankinta teollisuuden tarpeita varten, ohjeellinen tonttijako, investointiosa -tarveharkintainen	Toteutettu kysynnän mukaan kyllä / ei Maanhankintaan ei investoitu vuoden 2020 aikana.
Yritysten tukeminen osaan työvoiman hankinnassa	Aluemarkkinointihanke ”Työ etsii tekijäänsä”, ja ”Asenteella duunia ” -hanke	Osallistuminen hankkeiden toimenpiteisiin kyllä / ei Hankkeet käynnissä > toteutunut
Toimivat tietoliikenneyhteydet	Teollisuusalueen valokuitu	Toteutettu kyllä / ei Tarpeita ei ilmaantunut Ei toteutunut
Digitalisaation hyödyntäminen	Etätyökeskus	Perustettu Kyllä / Ei Etätyökeskus perustettu entisen osuuskaupan yläkertaan. Tavoite toteutui.

Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)
Asukasviihtyvyys	Konserniohjaus Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n asuntojen peruskorjauksen toteutukseen ja tarvittaessa kunnan tuki	Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n säännöllinen raportointi kunnanhallituksessa 3 krt/vuosi Kunnanjohtaja on osallistunut Kiinteistö Oy Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n hallituksen kokouksiin. Vuoden 2020 aikana toimitusjohtaja oli kutsuttuna kunnanhallituksessa yhden kerran. Toteutui osittain.

Viihtyisä asuin ympäristö	Kunnan investoinnit viihtyvyyttä lisääviin toimenpiteisiin	Investointien toteutuminen, toteutettu kyllä / ei Toteutui
Kolmannen sektorin aktiivoinen ja tapahtumien tukeminen	Kylien kehittämistä	Otettu käyttöön Kyllä / ei Otettu käyttöön ja määräraha jaettu eri hankkeille. Toteutui.
Viihtyisä asuin ympäristö	Asemakaavan tarkistuksen valmistelu	Valmistelu aloitettu kyllä / ei Valmistelu aloitettu. Toteutui.

Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)
Talous tasapainossa	Talousarviossa esitetään, miten talous tasapainotetaan	Tasapainottamista vaativat toimenpiteet tehty Kyllä / ei Tasapainottamissuunnitelman laatimiseen hankittiin palvelu Perlagon Oy:ltä. Valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamista koskevan suunnitelman 24.8.2020 § 60 Alijäämää jäi vielä katettavaksi vuosien 2021 – 2023 tilinpäätöksiin. Toteutui osittain.
Talous tasapainossa	Talousarvion toteutumisen ja tilinpäätösennusteen seuranta säännöllisesti kunnanhallituksen kokouksissa	Kyllä / Ei Taloutta seurattu kunnanhallituksen kokouksissa säännöllisesti. Toteutui.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Virat ja toimet	5	5	5
Uudet virat ja toimet	1	0	0

3.1.4. Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Lautakunnan toiminta ja talous.

Lautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana 5 kertaa ja käsitteli yhteensä 32 pykälää.

Vapaa-aikatoimen hallinto

Vapaa-aikatoimen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, KuEL varhemaksut, henkilöstöhallinto-, tiloimisto- ja atk-kustannukset.

Hallinnon toimintakulut, jotka sisältävät myös luottamusmiesshallinnon olivat 123,1%

3.1.4.1. Liikuntatoimi

Liikuntatoimi luo edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja vastaa kunnan seuraavien toimintojen järjestämisestä sekä organisoinnista; liikuntatapahtumat, kerhotoiminta, kuntalaisten liikunnanohjaus/neuvonta, uimaopetus, erilaiset liikuntakampanjat, liikuntatilojen vuokraus, kuntosalikorttien myynti ja liikuntapaikkojen kehittäminen.

Liikuntatoimen toimintakulut 82,9%

3.1.4.2. Nuorisotoimi Vimpeli (Nuorisovaltuusto)

Nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja. Tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi nuorisovaltuusto edistää vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin.

Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Nuorisotoimi Vimpelin toimintakulut 48,3%

3.1.4.3. Kulttuuritoimi

Vimpelin kunnan kulttuuritoiminta ja toimintojen järjestäminen toteutetaan pääasiassa avustuksien jakamisen myötä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Kulttuuritoimen toimintakulut 33%

3.1.4.4. Museot

Vimpelin kunta omistaa pesäpallo ja suksitehdasmuseot. Kunta piti vuonna 2020 museoita yleisölle avoimena heinäkuun ajan. Museoiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä Vimpeli Seuran kanssa. Yhdistys järjestää tilausryhmille museokierroksia ja lisäksi järjestää alueella erilaisia kulttuuritapahtumia.

Museoiden toimintakulut 82,7%

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT /

Seuraavassa erittely valtuustoon nähdessä sitovasta määrärahasta / vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta.

Vapaa-aika- ja kulttuurilauta (ulk.)	TA 2020	TP 2020
Tuotot	59 919	37.729,27
Kulut	-160 751	96.018,92
Toimintakate	-100 832	-58.289,65

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen vastuualue sisältää seuraavat toimintamenot:

vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto, liikuntatoimi, nuorisotoimi / Vimpeli, nuorisotoimi / Alajärvi (myynti Alajärvelle), kulttuuritoimi ja museot.

Alla olevassa taulukossa on informatiivinen erittely toimintamenoista, toimintatuloista ja toimintakatteesta

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto	TA 2020	TP 2020
Tuotot	-	10,07
Kulut	-9 713	-11.968,30
Toimintakate	-9 713	-11.958,23

Liikuntatoimi	TA 2020	TP 2020
Tuotot	4 200	9.717,78
Kulut	-50 594	-41.937,37
Toimintakate	-46 394	-32.219,59

Nuorisotoimi / Vimpeli	TA 2020	TP 2020
Tuotot	-	-
Kulut	-15 100	-7.289,94
Toimintakate	-15 100	-7.289,94

Nuorisotoimi / Alajärvi	TA 2020	TP 2020
Tuotot	21 319	27.824,52
Kulut	-20 544	-27.616,03
Toimintakate		208,49

Kulttuuritoimi	TA 2020	TP 2020
Tuotot		
Kulut	-21 600	-7.124,58
Toimintakate	-21 600	-7.124,58

Museot	TA 2020	TP 2020
Tuotot	34 400	176,90
Kulut	-43 200	-82,70
Toimintakate	-8 800	94,20

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOIVAT TAVOITTEET

Elinkeinopolitiikka, Elinvoima Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	Selvitys TP 2020
Harrastaminen kuuluu kaikille toiminnan kehittäminen lapsille ja nuorille	Lajikokeilukerhon toteuttaminen yhteistyössä yhdistysten ja seurojen kanssa	Toteutunut Kyllä / Ei	Toiminnan kehittäminen keskeytettiin maaliskuussa alkaneen koronatilanteen vuoksi. Vallinnut tilanne esti yhdistyksiä sekä seuroja järjestämästä perustoimintojaan ja näin ollen uuden kerhotoiminta muodon aloittaminen koettiin mahdottomaksi toteuttaa.
Perusnuorisotyön kehittäminen	Tyttöjen osallistaminen nuorisopalveluiden tuottamiin palveluihin. - > kohdennetut teemailat ja kerhot	Toteutunut Kyllä / Ei	Toiminnan kehittäminen keskeytettiin maaliskuussa alkaneen koronatilanteen vuoksi. Toiminnan olisi ollut tarkoitus alkaa nuorisotilojen syyskaudella 2020, mutta nuorisotoimi piti lopulta alueen koronatilanteen vuoksi Montun toiminnan suljettuna maaliskuusta vuoden loppuun saakka.
Nuorisovaltuuston itseohjautuvuuden lisääminen osana toimintaa.	Koirapuistohankkeen tehtävien toteuttaminen: loppuraportti, nimikilpailu, avajaiset ja säännöt.	Toteutunut Kyllä osittain / Ei	Alueella vallinneen koronatilanteen vuoksi, koirapuiston rakentaminen siirtyi keväältä/kesältä loppu syksyyn. Nuorisovaltuusto teki hankkeen loppuraportin valmiiksi tammikuussa 2021. Koirapuiston myöhäinen valmistumisajankohta siirsi avajaisia, nimikilpailua ja sääntöjen julkaisua keväälle 2021.
Asukkaiden viihtyvyys	Avustukset kulttuuri-toimintaan ja tapahtumien järjestämiseen	Avustusten avulla järjestettyjen tapahtumien määrä, tavoite vähintään 4 tapahtumaa Toteutunut Kyllä / Ei	Koronan hankaloittamasta tilanteesta huolimatta avustuksilla järjestettiin mm. seuraavaa kulttuuritoimintaa: Nuorisokuvien Elokuvaviikko, Vimpeli Seuran Museolla soi virtuaalitapahtuma, Työväenyhdistys Kipinä ry järjesti 2kpl elävän musiikin tanssitapahtumaa ja 3 kpl karaoketansseja. Koronatilanne vähensi ymmärrettävästi yhdistysten toimittamien avustushakemuksien ja erityisesti toteutuneiden tapahtumien määrää ennakoitua pienemmäksi.
Asukkaiden viihtyvyys	Avustukset elokuvien esittämiseen Nuorisotalolla	Elokuvien esittäminen jatkuu Toteutunut Kyllä / Ei	Nuorisokuvat on jatkanut elokuvatoiminnan pyörittämistä nuorisotalolla koronatilanteen tuomien rajoitteiden sallimissa rajoissa.
Museoiden historia-tiedon kokoaminen ja kokoelmien tietojen siirtäminen kokoelmienhallintajärjestelmään	Pesäpallomuseon ja suksitehdasmuseon hanke, toteuttamiselle avustusehto	Toteutunut Kyllä / Ei	Vimpelin kunta ei saanut hankkeeseen ulkopuolista avustusta. Hanke oli suunnitelmassa avustusehtoinen ja kielteisen avustuspäätöksen myötä se jätettiin toteuttamatta.

Informatiiviset tunnusluvut	TA 2020	TP 2021
Virat ja toimet	1	1

Liikuntapaikkojen hoitajien palkkauskulut säilyvät teknisen toimen talousarviossa.

3.1.5. Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri Vimpelin kunnan alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulos-alueille.

Lautakunnan toiminta ja talous

Lautakunta kokoontui 10 kertaa vuoden 2020 aikana ja käsitteli 89 pykälää.

Tekninen lautakunta

(valtuustoon nähden sitova taso)

Tekninen lautakunta yht.	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	3.684.679,04	3.789.834,76	3.653.522	4.090.099,66
Toimintamenot	-3.620.067,22	-3.674.306,07	-3.485.348	-3.485.187,18
Toimintakate	64.611,82	115.528,69	168.174	604.912,48
Poistot	-857.315,27	-940.193,29	-882.858	-973.811,67
Yli-/alijäämä	-792.703,55	-824.739,48	-714.684	-368.898,84

3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta. Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Teknisen johtajan työtehtäviin kuuluu kaavoituksen eteenpäin vieminen ja toteuttaminen. Lisäksi maanmittausinsinöörin palveluja on mahdollista ostaa Alajärven kaupungilta.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	10.905,64	12.724,38	8.200	12.044,95
Toimintamenot	-260.696,74	-235.214,33	-281.651	-217.030,06
Toimintakate	-249.791,10	-222.489,95	-273.451	-204.985,11

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Kunnan kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa ja vetovoimaisia.	Kunnan omistama kiinteistö-kanta tarvetta vastaavaksi	2 kiinteistöä poistuu kunnan omistuksesta	Tavoite toteutui, kaksi huonokuntoista kiinteistöä purettiin.
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Toteutetaan kunnan omistamien kiinteistöjen kuntokartoi-	Kunnan kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa ja vetovoimaisia	Tehdään yksi kiinteistöstrategia	Strategia ei toteutunut vallitsevan maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi.

tus ja korjaussuunnitelma			
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Tehostaa kuntapalveluita	Palvelun saavutettavuus paranee	yhden kunnan omistaman kiinteistön käyttöasteen nosto	Tavoite toteutui, Vieresniemen alue

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittelee lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittelee normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, henkilöstöhallinto-, tiloimisto- ja atk-kustannukset.

Teknisen hallinnon kustannukset sisältävät teknisen johtajan palkkakuluja ja toimistosihiteerien palkkakuluja sivukuluineen sekä normaalit palvelujen tuottamiseen liittyvät kustannukset mm. toimistotarvikkeet, matkakulut tiloimisto- ja ICT-palvelut sekä lautakunnan kokouksista aiheutuvat kustannukset. Tekninen hallinto on jaettu tasan seitsemälle eri sektorille: yleisten alueiden hallinto, ympäristönsuojelu Vimpeli, rakennusvalvonta, tilapalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen hallinto, ravitsemushuollon hallinto ja vesihuoltolaitos.

Tekninen johtaja vastaa toimeksiantojen mukaisesta investointirakentamisesta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Teknisellä toimella työskentelee 37 henkilöä, joista kolme on osa-aikaisia 50 % työajalla.

Tekninen hallinto	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	4.005,11	4.510,51	150	5.450,85
Toimintakulut	-155.500,46	-131.108,84	-71.459	-72.832,54
Toimintakate	-151.495,35	-126.598,33	-71.309	-67.381,69

Kunnanmestarin tehtävät jakaantuvat vesihuoltolaitokselle, yleisille alueille ja tilapalvelulle sekä investointikohteiden toteutukseen. Palkkakustannukset sivukuluineen jaetaan kullekin neljälle sektorille. Tilapalvelujen hallinto jaetaan eri kiinteistöille neljösen suhteessa.

Toimistosihiteerien palkkakuluista sivukuluineen vyörytetään puhdistuspalvelujen hallintoon, tilapalvelun hallintoon, yleisten alueiden hallintoon, ravitsemushuollon hallintoon sekä vapaa-aikatoimen hallintoon, vesi- ja viemärlaitos, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu Vimpeli, ympäristönsuojelu Alajärvi.

Kunnallistekniikan palveluvastaavan 50% palkkakulut sivukuluineen jakautuu yleisten alueiden hallintoon, investointikohteiden toteutukseen, vesi- ja viemärlaitokseen.

Yleisten alueiden hallinnon kustannukset jaetaan talousarviomäärärahojen suhteessa seuraaville kohteille: liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, ulkoilu- ja liikunta-alueet

Yleisten alueiden hallinto	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	1,37	101,05	50	-
Toimintakulut	-25.264,91	-24.860,01	-27.600	-27.475,64
Toimintakate	-25.264,54	-24.758,96	-25.550	-27.475,64

Tilapalveluiden hallinto	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	6.899,16	8.112,82	3.000	6.594,10
Toimintakulut	-75.636,17	-76.879,88	-95.066	-114.489,28
Toimintakate	-68.737,01	-68.767,06	-92.066	-107.895,18

Kaavoitus	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot			5.000	-
Toimintamenot	-3.200	-176,00	-5.000	-
Toimintakate	-3.200	-176,00	-	-

Mittaus ja kartasto	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot				
Toimintamenot	-1.094,20	-2.189,60	-2.500	-2.265,00
Toimintakate	-1.094,20	-2.189,60	-2.500	-2.265,00

Investointikohteiden toteutus	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot		-		-
Toimintamenot	-9.819	-	-80.026	32,40
Toimintakate	-9.819	-	-80.026	32,40

3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntapalvelut sisältävät liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä ulkoilu- ja liikunta-alueet.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	138.877,19	101.848,54	89.462	101.133,49
Toimintamenot	-443.573,60	-464.700,50	-434.214	-471.530,78
Toimintakate	-304.696,41	-362.851,96	-344.752	-370.397,29

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Kehittää ulko-markkinointia	Yhdessä yrittäjien kanssa kehitetään Vimpelin yritysten näkyvyyttä	Toteutetaan yksi tievarsimainos	Tavoite toteutui, Teollisuusmäen infotaulu
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Asuinalueiden houkuteltavuuden lisääminen	Leikkikenttäalueiden siistiminen/uusiminen	Poistetaan/ siistitään suunnitelman mukaisia leikkikenttäalueita yhteensä 2 kpl	Tavoite toteutui, kah- ta leikkipuistoa pa- ranneltiin.
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Vimpeli on vimpeläisten	Suunnitellaan kuntalaisten	Valmistuu yksi vimpeläisten	Tavoite toteutui,

näköinen	kanssa yhdessä yksi ulkoilu- alue	näköinen oleskelu/urheilu ym. ulkoilualue	koirapuisto val- mistui.
-----------------	--------------------------------------	--	-----------------------------

Liikenneväylät

Liikenneväylät sisältää kaava- ja yksityistiet, sekä katuvalaistuksen. Kaavateiden aurauksen kunta hoitaa lakisääteisesti. Kunta avustaa yksityisteiden hoitoa. Kaavateitä on Vimpelin kunnan alueella n. 80 km. Katuvalaistuksen osalta ollaan siirtymässä matala-energiisiin valaisimiin (Led-tekniikka).

Liikenneväylät	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-142.447,40	-189.819,89	-144.084	-128.130,43
Toimintakate	142.447,40	-189.819,89	-144.084	-128.130,43

(kaavatiet, yksityistiet, valaistus)

Puistot ja yleiset alueet

Puistoalueet käsittävät puistoalueiden, maa- ja metsätilojen, uimarantojen ja leikkikenttien, sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja rakentamisen. Rakentamis- ja suuremmat kunnossapitoimenpiteet suoritetaan urakalla ja pienemmät omana työnä. Tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen ja pienempi kalusto on hankittu itselle. Metsienhoidon osalla hyödynnetään metsänhoitoyhdistysten osaamista. Menojen ylitys johtuu suurimmilta osin kahden kiinteistön purkukustannuksista (ent. päiväkotipiipari ja vanha paloasema).

Puistot ja yleiset alueet	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	67.591,23	19.366,17	11.280	24.354,89
Toimintakulut	-76.956,26	-69.693,68	-36.922	-105.472,50
Toimintakate	-9.365,03	-50.327,51	-25.642	-81.117,61

(puistoalueet, maa ja metsätilat, kaatopaikka, leikkikentät/uimarannat)

Ulkoilu- ja liikunta-alueet

Ulkoilu-alueisiin kuuluvat urheilukentät, ulkoilureitistöt, yms. Alueiden käyttöä pyritään kehittämään vastaamaan nykytrendejä tuomalla alueille mm. uusia suorituspaikkoja. Alueiden kunnossapito hoidetaan talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Alueiden kehittäminen tehdään lähtökohtaisesti omana työnä. Alueiden kehittämiseen tai ylläpitoon tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen.

Ulkoilu- ja liikunta-alueet	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	175,97	173,96	200	373,52
Toimintakulut	-105.756,39	-101.032,35	-110.910	-103.602,34
Toimintakate	-105.580,42	-100.858,39	-110.710	-103.228,82

(urheilukentät, Saarikenttä, ulkoilureitistöt, muut liikunta-alueet)

3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto

Taloudelliset tavoitteet

Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	71.109,99	82.308,41	77.982	76.405,08
Toimintakulut	-118.413,55	-104.154,58	-142.298	-134.325,51
Toimintakate	-47.303,56	-21.846,17	-64.316	-57.920,43

Vimpelin kunta tuottaa rakennusvalvontapalvelunsa itsenäisesti. Rakennustarkastuksen hoitaa tekninen johtaja. Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaasti rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta. Vuonna 2020 lupamäärä oli suurempi kuin edellisenä vuonna, mutta rakennushankkeet olivat pieniä (pihasaunoja, aittoja, ym talousrakennuksia). Rakennus-, toimenpide- ja purkamislupia myönnettiin yhteensä 71 kpl. Toimenpideilmoituksia käsiteltiin kaksi kappaletta. Rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön uusi karttaohjelma WebGis, jota pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa mm. vesihuoltolaitoksen verkostojen ja kulutuspisteiden digitoinnissa.

Rakennusvalvonta	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	13.845,99	20.337,03	15.100	17.486,08
Toimintakulut	-43.367,63	-35.018,85	-61.120	-56.390,31
Toimintakate	-29.521,64	-14.681,82	-46.020	-38.904,23

Ympäristötoimen tavoitteena on turvata kunnan asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö sekä säilyttää alueen luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus. Ympäristönsuojelu käsittää ympäristöä pilaavan toiminnan, jätehuollon, vesiensuojelun, ilmansuojelun, meluntorjunnan sekä maa-ainesten oton lupa- ilmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat sekä ympäristön tilan seurannan ja raportoinnin.

Vimpelin kunta myy ympäristöpalveluita Alajärvelle. Toimistoapua on varattu Vimpelin ja Alajärven ympäristöpalveluille kummallekin 10 % htv.

Ympäristönsuojelu/ Vimpeli	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	3.319,18	9.613,84	3.400	4.753,88
Toimintakulut	-21.327,50	-16.986,90	-22.046	-23.983,68
Toimintakate	-18.008,32	-7.373,06	-18.646	-19.229,80

Ympäristönsuojelu/ Alajärvi	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	53.944,82	52.357,54	59.482	54.165,12
Toimintakulut	-53.718,42	-52.148,83	-59.132	-53.951,52
Toimintakate	226,40	208,71	350	213,60

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Kaikki kiinteistöt ovat kiinteistörekisterissä	Kuntalaisten tasapuolinen kohtelu	Kiinteistökartoituksen käynnistys	Tavoite ei toteutunut
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Vieraslajien tunnistaminen ja vähentäminen alueelta	Aktivoidaan ja opastetaan myös kuntalaisia poistamaan ja tunnistamaan vieraslajeja	Järjestetään yksi näyttös/opetus tilaisuus vieraslajien poistoon	Tavoite ei toteutunut, hankerahoitusta ei saatu
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Nopeat ja laadukkaat kuntapalvelut	Rakennusjärjestelmän muutoksella parannetaan kuntaalaisten palvelua	Rakennusjärjestyksen päivitys	Tavoite ei toteutunut

3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso on toimintatulot / toimintamenot)

Tekninen toimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta. Toimintaan kuuluu talonmiespalvelut, kiinteistön lämmitys, sähkö, vesi- ja jätevesihuolto, rakennuksen sekä tämän alueen kunnossapito, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt sekä ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoukset (hormit ja ilmanvaihtokanavat). Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtäviin kuuluvat au-raukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito sekä kenttien hoito. Kunnanhallituksen hyväksymät korona-ajan vuokrahelpotukset näkyvät myös toimintatulojen vähenemisellä.

Toimitila ja vuokrauspalvelut yhteensä	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	1.619.108,87	1.705.741,24	1.565.236	1.506.641,23
Toimintamenot	-1.290.224,56	-1.354.094,67	-1.156.029	-1.259.387,88
Toimintakate	328.884,31	351.646,57	409.207	247.253,35

Virastokiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	10.933,13	13.954,75	15.250	14.594,18
Toimintamenot	-33.636,45	-38.829,17	-40.626	-43.736,88
Toimintakate	-22.703,32	-24.874,42	-25.376	-29.142,70

Kunnanvirasto

Asuinkiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	109.012,16	112.373,36	123.705	100.119,50
Toimintamenot	-94.429,83	-101.867,81	-84.409	-69.847,24
Toimintakate	14.582,33	10.505,55	39.296	30.272,26

Aapiskujan vuokratalo, As Oy Rauhalanrinne I, As Oy Vimpelin Kotipiha, As Oy Veeranpiha, As Oy Vimpelin Sanninlehto, As Oy Rivitupa, Järviseudun sairaala-alueen asunnot

Muut kiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	51.219,36	123.921,58	110.787	112.142,60
Toimintamenot	-129.571,26	-160.499,89	-130.199	-128.939,88
Toimintakate	-78.351,90	-36.578,31	-19.412	-16.797,28

Vanha paloasema, Js alueen varasto, Vieresniemen kiinteistöt, Ent. päiväkodin kiinteistö, Nuorisotalo, museot, Hemilänrannan kellarin arkistotila, Järviseudun sairaalakiinteistöt, Ent. kuntoutuskoti Lähteen kiinteistö, Sääksjärven koulu

Liikekiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	324.608,28	337.000,16	358.778	319.409,23
Toimintamenot	-259.957,19	-240.830,58	-244.296	-319.749,49
Toimintakate	64.651,12	96.169,58	114.482	-340,26

Vinhalli, Eurosteri 2 teollisuushalli, Lähdetien teollisuushalli, Koy Vimpelin Keskuskiinteistöt, Ent. Osuuskauppa, Vimpelin Liiketalo Oy, Kuntala Oy, Kiinteistö Oy Mirjanpelto, Paloasema

Perusturvan kiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	527.774,58	520.684,23	527.290	509.334,37
Toimintamenot	-342.522,76	-335.524,38	-294.721	-335.032,43
Toimintakate	185.251,82	185.159,85	232.569	174.301,94

Intervalliosasto, Toimelan kiinteistö, Tuulikello, terveysaseman kiinteistö, Rauhalanrinteen tukiasunto, Vanhusten tukiasunnot, Vatpakan tukiasunnot, Järviseudun sairaalan tukiasunnot, Venla ja Väinö – koti, työpaja Apaja

Sivistystoimen kiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	473.648,04	484.217,76	378.024	412.410,69
Toimintamenot	-340.234,66	-393.979,76	-285.828	-297.547,44
Toimintakate	133.413,38	90.238,00	92.196	114.863,25

Aapiskujan koulu, Yhteiskoulu/lukio, kirjasto, Metsätarhan päiväkotikiinteistö (Toimelassa), nuorisotila

Liikuntatoimen kiinteistöt	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	121.913,32	113.589,40	51.402	38.630,66
Toimintamenot	-89.872,44	-82.563,08	-75.950	-64.534,52
Toimintakate	32.040,88	31.026,32	-24.548	-25.903,86

liikuntahalli, latukonehalli

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Kunnan kiinteistöjen päivitys tulevaan tarpeeseen	Kunnalla on tarjolla tarpeen mukaisia tiloja	kunnan omistaman kahden kiinteistön sisätilojen pintaremontti	Tavoite toteutui.
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Terveellinen ja turvallinen työympäristö	Työhyvinvoinnin kasvattaminen	Toteutetaan tupakka- paikka	Tavoite ei toteutunut.
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Kuntapalvelut on helpposaa- vutettavissa	Lisätään sähköisiä palveluita	Lisätään sähköisiä palveluita	Tavoite toteutui, Flexitila otettiin käyttöön etätyötilassa.

3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu

(lautakuntaan nähden sitova)

Puhdistus- ja ravitsemuspalvelut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	1.287.100,46	1.337.315,45	1.286.324	1.159.476,04
Toimintamenot	-1.228.681,25	-1.291.084,60	-1.291.775	-1.161.514,72
Toimintakate	58.419,21	46.230,85	-5.451	-2.038,68

Puhdistuspalvelu vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (WC- ja käsipyyhepaperit). Hallinto jakaantuu puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilöstömäärän mukaan. Puhdistuspalvelun tehtävä on huolehtia siitä, että hygieniavaatimukset on huomioitu kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan. Lisäksi puhdistuspalvelu huolehtii kunnan kiinteistöjen yleisilmeestä ja viihtyvyydestä. Puhdistuspalvelun hallinnollisista tehtävistä vastaa tiimivastaava.

Puhdistuspalvelut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	472.309,45	474.851,38	428.755	417.367,05
Toimintamenot	-493.711,56	-504.283,23	-490.554	-473.639,85
Toimintakate	-21.462,13	-29.431,85	-61.799	-56.272,80

puhdistuspalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen kiinteistöt

Ravitsemispalvelun yksiköt tuottavat ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksikkö, oppilaitokset, intervalliosasto, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhukset sekä osittain henkilökunta. Elintarvikkeiden kilpailutuksen toteuttaa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 89 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikekuluista. Ravitsemispalveluiden hallinnollisista tehtävistä vastaa ravitsemispalveluesimies.

Ravitsemispalvelut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	814.791,01	862.464,07	857.569	742.108,99
Toimintamenot	-734.909,67	-786.801,37	-801.221	-687.874,87
Toimintakate	79.881,34	75.662,70	56.348	54.234,12

ravitsemushuollon hallinto, Toimela / valmistus, Toimela / kuljetus, Yhteiskoulu/valmistus, Yhteiskoulu/kuljetus, Venla- ja Väinö –koti / Intervalli kulj.

Toimelan ruokalassa kevään koronatilanteesta johtuen työpaikkaruokailu väheni huomattavasti, vain mukaan otettavia aterioita voitiin myydä, sekä työntekijöille että ulkopuolisille asiakkaille.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Kunnan toimitilan saattaminen toimintavalmiuteen	Tilan siivous ja somistus uuteen käyttöön sopivaksi	Kaksi toimitilaa siivotaan ja sisustetaan	Tavoite toteutui, etätyötila ja Mirjanpelto
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Otetaan uusiokäyttöön kunnan omistamia tavaroita ja materiaaleja	Nostaa kunnan omistamien tavaroiden kierrätysastetta	Yksi toimitila käyttökuntoiseksi kierrätettävillä materiaaleilla	Tavoite toteutui, etätyötila ent. osuuskaupan yläkerrassa
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Toimelan keittiön ruoka ja jätehuollon logistiikan parantaminen	Pääkeittiön toiminnan kehittäminen	Rakennetaan Toimelan keittiöön yksi uusi ulko-ovi	Tavoite ei toteutunut.

3.1.5.6. Vesihuoltolaitos

(lautakuntaan nähden sitova taso on toimintatulot / toimintamenot)

Vesihuoltolaitos	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimintatulot	628.686,88	632.205,15	704.300	1.306.904,84
Toimintamenot	-396.891,07	-329.211,97	-321.679	-375.723,74
Toimintakate	231.795,81	302.993,18	382.621	935.080,21

Vimpelin kunnan vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Vimpelin kunnan alueella. Vesihuoltolaitos jakautuu kahteen osaan, vesilaitos ja viemärlaitos. Vesilaitos vastaa puhtaan veden hankinnasta sekä jakelusta. Viemärlaitos vastaa jäteveden viemäroinnistä sekä käsittelystä puhdistamolla. Viemärlaitoksen tehtävänä on kerätä viemäriverkoston alueella asiakkaidensa jätevedet sekä ottaa vastaan muut asumisesta syntyvät jätevesilietteet ja käsitellä ne ympäristöhaitat minimoiden sekä nykyaikaista tekniikka käyttäen. Tekninen toimi vastaa kunnan omistaman vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Vesihuoltolaitoksen yleisenä tehtävänä on turvata asiakkaidensa puhtaanveden saanti ja huolehtia asiakkaidensa jätevesien käsittelystä, tuottaen palvelut kilpailukykyisesti kohtuullisella hinnalla, huolehtien verkostojen ja laitteiden kunnosta sekä tulevaisuuden investoinnit huomioiden.

Vuonna 2020 talousvettä toimitettiin yhteensä 239 207 m³ ja talousveden myyntituotot oli yhteensä 107,3 %. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 7 kpl. Jätevettä johdettiin vuonna 2020 puhdistettavaksi 274 325 m³ ja jäteveden myyntituotot 249,3 % talousarviosta. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 10 kpl. Tulojen ylitykset johtuvat liittymäsopimusten muutosprojektista, jossa palautuskelvolliset vesi- ja viemäri liittymät muutetaan palautuskelvottomiksi ja siirtokelpoisiksi.

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Puhdistamolietteen hyötykäyttö ja kustannukset hallintaan	Puhdistamolietteen hyötykäytön selvittäminen	Puhdistamolietteen hyötykäyttöselvitys valmistuu	Tavoite toteutui.
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2020	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2020
Tasapuoliset kuntapalvelut	Viemäriverkoston liittyjien lisääminen	Liitetään viisi kiinteistöä viemäriverkkoon	Tavoite toteutui, 10 kiinteistöä liitettiin viemäriin.

3.1.6. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Järvi-Pohjanmaan perusturvan johtoryhmä

Jaakko Anttila	vt. peruspalvelujohtaja
Sanna Matintupa	vt. talouspäällikkö
Ioannis Stogiannidis	terveyspalvelujohtaja
Leena Uusitalo	apulaisylilääkäri
Marita Ylilahti	hoidon ja hoivan palvelujohtaja
Sirpa Tuomela-Jaskari	sosiaalipalvelujohtaja
Birgitta Luoma-aho	avohoidon palveluvastaava

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta 1.6.2017 alkaen

Varsinaiset jäsenet	varajäsenet
Terho Mäkelä, pj	Helinä Mesiäislehto-Soukka
Arja Keisala, I vpj	Riikka Orava
Anne Niemi, II vpj	Harri Hänninen
Marjo Jokela	Eeva-Liisa Kolonen
Mauri Penninkangas	Jaakko Aho
Olli Ketola	Tapio Nummi
Martti Lassila	Marja-Liisa Kivipelto

Järvi-Pohjanmaan perusturva

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava, osaava ja määrätietoinen johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Yhteistoiminta-alueen väestö huolehtii itsestään ja yhteisöstään joustavien, oikea-aikaisten ja asiantuntevien peruspalvelujen tuella, jotka tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuosituksot huomioiden.

Järvi-Pohjanmaan perusturva on vetovoimainen ja kilpailukykyinen henkilöstön ja alan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja urakehityksestä huolehtiva työnantaja, jonka palvelukseen alan asiantuntijat hakeutuvat.

Alajärven kaupunki sekä Lappajärven ja Vimpelin kunnat hyväksyivät huhtikuussa 2018 yhteistoimintasopimuksen, jolla Lappajärven kunta tuli uutena mukaan yhteistoimintaan, jonka tarkoituksena on kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten sekä kuntien yhteisesti päättämien perusturvapalvelujen järjestäminen.

Vuoden 2020 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Maaliskuun alussa Suomeen levinnyt koronapandemia vaikutti merkittävästi koko Järvi-Pohjanmaan perusturvan toimintaan vuonna 2020. Koronapandemia aiheutti myös isoja haasteita Järvi-Pohjanmaan perusturvan taloudelle mm. lisääntyneiden suojaruste- ja koronatestauskustannuksien takia. Päivittäisiä toimintoja ei pystytty toteuttamaan niin tehokkaasti kuin aiemmin, ja poikkeustilan jatkuminen koko vuoden ajaksi aiheutti haasteita niin sosiaali- kuin terveyspalveluiden piirissä.

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Järvi- Pohjanmaan perusturvassa toimivat kilpailukykyinen, alueellinen sote-keskus ja lapsi- ja perhelähtöinen perhepalvelukeskus.	<p>Osallistuminen maakunnan terveyskeskus kilpailukykyiseksi – valmennusohjelmaan sekä tulevaisuuden sote-keskusten kehittämisohjelmaan.</p> <p>Terveyskeskuksen kehittämisohjelman laadinta ja toimeenpano henkilöstön ja johdon kanssa.</p> <p>Perhekeskuksen toiminnan kehittämistä jatketaan Lape-hankkeen toimintamallin mukaisesti.</p>	<p>Järvi-Pohjanmaan perusturva osallistui terveyskeskus kilpailukykyiseksi – valmennusohjelmaan sekä tulevaisuuden sote-keskus kehittämisohjelmaan.</p> <p>Terveyskeskuksen toimintoja on kehitetty osana edellä mainittuja maakunnallisia kehittämisohjelmia, sekä Perlaconin selvityksen perusteella.</p> <p>Perhekeskuksen toimintaa kehitetty suunnitelman ja toimintamallin mukaisesti.</p>
	Paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden hoito kokonaisvaltaiseksi yhteistyöllä sosiaalitoimen kanssa.	Osittain toteutunut; tahtotilaa löytynyt, mutta haasteita joskus löytää yhteistyökumppani eikä asiakas välttämättä itse sitoudu työskentelyyn. Palvelusuunnitelmassa otetaan huomioon yhteistyöverkostot. Toimintamallia kehitetään edelleen vuoden 2021 aikana.
Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen.	<p>Teknologia-avusteinen seuranta-järjestelmä käynnistyy</p> <p>Etälääkäri-, etäkuntoutus ja etähoitajapalvelu käynnistetään</p> <p>Kotisairaala käynnistyy</p> <p>Palveluseteli käyttöön lääkäripalveluissa</p>	<p>Seurantajärjestelmän pilottikokeilua selvitettiin ja valmisteltiin päätettäväksi alkuvuoden 2021 aikana.</p> <p>Tekniset valmiudet etälääkäri- ja etähoitajavastaanoille selvitettiin ja testattiin käyttöönottoa.</p> <p>Kotisairaaloiminta käynnistyi 02/2020, kotisairaalan toimintaa on pidetty hyvänä palveluna niin työntekijöiden kuin asiakkaiden osalta.</p> <p>Lääkäripalveluissa ei otettu palveluseteliä käyttöön. Asian selvittelyä jatketaan vuonna 2021.</p>
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan toimintamalliin.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto.	Järvi-Pohjanmaan perusturva on ollut mukana sähköisten palveluiden käyttöönotto-suunnitelman alueellisessa laadinnassa. Myös uusia sähköisiä palveluita tuli Järvi-Pohjanmaan alueen asukkaiden käyttöön vuoden 2020 aikana: koronaoirearvio Omaolo-palvelussa, sähköisten ajanvaraus-toimintojen laajeneminen. Internet-sivujen uudistaminen käynnistyi myös. Akseli-itseilmoittautumisautomaatin käyttöönotto

	<p>Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä.</p> <p>Liikunnan lisääminen ikäihmisten palveluissa.</p>	<p>ja sen myötä info-tv:n kautta viestiminen asiakkaille.</p> <p>Erityisesti riskiperheiden osalta toteutunut, välillä yhteistyö toteutuu erittäin hyvin ja tiiviisti, toisaalta taas yhteistyössä on parantamista. Yhteistyötä tehdään välillä tiiviisti ja kootaan, mutta välillä tehdään päällekkäin.</p> <p>Päivätoiminta perustuu kuntoutukseen. Kotikuntoutustiimin tehokuntoutus ja kotihoidon arkikuntoutus on käynnistynyt.</p>
--	---	--

Taloustaulukot

Lautakunta yhteensä

Toimiala: Perusturva Vastuuviranhaltija: Peruspalvelujohtaja

Lautakunta perusturva	TP2019 Alajärvi kv 8.6.2020 § 15 Vimpeli kv 15.6.2020 § 40 Lappajärvi kv 25.5.2020 § 27	TA2020 Alajärvi kv 9.12.2019 § 63 Vimpeli kv 9.12.2019 § 115 Lappajärvi kv 16.12.2019 § 91	TA2020 Alajärvi kv 14.12.2020 § 54 Vimpeli kv 14.12.2020 § 97 Lappajärvi kv 14.12.2020 § 78	TP 2020	Muutos € TP2020/TA2020 ylitys (+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/TA2020	Muutos % TP2020/ TP2019
Lautakuntahallinto ja Hankkeet	19 477	69 442	57 442	44 298	-13 144	77 %	127 %
Terveyspalvelut	30 901 271	29 413 909	29 863 909	30 571 505	707 596	102 %	-1 %
Vastaanotto ja terveystuella	5 573 698	5 736 180	5 811 180	5 870 586	59 406	101 %	5 %
Erikoissairaanhoido	22 949 383	21 311 880	21 561 880	22 329 603	767 723	104 %	-3 %
Suun terveydenhoito	1 864 023	1 769 874	1 894 874	1 947 210	52 336	103 %	4 %
Työterveyshuolto	61 918			1 262	1 262		-98 %
El.Jääk.+ ymp	452 249	595 975	595 975	422 843	-173 132	71 %	-7 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	19 390 667	20 109 099	21 059 099	20 903 340	-155 759	99 %	8 %
Hoiva- ja hoito	18 433 436	19 011 626	19 961 626	19 918 260	-43 366	100 %	8 %
Kuntoutus	957 231	1 097 473	1 097 473	985 082	-112 391	90 %	3 %
Sosiaalipalvelut	13 224 823	12 610 401	13 310 401	13 686 731	376 330	103 %	3 %
Aikuisten palvelut	2 782 174	2 758 414	3 058 414	3 064 950	6 536	100 %	10 %
Perhepalvelut	3 728 554	3 360 359	3 760 359	3 752 427	-7 932	100 %	1 %
Vammaispalvelut	6 714 095	6 491 628	6 491 628	6 869 353	377 725	106 %	2 %
Lautakunta yhteensä:	63 536 238	62 202 851	64 290 851	65 205 873	915 022	101 %	3 %

Alajärven kaupunki

Toimiala: Perusturva Vastuuviranhaltija: Peruspalvelujohtaja

Alajärvi perusturva	TP2019 kv 8 6 2020 § 15	TA2020 kv 9 12 2019 § 63	TA2020 kv 14 12 2020 § 54	TP 2020	Muutos € TP2020/TA2020 ylitys (+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/TA2020	Muutos % TP2020/ TP2019
Yleishallinto ja Hankkeet	7 801	42 961	30 961	27 411	-3 551	89 %	251 %
Terveyspalvelut	18 534 197	18 206 196	18 206 196	18 505 848	299 652	102 %	0 %
Vastaanotto+terveysneuvonta	3 299 449	3 821 502	3 821 502	3 635 583	-185 919	95 %	10 %
Erikoissairaanhoido	13 744 455	12 900 040	12 900 040	13 419 066	519 026	104 %	-2 %
Suun terveydenhoito	1 135 801	1 103 779	1 103 779	1 167 817	64 039	106 %	3 %
Työterveyshuolto	38 306			941	941		-98 %
El lääkä + ymp	316 185	380 875	380 875	282 440	-98 435	74 %	-11 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	10 932 438	11 387 941	12 137 941	11 976 133	-161 807	99 %	10 %
Hoiva- ja hoito	10 350 153	10 758 886	11 508 886	11 371 191	-137 695	99 %	10 %
Kuntoutus	582 285	629 055	629 055	604 944	-24 111	96 %	4 %
Sosiaalipalvelut	8 376 605	7 604 256	8 404 256	8 629 598	225 342	103 %	3 %
Aikuisten palvelut	1 790 580	1 671 793	1 971 793	1 926 317	-45 476	98 %	8 %
Perhepalvelut	2 715 907	2 164 886	2 664 886	2 733 368	68 482	103 %	1 %
Vammaispalvelu	3 870 118	3 767 577	3 767 577	3 969 914	202 337	105 %	3 %
Alajärvi yhteensä:	37 851 041	37 241 354	38 779 354	39 138 990	359 636	101 %	3 %

Lappajärven kunta

Toimiala: Perusturva Vastuuviranhaltija: Peruspalvelujohtaja

Lappajärvi perusturva	TP2019 kv 25.5.2020 §27	TA2020 kv 16.12.2019 §91	TA2020 kv 14.12.2020 §78	TP2020	Muutos € TP2020/TA2020 ylitys (+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/TA2020	Muutos % TP2020/ TP2019
Yleishallinto ja Hankkeet	6 008	13 630	13 630	8 690	-4 940	64 %	45 %
Terveyspalvelut	6 215 244	5 754 224	5 954 224	6 149 452	195 227	103 %	-1 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 178 073	976 671	1 026 671	1 145 854	119 183	112 %	-3 %
Erikoissairaanhoido	4 595 280	4 311 001	4 361 001	4 494 611	133 610	103 %	-2 %
Suun terveydenhoito	355 513	348 652	448 652	430 718	-17 935	96 %	21 %
Työterveyshuolto	12 149			165	165		-99 %
El.lääk.+ ymp	74 228	117 900	117 900	78 104	-39 796	66 %	5 %
Hoito- ja hoivapalvelut	4 350 390	4 700 758	4 800 758	4 857 800	57 042	101 %	12 %
Hoiva- ja hoito	4 203 961	4 508 548	4 608 548	4 682 302	73 754	102 %	11 %
Kuntoutus	146 429	192 210	192 210	175 498	-16 712	91 %	20 %
Sosiaalipalvelut	2 424 300	2 625 189	2 625 189	2 763 767	138 578	105 %	14 %
Aikuisten palvelut	431 618	501 382	501 382	527 907	26 525	105 %	22 %
Perhepalvelut	464 140	557 005	557 005	608 547	51 542	109 %	31 %
Vammaispalvelu	1 528 542	1 566 802	1 566 802	1 627 314	60 512	104 %	6 %
Lappajärvi yhteensä:	12 995 941	13 093 801	13 393 801	13 779 708	385 907	103 %	6 %

Vimpelin kunta

Toimiala: Perusturva Vastuuviranhaltija: Peruspalvelujohtaja

Vimpeli perusturva	TP2019 kv 15.6.2020 §40	TA2020 kv 9.12.2019 §115	TA2020 kv 14.12.2020 §97	TP2020	Muutos € TP2020/TA2020 ylitys (+)/ alitus (-)	Muutos % TP2020/TA2020	Muutos % TP2020/ TP2019
Yleishallinto ja Hankkeet	5 668	12 851	12 851	8 198	-4 653	64 %	45 %
Terveyspalvelut	6 151 831	5 453 489	5 703 489	5 916 206	212 717	104 %	-4 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 096 176	938 007	963 007	1 089 149	126 142	113 %	-1 %
Erikoissairaanhoido	4 609 647	4 100 839	4 300 839	4 415 925	115 086	103 %	-4 %
Suun terveydenhoito	372 709	317 443	342 443	348 675	6 232	102 %	-6 %
Työterveyshuolto	11 462			156	156		-99 %
El.lääk.+ ymp	61 837	97 200	97 200	62 299	-34 901	64 %	1 %
Hoito- ja hoivapalvelut	4 107 838	4 020 401	4 120 401	4 069 408	-50 993	99 %	-1 %
Hoiva- ja hoito	3 879 322	3 744 192	3 844 192	3 864 767	20 575	101 %	0 %
Kuntoutus	228 517	276 208	276 208	204 640	-71 569	74 %	-10 %
Sosiaalipalvelut	2 423 919	2 380 956	2 280 956	2 293 365	12 409	101 %	-5 %
Aikuisten palvelut	559 977	585 239	585 239	610 726	25 487	104 %	9 %
Perhepalvelut	548 507	638 468	538 468	410 513	-127 955	76 %	-25 %
Vammaispalvelu	1 315 435	1 157 249	1 157 249	1 272 126	114 876	110 %	-3 %
Vimpeli yhteensä:	12 689 256	11 867 696	12 117 696	12 287 176	169 480	101 %	-3 %

3.1.6.1. Lautakuntahallinto + projektit

Perusturvan hallintoon kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopijakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Perusturvalautakunta

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntyneitä väestöä koskevilla asioilla.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäällikkö, toimistosihteeri, tietojärjestelmä vastaava sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tuki-palvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy vuonna 2020 seuraava **kehittämishanke**, jonka kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

Maakunnalliseen lastensuojelun perhehoitoon varauduttiin vuoden 2020 talousarviossa Järvi-Pohjanmaan kuntaosuudella. Maakunnallinen perhehoito ei käynnistynyt vuonna 2020, koska riittävä määrä alueen kuntia ei osallistunut maakunnalliseen perhehoitoon. Näin ollen määrärahavaraus jäi käyttämättä.

OSMO – Osallisuutta moniammatillisesti -hankkeen (2018–2020) aikana kehitettiin maakunnallinen yhteistoimintamalli siitä, miten työelämän ulkopuolella olevien asiakkaiden monialaiset palvelut rakentuvat tulevassa maakuntamallissa ja SOTE-uudistuksessa. OSMO-hankkeen tuotoksena muodostui maakunnallinen yhtenäinen malli kokemusasiantuntijuuden ja asiakkaan roolin vahvistamisesta kehittämistyössä, maakunnallinen sosiaalisen kuntoutuksen malli, maakunnallinen työohje monitoimijaiseen työ- ja toimintakyvyn arviointiin sekä työkalupakki työ- ja toimintakyvyn arviointiin. Lisäksi valmistui sosiaalisen kuntoutuksen sekä työ- ja toimintakyvyn arvioinnin asiakasesitteet.

Järvi-Pohjanmaan alueellisena tavoitteena oli kehittää sosiaalisen kuntoutuksen toiminnan sisältöjä jalkautuvalla palveluotteella viemällä sosiaalisen kuntoutuksen palveluja lähemmäksi asiakkaan arkea yksilöllisen tuen keinoin. Toiminnan sisällöllisellä kehittämisellä tavoiteltiin asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimista tehokkaammin ja vaikuttavammin sekä ennen kaikkea vahvistamalla asiakkaan ääneen kuulumista toiminnan sisältöjä kehitettäessä. Kokemusasiantuntijoiden avulla tavoiteltiin palveluista selkeitä ja asiakaslähtöisiä, jotta esimerkiksi palvelujen nivelvaiheessa asiakkaiden siirtyessä palvelun järjestäjältä toiselle syntyy katkeamattomia asiakaspolkuja. Uudenlaisia sosiaalisen kuntoutuksen palveluja kehitettäessä tavoitteena oli myös tiivistää yhteistyötä eri hallintokuntien välillä sekä saada yhteinen näkemys mahdollisimman asiakaslähtöisistä toimintatavoista.

Järvi-Pohjanmaalla pilotoitiin sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoimintoja ja yksilövalmennusta kokeillen erilaisia toimintatapoja. Alueelle koordinoitiin kehittämisverkostot alueen kuntien eri hallinnonalojen ja kolmannen sektorin toimijoista, joissa kartoitettiin ja koottiin alueen olemassa olevia osallistavia toimintoja ja sosiaalisen kuntoutuksen sisällön kehittämisen mahdollisuuksia monitoimijaisesti. Kehittämisverkostoissa jaettiin tietoa ja käytänteitä sosiaalisen kuntoutuksen sisältöjen kehittämiseksi ja

monitoimijaisessa palvelukokonaisuudessa hyödynnettäväksi. Yhteistä tietopohjaa vahvistettiin mm. koulutuksin, työpajoin ja opintoretkein. Yhteistyötä tehtiin laajasti eri toimijoiden kanssa.

Yhteiskehittämisellä monitoimijaisen verkoston kanssa rakentui Järvi-Pohjanmaan työikäisten työelämän ulkopuolella olevien monialaisten palveluiden palvelukuvaukset sekä palvelukuvausprosessi, jotka selkeyttävät eri palveluiden ja toimijoiden roolin tunnistamista, asiakasohjausta ja palvelupolkuja. Sosiaalisen kuntoutuksen palvelu jäsenyi ja selkeytyi yhteisen tietopohjan myötä hankkeen aikana. Järvi-Pohjanmaalla kokemusasiiantuntijoiden vahva mukana olo kehittämistyössä edesauttoi kokemusasiiantuntijatoiminnan tunnetuksi tekemistä, asiakasnäkökulman vahvistumista palveluissa sekä rohkaisi käyttämään kokemusasiiantuntijoita alueen palveluissa ja osallistavissa toiminnoissa yli hallinnonrajojen.

Maakunnallinen kuljetuspalvelukeskus ei toteutunut, mutta yhteistyöryhmä on jatkanut edelleen toimintaansa. Palveluliikenteen kehittämisessä ja sote-kuljetusten maakunnallisessa mallissa on edistämistarpeita. Eteneminen ei ole helppoa resurssipuutteiden ja mallien edistämisen vuoksi.

3.1.6.2. Terveyspalvelut

VASTAANOTTOPALVELUT JA TERVEYSNEUVONTA

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassaolevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien tilausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveystietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva sote-uudistus. Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailla on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Asiakas saa tarvitsemansa terveyspalvelun nopeasti ja tarpeen mukaisesti	Toimivien prosessien avulla oikeat asiakkaat hoidetaan oikeassa paikassa mahdollisimman nopeasti, hyvin ja tarpeen mukaisesti	Yhteydenottojen perusteella henkilöiden terveysongelmat on pyritty hoitamaan saman tien hoitajan ja lääkärin tiiviissä yhteistyössä. Covid-19 pandemia asetti viime keväänä poikkeustilanteen ja kiireettömiä vastaanottoja on hoidettu puhelimitse enemmän kuin aikaisempina vuosina hoidon tarpeen arvioinnin mukaisesti. Tässä suhteessa tilastointiluvut eivät ole verrannollisia aikaisempaan ennen poikkeusoloja vallitsevaan tilanteeseen
Palvelujen saatavuus on lainsäädännön ja asetusten edellyttämällä tasolla	Hoidon tarpeen arvion tekeminen ja kirjaaminen yhteydenoton yhteydessä tai kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta	Lääkärin kiireettömille vastaanottoajolle pääsy on vaihdellut viikosta kolmeen viikkoon lääkäritilanteen mukaan. Kiireelliseen hoitoon on päässyt samana päivänä. Hoitajan kiireettömälle

	<p>Sähköisten ja kirjallisten asiakastytyväisyyskyselyjen jatkuva kerääminen</p> <p>Ollaan mukana Etelä-Pohjanmaan terveyskeskusten HTK-valmennusohjelmassa sekä mahdollisessa tulevaisuuden sote-keskuksen kehittämissuunnitelmassa</p>	<p>vastaanotolle on päässyt samanakin päivänä, mutta viimeistään kolmen viikon sisällä. Kiireelliselle päivystävän hoitajan vastaanotolle on päässyt samana päivänä</p> <p>Asiakaskokemusta mittaava Roidu palautelaite on hygieniasyistä ollut pois käytöstä viime keväästä alkaen. Kaupungin nettisivuilla on mahdollisuus jatkuvaan palautteen antamiseen. Sähköisesti palautteita ei tullut</p> <p>Järvi-Pohjanmaan vastaanottotoiminta osallistui terveyskeskus kilpailukykiseksi –valmennusohjelmaan sekä tulevaisuuden sote-keskus kehittämissuunnitelmaan ja terveyskeskuksen toimintoja on kehitetty osana maakunnallisia kehittämissuunnitelmia Järvi-Pohjanmaan perusturvassa. Myös Perlaconin selvityksen perusteella toimintoja on kehitetty</p>
<p>Hoitoketjujen sujuvoittaminen eri toimijoiden (pth, esh, sos) välillä asiakaslähtöisesti</p>	<p>Sujuvat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet. Terveys- ja hoitosuunnitelmat tehdään ja päivitetään</p>	<p>Uusia terveys- ja hoitosuunnitelmia on tehty 442 kun vastaava luku aikaisempaan vuonna oli 89. Päivitettyjä terveys- ja hoitosuunnitelmia oli 186 ja aikaisempaan vuonna 31. Erityisesti suunnitelmia on tehty diabetesasiakkaille viime vuoden aikana</p>
<p>Palveluohjaus käyttöön etenkin paljon palveluja tarvitseville asiakkaille</p>	<p>Paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat (yli 10 käyntiä vuodessa) tunnistetaan ja heille tehdään yksilöllinen terveys- ja hoitosuunnitelma. Asiakkaiden hoidon koordinointi Omahoitoon kannustaminen ja ohjaus</p>	<p>Uusien ja päivitettyjen terveys- ja hoitosuunnitelmien määrän nousu osoittaa, että paljon palveluita tarvitsevia asiakkaita on kyetty tunnistamaan entistä paremmin. Suunnitelmien avulla pysytään koordinoimaan asiakkaiden hoitoa ja kannustamaan omahoitoon tehokkaammin</p>
<p>Osaava, ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja laadukas hoitotyö.</p>	<p>Perehdytys uusille työntekijöille ja uuden toiminnan/toimintatavan käynnistyessä henkilöstölle Täydennyskoulutussuunnitelman mukaiset ja alueen sisäiset koulutukset Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen Kehityskeskustelujen hyödyntäminen</p>	<p>Uusille tai pidempään poissa työstä olleille on järjestetty nimetyn perehdyttäjän avulla työhön perehtymistä</p> <p>Koronatilanteen vuoksi henkilöstön koulutuksia on toteutunut vähemmän aikaisempaan nähden. Vastaavasti viikoittaiset tiedotus- ja infotilaisuudet ovat lisääntyneet ja toimintaa sekä työtapoja on mukautettu epidemiatilanteen hallitsemiseksi ja infektioiden torjuntaa on tehostettu</p>

Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Kustannuskehityksen hillitseminen	Toimivien prosessien avulla oikeat asiakkaat hoidetaan oikeassa paikassa mahdollisimman nopeasti, hyvin ja tarpeen mukaisesti Sujuvien ja selkeiden toimintamallien sisäistäminen	Koronaepidemian alkaessa asiakkaiden kiireittämiä vastaanottoaikoja siirrettiin mahdollisuuksien mukaan puhelinkontakteiksi ja tehostettiin lääkärihoitaja tiimityötä. Hoidon tarpeen arviointia toteutetaan sairaanhoitopiirin yhteisen HTA-ohjeen mukaisesti. Kuukausipalavereissa arvioidaan uusien toimintamallien toteutumista henkilöstön palautteiden avulla Osaavan henkilöstön saatavuus erityisesti äkillisiin poissaoloihin on haastavaa

Vastaanoton rakenteelliset muutokset	
Muutos	Toteutunut 2020
<ul style="list-style-type: none"> Itseilmoittautumisjärjestelmä Akselin käyttöönotto 	Itseilmoittautumisjärjestelmä on otettu käyttöön lokakuussa 2020.
<ul style="list-style-type: none"> Valmistelevan vastaanotto toiminnan kehittäminen 	Akseli-ilmoittautumisjärjestelmän käyttöönoton myötä terveyskeskusavustajan työpanosta on saatu kohdennettua valmistelevaan vastaanoton kehittämiseen Uutena toimintona erikoissairaanhoidosta siirrettyjen uniapnea-potilaiden hoidon seuranta ja uniapnealaitteiden käytön ohjaus ja toimitus asiakkaille
<ul style="list-style-type: none"> Digitaalisten palvelujen laajentaminen (mm. sähköinen ajanvaraus ja tekstiviestikysely) 	Sähköistä ajanvarausta on laajennettu influenssarokotusten ajanvaraukseen ja asiakkaalle on lähtenyt tekstiviestimuistutus ajanvarauksesta
<ul style="list-style-type: none"> Palveluohjaustoiminnan kehittäminen 	Palveluohjaajalle ajanvarausta ohjattu Akseli-itseilmoittautumisen avulla. Koronaepidemia rajoittanut toimintaa
<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskeisen neuvolatoiminnan vahvistaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (mm. perhekeskuksen- ja Pähkinä-toiminnan kanssa) 	Perhetyöntekijät ja neuvoloiden terveydenhoitajat pitävät säännöllisesti yhteisiä palavereita yleisistä asioista ja toiminnan kehittämisestä. Yhteisiä kotikäyntejä toteutettu

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020

Koronatartuntojen ja altistumisten vuoksi väestöä asetettiin karanteeniin ja eristyksiin. Erityisesti yli 70-vuotiaiden liikkumista ja asiointia rajoitettiin alueella.

Etäkoulun toteuttaminen kotona on haastanut varsinkin erityislasten perheitä, monilapsisia perheitä ja perheitä, joissa vanhemmilla on jo entuudestaan jaksamisen tai arjen hallinnan haasteita.

Henkilöstöä jouduttiin palkkaamaan flunssapoliklinikan eriydyttyä kiirevastaanoton toiminnasta erilleen korona- ja infektio potilaiden hoitamiseen. Maskien ja suojavaarusteiden käyttö lisääntyi ja hoitotarvikkeiden kustannukset nousivat.

Drive in -näytteenottopiste ollut toiminnassa 8/2020 alkaen. Siihen organisoitiin kaksi näytteenottajaa joka päivä sen mukaan kuinka on ollut tarvetta. Epidemiatilanteen aktiivisemmassa vaiheessa covid-näytteenottajia tarvittiin kokoaikaisesti.

Tartunnan jäljitykseen perustettiin oma tiimi. Tiimin jäsenet suunniteltiin 30%:n varallaoloon iltaisin ja viikonloppuisin. Tartuntojen lisääntyessä 30 %:n varallaolo muuttui aktiiviyöksi.

Hälytysrahaa ja ylityökorvauksia maksettiin normaalia enemmän henkilöstölle epidemioiden kiihtymisvaiheissa.

3.1.6.4. Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Asiakas saa tarvitsemansa erikoissairaanhoidon palvelut nopeasti ja tarpeen mukaisesti	Toimivien ja sujuvien hoito- ja palveluketjujen kehittäminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kanssa, sosiaalipalvelut huomioiden	Kuukausittainen raportointi toteutunut.
Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen	Mahdollisten päällekkäisten palveluiden karsiminen	Raporttien pohjalta tapahtuvan laskutuksen vertailu ja seuranta on toteutunut.

Jäsenkunnilta laskutetut palvelumaksut 2020

Kunta	Oma toiminta			Eriyisvelvoitemaksu	Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Päivystys-apu (116117)	Laskutus yhteensä		Väestö 1/2020
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkin-nällinen kuntoutus	Alueellinen apuväline-keskus					Euroa	Euroa / Asukas	
Alajärvi	10 057 833	0	283 513	708 735	1 630 570	638 933	24 766	13 344 350	1 396	9 562
Lappajärvi	3 204 256	0	88 831	222 064	718 906	200 193	7 760	4 442 010	1 483	2 996
Vimpeli	3 401 974	0	83 821	209 537	456 681	188 900	7 322	4 348 235	1 538	2 827

Jäsenkunnilta laskutetut palvelumaksut 2019

Kunta	Oma toiminta			Eriyisvelvoitemaksu	Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Päivystys-apu (116117)	Laskutuksen muutos		
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkin-nällinen kuntoutus	Alueellinen apuväline-keskus					Laskutus yhteensä (€)	%	Euroa / Asukas
Alajärvi	-377 374	0	31 313	-3 051	-39 774	70 610	24 766	-293 510	-2,2 %	-10
Lappajärvi	-243 917	0	8 803	-3 800	118 581	19 853	7 760	-92 720	-2,0 %	9
Vimpeli	-60 954	0	8 395	-3 338	-119 224	18 931	7 322	-148 870	-3,3 %	-12

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020

Alajärven erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut laskivat vuoteen 2019 verrattuna 293.510 € (-2,2 %) jolloin asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita hieman vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Lappajärven erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut olivat pienemmät vuoteen 2019 verrattuna 92.720 euroa (-2,0 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita oli enemmän kuin edellisvuonna.

Vimpelin erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut laskivat vuoteen 2019 verrattuna 148.870 euroa (-3,3 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuntien pienentyneet kulut selittyvät osin kiireettömien aikojen siirtämisestä koronatilanteen vuoksi.

3.1.6.5. Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin päivystävä hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativat akuutit särkytapaukset. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella.

Suun terveydenhuollon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asetusten ja hoitotakuun mukaisesti.	Hoitotakuun seuranta	Hoitotakuun toteutunut (poislukien muutamat yksittäistapaukset, joissa hoitotakuu ei ole toteutunut koronaepidemian takia kiireettömän hoidon siirtämisen takia): hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiirettömän hoito noin 3 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.
Tehdään vaativampia hoitotoimenpiteitä omana toimintana	Työntekijöiden kouluttautuminen	Ilokaasuhammashoitoa on annettu vuonna 2019 29 kertaa, ja vuonna 2020 39 kertaa, vuonna 2018 tätä mahdollisuutta ei ollut ollenkaan Samoin vuoden 2018 tasoon verrattuna vuonna 2019 ja 2020 suukirurgisten toimenpiteiden (sisältäen myös esh tasoista suukirurgista hoitoa) määrä nousi 56% 2018->2019, mutta käyntien kokonaismäärien takia 2019->2020 toimenpiteiden

		määrä laski 14%:lla johtuen koronaepidemiasta.
Tehdä enemmän suun kokonaishoitoja sekä saada nopeammin kokonaishoitoja valmiiksi	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen	Keskimääräinen T3J-aika (kolmas vapaa jatko aika ajanvarauskirjalla) alkuvuodesta 2021 oli 82 vrk, mikä on noin 26% kauempana kuin alkuvuonna 2020. Vuonna 2020 suun kokonaistutkimuksia tehtiin ja kokonaishoitoja saatiin valmiiksi miltei yhtä paljon kuin vuonna 2019.
Toiminnan tehostaminen	Kokonaishoitosten tekeminen, henkilökunnan rekrytointi ja sitouttaminen	Keskimääräinen hammaslääkärikäynnin hinta nousi 20% verrattuna vuoteen 2019. Keskimääräisen käynnin hinta oli 117€ vuonna 2020.
Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020:		
<p>Järvi-Pohjanmaan suun terveydenhuollon toiminta vakiintui vuoden 2020 aikana vuonna 2019 tapahtuneiden muutoksien jälkeen. Jonkin verran henkilökunnassa oli vaihtuvuutta, mutta hammaslääkäreiden virat saatiin täytettyä, eikä avoimia hammaslääkärin virkoja tällä hetkellä ole. Uuden potilastietojärjestelmän käyttöä harjoiteltiin vielä alkuvuodesta 2020. Koronaepidemian takia keväällä kiireetön hoito oli tauolla kuuden viikon ajan. Koronan varotoimiin liittyen vastaanottoaikoja jouduttiin myös pidentämään. Tästä johtuen hammashuollossa käyntejä tehtiin 18% vähemmän verrattuna vuoteen 2019. Tämä tulee todennäköisesti näkymään vuonna 2021 lisääntyneenä hoidon tarpeena. Suojavarusteiden kulutuksen lisääntymisestä ja niiden kohonneista hinnoista johtuen materiaalikulut olivat korkeammat kuin ilman epidemiaa kulut olisivat olleet. Mahdollisuuksien mukaan suun terveydenhuollon työntekijät osallistuivat myös koronanäytteenottoon ja tartunnan jäljitysohjelmaan. Maksutuottojen pienenemistä ja kohonneiden suojavarustekustannuksien takia suun terveydenhuollossa pyrittiin tekemään vähän hankintoja, minkä ansiosta talousarvion ylitys pysyi kohtuullisissa rajoissa.</p>		

3.1.6.6. Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveystarkkailun, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveystarkkailu, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveystarkkailu käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

Vuonna 2020 eläinlääkäripäivystys hoidetaan siten, että viikonloppuisin samaan aikaan päivystää 3 eläinlääkärinä. Näistä yhden päivystysalueen eläinlääkärille kuuluu pieneläinpäivystys, koska kyseisellä alueella on vain vähän tuotantoeläimiä. Pieneläinpäivystys hoidetaan Kiinteistö Oy AnimWest-rakennuksen tiloissa Ravitie 8, Seinäjoki, jossa myös ympäristöterveydenhuollon keskustoimipiste sijaitsee. Muita eläinlääkärien/terveystarkkailijain toimipisteitä yhteistoiminta-alueella on yhteensä 13

kpl. Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 20 eläinlääkäriä ja yksi toimistosihteri. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Vuoden 2020 aikana Alajärven eläinlääkäriresurssissa on ollut vajausta, minkä vuoksi eläinlääkäripalvelun saatavuus on ollut hieman heikompi aikaisempaan verrattuna. Eläinlääkärisijaisten saaminen on ollut hankalaa koko Etelä-Pohjanmaan alueella.

Eläinlääkärikäynnit						Eläinlääkintä ja ympäristöterveyden huollon kokonaiskustannukset €					
TP vuodet	2016	2017	2018	2019	2020	TP vuodet	2016	2017	2018	2019	2020
Alajärvi	3 167	3 312	3 273	2 858	2 672	Alajärvi	327 123	333 859	324 771	303 833	258 110
Lappajärvi				688	766	Lappajärvi				74 228	75 108
Vimpeli	684	629	671	522	582	Vimpeli	75 551	68 509	72 074	61 837	59 472

3.1.6.7. Työterveyshuolto

Järvi-Pohjanmaan perusturvan työterveyshuollossa on valmisteltu yhtiöittämistä lainsäädännöstä johtuen. Työterveyshuollon sairaanhoito- ja muut terveydenhuoltopalvelut, joiden järjestäminen on kunnille vapaaehtoista, tulee yhtiöittää kuntalain 126 §:n ja 150 §:n mukaisesti 1.1.2019 mennessä.

Yhtiöittämiseen liittyviä valmisteluja TT Botnian kanssa on edelleen käyty vuoden 2020 aikana, mutta työterveyshuollon siirtyminen TT Botnialle ei toteutunut vielä vuonna 2020.

Työterveyshuollon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Toiminnan kannattavuus	Laadukkaiden työterveyshuollon palvelujen tarjoaminen	Työterveyshuollon yhtiöittämiseen liittyvät neuvottelut jatkuneet. Työterveyshuollossa otettu käyttöön yhtiöittämiseen liittyen Acutepotilastietojärjestelmä marraskuussa 2019 Lifecaren rinnalle
Edistää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijän terveyttä ja toimintakykyä	Asiantuntijapalveluiden käyttö tarpeen mukaan.	Työterveyshuollon aktiivisen tuen mallin mukaisia neuvotteluja eri osapuolten kesken on käyty 49 kertaa. Tilakäyntejä 123 kpl ja työpaikkaselvityksiä 133 kpl. Sopimukset alla olevassa taulukossa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sopimuksia (kpl)	677	672	677	649	601	595	667	681
Sopimuksen alaisia työntekijöitä (hlö)	2849	2941	2971	2919	2364	2385	2657	2700
Yleismaksu laskutetut (hlö)	2575	2445	2713	2564	2337	2347	2580	2623

Työterveyshuollon toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2020
1.1.2019 alkaen työterveyslääkäri ja -psykologipalvelut ostopalveluna	Toteutunut. Erikoislääkärien konsultaatiot, työterveyslääkäriin palvelut Suomen terveystalo, Vimpelin Tohtori-la, Terveystalo, Lääkäriasema Anselmi Oy ja psykologipalvelut Helena Anttila

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020:
Ostopalveluna on toiminut myös työterveyslääkäri 1,5 pv / vk. Toiminnassa noudatetaan hyvän työterveyshuollon käytäntöjä. Työterveyshuollon tuoma hyöty näkyy terveinä ja motivoituneina työntekijöinä, jotka jaksavat työssään hyvin. Työterveyshuollon yhtiöittämisselvittelyt jatkuneet edelleen ja työterveyshuollossa otettu käyttöön Acute-potilastietojärjestelmä Lifecaren rinnalle marraskuun loppupuolella. Päällekkäisten järjestelmien käyttö on aiheuttanut tarvetta palkata lisätyövoimaa potilassanelujen purkamiseen ja laskutukseen

3.1.6.8. Hoiva ja hoito

Toiminta-ajatus

Hoito- ja hoivapalvelujen tehtävänä on järjestää ikääntyneille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.

Hoito- ja hoivapalvelut tuottavat ja järjestää hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn tai sairauteen toteuttaen vuodeosastohoitoa, kotihoitoa, kotikuntoutusta ja kotisairaaloimintaa. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä kodinomaisessa ympäristössä elämän loppuun asti.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Hoito- ja hoivapalvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoitoa, kotikuntoutuksen, kotihoitoa tukipalvelut, päivätoiminnan, asumispalvelut, akuuttiosaston, kotisairaalan sekä kuntoutuspalvelut.

Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Hoivan ja hoidon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Palvelurakenteen keventäminen	Riittävä kotihoitoa henkilökunta Päivätoimintojen lisääminen Kotisairaaloiminnan aloittaminen Kotona asumisen turvaaminen teknologia-avusteisesti Kotikuntoutushenkilöstön vahvistaminen Arki- ja tehokuntoutus kotihoitoa toimintamuotona	Kotihoitoa henkilökuntamäärä koostuu 95 ammattilaisesta. Toistaiseksi henkilöstömäärä on ollut riittävä, vaikka ajoittain on ollut sijaisista puutetta. Kotihoitoa asiakkaiden määrä on pysynyt lähes samana; 313 asiakasta, joista säännöllisen kotihoitoa asiakkaita 251 ja tilapäisiä 62. Kotihoitoa käynnit vuonna 2020 151 657. Tavoitteena on ollut, että hoitajien välitön eli asiakkaan luona tehty työ olisi 65%, mutta kaikin osin tähän ei päästy, mutta kehittäminen jatkuu edelleen. Alajärven kotihoitoa henkilökunta siirtyi sisäilmaon-

		<p>gelmien vuoksi pois Kaupinkartanosta vuokratiloihin. Näihin lisäkustannuksiin ei oltu varauduttu.</p> <p>Kotona asuvien määrä ei ole lisääntynyt, vaan edelleen yli 75 v noin 11% asuu ympärivuorokautisessa hoivassa. Kaupinkartanon tehostettu palveluasuminen päättyi. Päivätoiminnot ovat toimineet jokaisessa kunnassa, tosin Covid-19 lopetti toiminnan keväällä, mutta loppuvuodesta Alajärvellä ja Vimpelissä toiminta aloitettiin pienissä ryhmissä. Kotisairaaloiminta aloitti 02/2020. Kotikuntoutustiimissä on 2,6 fysioterapeuttia, joiden palveluketju toimii odotetusti. Kotikuntoutus antaa ennaltaehkäisevää ja osin korjaavaa kuntoutusta ja laatii kotihoidolle asiakkaan arkikuntoutussuunnitelman, jota kotihoito toteuttaa. Kotikuntoutuksen käyntimäärät ovat lisääntyneet ja toiminta on vakiintunut. Kotikuntoutuskäyntien määrä 1182 (2019/700).</p> <p>Kotona asumisen turvaava teknologia siirtyi toteutettavaksi vuodelle 2021.</p>
<p>Palvelurakennemuutos jatkuu</p>	<p>Asiakasohjaus toimii tilaajana ja palvelutarpeen arviointiyksikkönä</p> <p>Kotisairaalan kehittäminen kotihoidon ja akuuttiosaston kanssa</p>	<p>Asiakasohjausyksikkö on tehnyt asiakkaiden palvelupäätökset Järvi-Pohjanmaan palvelutarpeen kriteerien mukaisesti. Asiakasohjausyksikkö toimii tärkeänä tasapuolisten palvelujen tuottajana ja kustannuksia hillitsevänä tekijänä.</p> <p>Kotisairaala toimii akuuttiosaston yhteydessä ja lääkärijohteisena. Osaston potilaat voivat siirtyä suostumuksellaan tai omalla toiveellaan omaan kotiin kotisairaalan hoitoon. Kaikki potilaat eivät sovellu kotisairaalan asiakkaisiksi, vaan asiakkuudesta päättää osaston lääkäri. Kotisairaalassa toimii neljä sairaanhoitajaa, jotka hoitavat viikon jokaisena päivänä sairaanhoidon ja tarvittaessa saattohoidon. Kotihoito ja tehostetun palveluasumisen henkilökunta hoitavat normaalisti asiakkaat, mutta kotisairaala voi auttaa tarvittaessa.</p> <p>Kotisairaalan käynnit 02/2020 lähtien 2451.</p> <p>Akuuttiosaston hoitopäivät 7908 (2019/11175). Hoitopäivät vähenivät</p>

		suhteessa kotisairaalan toimintaan. Intervalli- ja kuntoutusosaston hoitopäivät 4042 (2019/5346). Intervallin hoitopäivät vähenivät osaston osittaisen Covid-19 johtuvien rajoitusten vuoksi.
Kotiin annettavien sairaanhoidollisten palvelujen lisääminen turvallisesti	Palvelut toteutetaan jokaisena päivänä ympärivuorokautisesti	Kotihoito toimii ympärivuorokautisesti. Yöaikaan kolme hoitajaa palvelee asiakkaita sovitusti sekä vastaa alueen turvapuheluihin ja käy tarvittaessa asiakkaan luona. Yöaikainen turvapalvelu siirtyi kotihoidolle 11/2020 Ensivasteelta Avin ohjeistuksen mukaisesti. Kotihoidon kustannukset lisääntyivät henkilöstölisäyksen ja erilliskorvausten myötä. Kotihoidon asiakkaan luona tehty työ toteutunut keskimäärin 58%:n mukaisesti (2019/53%). Tavoite 65%.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kotiin vietävät palvelut lisääntyvät	Kotiin vietävät palvelut lisääntyivät kotisairaala-toiminnan aloittaessa ja kotikuntoutuksen asiakkaiden lisääntyessä. Kotihoidon etäkäynnit ja etäkuntoutus hillitsevät jatkossa kustannuksia.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020:

Kokonaisuudessaan hoidon ja hoivan kustannukset pysyivät talousarviossa lisämäärärahojen jälkeen ja hieman alittuivatkin Alajärven ja Vimpelin palveluissa. Lappajärven kustannukset nousivat hieman akuutiosaston käytön ja kotihoidon asiakkaiden lisääntyessä.

TA 2020 oli liian optimistinen ja arvaamaton Covid-19 vielä lisäsi hoidon ja hoivan kustannuksia. Hoidon ja hoivan henkilökuntaa siirtyi tartunnan jäljitystyöhön ja näytteenottoon, jolloin sijaisten määrä kasvoi. Sivistystoimesta siirtyi useita työntekijöitä asumisyksiköihin ja kotihoitoon auttamaan alkukeväästä koronasta selviytymistä. Heidän palkkakustannukset tulivat hoidon ja hoivan kustannuksiin. Tilapäisten palkkakustannukset ja erilliskorvaukset nousivat huomattavasti normaalien sairauslomien ja lisähenkilökunnan vuoksi. Covid-19 lisäsi huomattavasti hoitotarvikkeiden kustannuksia mm. työntekijöiden ja vierailijoiden suojainten hankinnan vuoksi. Kultakämminen Covid-19-tapaukset nostivat kustannuksia sijaisten, hoitotarvikkeiden ja siivouspalvelujen osalta. Siivouspalveluja nostettiin huomattavasti kaikissa ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä ja akuutilla. Kultakämmineen lisättiin laitosapulainen auttamaan tuki-palveluissa. Laitoshoidon asiakasmaksut vähenivät osastopaikkojen vähentyessä.

Kotikuntalain mukaan sijoittui asiakkaita lähelle omaisiaan toisille paikkakunnille, jolloin kustannukset kaksinkertaistuivat. Tähän ei oltu varauduttu riittävästi.

Omaishoitajien määrä lisääntyi ennakoitua enemmän, jolloin kustannukset ylittyivät. Omaishoitajuus ja perhehoito ovat kuitenkin toivottuja ja kustannuksia hillitseviä toimintamuotoja.

3.1.6.9. Kuntoutus

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikkimään.

Kuntoutuksen toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Ennaltaehkäisevä ja korjaava työ omana toimintana	Keskitytään pitkäaikaissairaiden hoitoon Aloitetaan etäkuntoutus Tiivistetään yhteistyötä vapaa- aikatoiminnan kanssa Suoravastaanottotoiminnan tehostaminen Lasten neurologiset sairaudet Tules sairaudet Fysioterapia yhteydessä kotikuntoutukseen Suoravastaanottotoiminnan lisääminen Fysioterapeuttien koulutukset	Fysioterapeutit siirtyivät pakkolomille ja vuosilomille huhtikuussa 2020, asiakkaiden puuttuessa koronan vuoksi. Fysioterapia pääsi käynnistymään syksyllä pienimuotoisesti. Suoravastaanotto oli vähäistä, mutta toteutettiin. Etäkuntoutuksen toteuttaminen siirtyi vuodelle 2021. Lasten ja nuorten neurologisiin sairauksiin saatiin koulutusta sekä äitiysfysioterapiaan, joiden kummankin toiminta on käynnistynyt. Kotikuntoutus toimii tiiviissä yhteistyössä fysioterapeuttien kanssa. Käyntimäärät 1738 (2019/2069). Käyntimäärät vähentyivät Covid-19 vuoksi.
Toimintaterapian ostojen väheneminen	Oman toimintaterapeutin tekemien toimintaterapiaa saavien arviointien lisääminen	Lasten ja aikuisten toimintaterapia-arvioinnit on tehty omana toimintana, ainoastaan työkykyarvioinnit on tuotettu ostopalveluna. Lasten ennaltaehkäisevää ohjausta ja neuvontaa on tehostettu kouluilla ja kotona. Käyntimäärät 179 (2019/356). Käyntimäärät

		vähentyivät koronan ja lomautuksen vuoksi.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2020
Kustannuskehityksen hillitseminen	Oman toiminnan lisääminen Palvelujen priorisointi	Mittari TA2020: Asiakasmäärien seuranta ½-vuosittain. Asiakkaiden määrässä tapahtui romahdus lähes välittömästi 03/2020 alkaen Covid-19 vuoksi. Syksyllä toiminta pääsi rajoituksin käyntiin. Kustannuskehitys oli maltillinen.

3.1.6.10. Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

PERHEPALVELUT

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työn painopiste on sekä varhaisessa tuessa että korjaavassa työssä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), lastenvalvojan palvelut (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvolapalvelut* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Perhepalvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluissa on riittävät henkilöstöresurssit	Toteutunut. THL:n käsittelyaikojen toteutumisen seurantatilastot: v. 2020: <ul style="list-style-type: none"> ▪ yhteydenotot ja ilmoitukset on kaikki pystytty käsittelemään 7 arkipäivän sisällä. ▪ Lastensuojeluilmoitusten ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen määrä vähentynyt Alajärven osalta. ▪ Sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen määrä: Alajärvi 48 (v. 2019, 97), Vimpeli 7 (v.2019, 13) ja Lappajärvi 3 (v.2019, 4). ▪ Lastensuojeluilmoitusten määrä: Alajärvi 303 (v. 2019, 317), Vimpeli 27 (v. 2019, 26); Lappajärvi 42 (v. 2019, 74)

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Palvelutarpeen arviointien määrä laskenut prosesseja selkeyttämällä v. 2020 yhteensä 103 (v. 2019 362), (Alajärvi 82, v. 2019 264, Vimpeli 12 (v. 2019 25), Lappajärvi 9 (v. 2019 68), joista kaikki ovat valmistuneet 3kk:n sisällä. ▪ Kodin ulkopuolelle sijoitettujen (lyhimmillään sijoitus kestänyt 1 pv) (sijoitus/huostaanotto) määrä yhteensä 43 lasta; (v. 2019 yhteensä 42) Alajärvi: 30 (v. 2019, 28), Vimpeli 5 (v. 2019, 7) ja Lappajärvi 8 (v. 2019, 7). Jälkihuollossa olevien määrä yhteensä 13 lasta: Alajärvi 9 (v. 2019,9), Vimpeli 2 (v. 2019, 2) ja Lappajärvi 3 (v. 2019, 2).
<p>Perheiden palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia sekä monipuolisia ja oikea-aikaisia.</p>	<p>Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saatutettavat ja ”matalakynnykset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta.</p> <p>Kehitetään ja tehostetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ perhekeskustoimintamallia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ▪ varhaisen tuen ryhmämuotoista työskentelyä ▪ systeemisen lastensuojelun työskentelymallin mukaista lastensuojelutyön organisoimista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ▪ työskentelyn vaikuttavuus ja suunnitelmallisuus 	<p>Toteutunut lähes täysin.</p> <p>Perhekeskustoimintamallia ja matalan kynnyksen toimintaa on kehitetty mm. käynnistämällä säännölliset asiantuntijoiden jalkautumiset Kohtaamispaikka Pähkinään. Lapsiperheiden kotipalvelu on organisoitu itseohjautuvaksi tiimiksi 11/2020 alkaen (resurssin optimointi).</p> <p>Ryhmämuotoisen Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminta -menetelmän toteutui suunnitelman mukaisesti kerran vuonna 2020.</p> <p>Systemisiä viikkokokouksia on toteutunut säännöllisesti viikoittain alkaen 9/2020 (korona viivästytti).</p> <p>Lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakassuunnitelmat ovat lähes ajantasaiset. Asetetut tavoitteet ovat laadittu perheiden kanssa ja ne ovat konkreettiset.</p> <p>Oikea-aikaisuus ei toteudu täysin perheneuvolan ja puheterapian tutkimusjonotilanteen vuoksi (rekrytointihaasteet).</p>
<p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>Jatkuva asiakaspalaute on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p>	<p>Asiakaspalautetta ei ole saatu.</p> <p>Asiakasraatitoiminta ei ole toiminut suunnitelman mukaisesti, mutta toimintaa pyritään vahvistamaan</p>

	<p>Asiakasraati -toiminta jatkuu perhekeskuksen kohtaamispaikan ympärillä.</p> <p>Palvelurakennetta arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”</p>	<p>perhekeskuksen kohtaamispaikkatyöskentelyn kautta.</p> <p>Perhekeskustyöskentely kautta palvelurakenne on pyritty kehittämään monipuoliseksi, helposti saavutettavaksi ja kynnyksettömäksi. Perhekeskuksen kohtaamispaikka-toiminta on käynnistynyt, mutta toiminta on ollut tauolla koronan vuoksi.</p>
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen</p> <p>Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut pääsääntöisesti tiimin yhteisinä kehityskeskusteluinä ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.</p>	<p>Koronapandemian vuoksi kehittämisiltapäivät eivät ole täysin toteutuneet (2krt/vuosi). Henkilöstö on pääsääntöisesti osallistunut 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Vuonna 2020 on osallistuttu EPSotti tietojärjestelmän uudistamiseen liittyvään koulutukseen/kehittämistyöhön aktiivisesti. Työnohjaus on toteutunut pääsääntöisesti yksilö- tai tiimikohtaisesti tarpeen mukaisesti.</p> <p>Vuoden 2020 aikana kehittämisseskustelut on korvattu työhyvinvointikyselyllä.</p>

Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
<p>Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa.</p> <p>Sijoitusmäärä pyritään säilyttämään enintään nykyisellä tasolla. Sijoitusmuodon painottuminen perhehoitoon laitoshoidon sijaan.</p> <p>Painopiste säilytetään omana toimintana toteutettavissa kustannustehokkaissa palveluissa.</p>	<p>Asiakkailla annettavat palvelut vastaavat asiakkaan tarvetta, ovat riittävät ja oikea-aikaiset, asiakkaita ei ”palloteta luukulta toiselle”.</p>	<p>Osin toteutunut.</p> <p>Asiakasmäärät eivät ole kasvaneet. Perheitä / asiakkaita odottaa aikaa mm. perheneuvolan ja puheterapiapalveluihin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Puheterapiapalveluita v. 2020 yhteensä 138, joista Alajärvi 94, Vimpeli 21 ja Lappajärvi 21. (v. 2019 yhteensä 159). Puheterapiapalvelujen turvaamiseksi ja rekrytointiongelman vuoksi kilpailutettu syksyllä 2019 etäpuheterapiapalveluita /äännekoulupalveluita, jotka toimivat Internetin kautta. <p>Edelliseen vuoteen verrattuna lastensuojelun asiakasmäärät ovat laskeneet ja SHL asiakasmäärät ovat kasvaneet. Suuntaus on kansallisen suuntauksen mukainen (painopisteen siirtyminen varhaiseen tukeen).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Varhaisen tuen sosiaalityön asiakkaita yhteensä 404 lasta, Ala-

		<p>järvi 296, Vimpeli 50 ja Lappajärvi 58.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lastensuojelun avohuollon asiakkaita yhteensä 115 lasta (v. 2019, 168), Alajärvi 57 (v. 2019, 114), Vimpeli 11 (v. 2019, 26) ja Lappajärvi 27 (v. 2019, 28). ▪ Perheneuvola asiakkuuksia yhteensä 570 (v. 2019, 578) (v.2018, 544); Alajärvi 413 (v. 2019, 428) (v. 2018, 440), Vimpeli 91 (v. 2019, 98) (v. 2018, 104) ja Lappajärvi 66 (v. 2019, 52) sekä muut kunnat 20 ▪ Lastenvalvojan asiakkuuksia yhteensä 399 (v. 2019, 374), (v. 2018, 410); Alajärvi 280 (v. 2019, 253), (v. 2018, 356), Vimpeli 52 (v. 2019, 41) (v. 2018, 54), Lappajärvi 62 (v. 2019, 80). <p>Lapsiperheiden kotipalvelua käyttäneiden perheiden lukumäärä kasvanut 44%, mikä on yksi mittari varhaisen ja oikea-aikaisen tuen saamisen toteutumisessa.</p> <p>Lapsiperheiden kotipalvelu yht. 46 perhettä (v. 2019, 32 perhettä), Alajärvi 31 (v. 2019, 22), Vimpeli 8 (v. 2019 7), Lappajärvi 7 (v. 2019, 3).</p> <p>SHL:n mukainen varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun tehostetun perhetyön käyttö vähentynyt, mikä selittyy osin kotipalvelun käytön kasvulla, asiakkuuksien läpikäymisellä sekä prosessien selkeyttämisellä: 2020 yht. 29 perhettä (v. 2019, 40 perhettä), Alajärvi 22 (v. 2019, 28), Vimpeli 5 (v. 2019, 8) ja Lappajärvi 2 (v. 2019, 4).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LS perhetyö yhteensä 20 perhettä (v. 2019, 30), Alajärvi 12 (v. 2019, 19), Vimpeli 2 (v. 2019, 7), Lappajärvi 6 (v. 2019, 4). <p>JELPPI nuorisopsykiatrian tiimi- ja asiakaskonsultaatiot toteutuneet kaksi kertaa kuukaudessa. Lastenpsykiatrian konsultaatiot ovat toteutuneet joka toinen kuukausi joko fyysisesti tai etänä.</p>
--	--	--

Perhepalvelun rakenteelliset muutokset	
Muutos	Toteutunut 2020
Sote-uudistuksen tuomiin haasteisiin / muutoksiin vastaaminen	Toteutunut; yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen maakunnallisesti, tietojärjestelmän yhtenäistäminen, maakunnallinen perhehoidon toiminta-ohje.
Painopisteen siirtäminen korjaavasta työstä varhaiseen tukeen	Toteutunut osittain; Lastensuojelun asiakasmäärä on laskenut ja sosiaalihuollon asiakkuuksien määrä on kasvanut, mikä on sosiaalihuoltolain ja kansallisen kehittämisen mukainen kehityssuuna. Lastensuojeluasiakkuuksien väheneminen johtuu osittain perheiden varhaisemmasta avun saannista, osin asiakkuuksien läpikäymisestä ja siirtämisestä sosiaalihuollon asiakkuuteen. Lisäksi mm. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminnan käynnistyminen (vanhemmuuden tukeminen) perheneuvolan ja perhetyön yhteistyönä, systemisen lastensuojelun koulutuksen käynnistyminen, perhekeskuksen kohtaamispaikan toiminta ja yhteistyön vahvistuminen. Korona-pandemia tauottanut toimintoja.
Perhekeskustoimintamallin mukaisen työskentelyn kehittäminen edelleen monitoimijaisesti eri hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Perhekeskuksen kohtaamispaikasta luodaan lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvua ja kehitystä sekä varhaisen tuen palvelut.	Toteutunut; Perhekeskustoiminnan ja kohtaamispaikan kehittäminen monialaisesti. Kohtaamispaikassa toteutunut mm. eri ryhmiä ja toimintoja, lukuunottamatta korona-pandemian aikaa. Sovittu työntekijöiden jalkautumisesta kohtaamispaikkaan ja Ohjaamoon, mutta nyt koronan vuoksi tauotettu.
Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys / jaksaminen psyykkisesti kuormittavassa työssä – tiimikoulutuksen ja työnohjauksen hankkiminen.	Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus on vahvaa, johon on kiinnitetty huomiota. Yksiköissä, joissa kuormitus tullut esiin mittauksissa, on kuormitus uudelleen mittauksessa vähentynyt.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020:
<p>Perhepalveluiden toteuma on ylittynyt Alajärven ja Lappajärven osalta. Vimpelin osalta toteuma on alittunut.</p> <p>Perhepalveluissa kodin ulkopuolelle sijoitettujen ostettu laitoshoidon ja ammatillinen perhehoito ovat ylittäneet johtuen uusista välttämättömistä sijoituksista (kiireellinen sijoitus / huostaanotto). Osa sijoituksista on avohuollon sijoituksia, jotka mahdollisesti päättyvät lasten ja perheiden tilanteiden rauhoittua/asetuttua. Muutaman sijoituksen osalta korvausvastuun siirto toiselle kunnalle on vielä kesken. Vimpelissä perhepalveluiden kustannuksissa näkyy perhehoidon tarve laitoshoidon ja ammatillisen perhehoidon sijasta. Kustannuksissa näkyy myös tukihenkilö- ja perhetoiminta, joita on asiakasperheissä käytetty.</p> <p>Asiakasmäärän kasvu lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa on saatu taittumaan vahvistamalla lähiesimiesresurssia sekä tarkastelemalla yksiköiden välistä työnjakoa. Yhteistyötä toimijoiden kanssa on systemaattisesti lisätty asiakastapaamisten ja verkostotapaamisten muodossa. Asiakasprosessin saumattomuutta ja palvelun laatua on kehitetty organisoimalla lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu ja perhetyö pieniin, moniammatillisiin tiimeihin.</p> <p>Kalliit laitossijoitukset muodostavat koko perhepalveluiden budjetista merkittävän osuuden sijoitettujen lasten lukumäärän ollessa kuitenkin alhainen (n. 40 sijoituksessa vuoden aikana) suhteessa koko perhepalvelujen asiakasmäärään. Oikean suuntaista kehitystä on kuitenkin tapahtunut painopisteen siirtyessä varhaiseen tukeen.</p>

3.1.6.11. Aikuissosiaalityö

AIKUISTEN PALVELUT

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Aikuissosiaalityö on asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Työssä tehdään moniammatillisella yhteistyötä ja hyödynnetään myös muita psykososiaalisia- ja perhepalveluita. Aikuissosiaalityö sisältää esimerkiksi asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihdeiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Asiakasta tuetaan ja autetaan asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät myös tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

3.1.6.12. Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihdeettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö.

Aikuisten palvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikaajan noudattaen lain hengen mukaisesti.	Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään / vahvistetaan edelleen.	Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan ja asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi, kun palvelu myönnetään. Palvelusuunnitelma tehdään paljon eri palveluja tarvitseville asiakkaille ml. päihde- ja mielenterveystyön asiakkaille. Seurantatilasto käsittelyajoista: yhteydenottoja ja ilmoituksia v. 2020 yhteensä 71 (v. 2019, 65). Yhteydenotot ja ilmoitukset käsitellään 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnit on tehty 3kk:n sisällä.
Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnysiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan	Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutumismäärä on 5. (v. 2019, 4). Ryhminä tervehuoltoryhmät x2, digiryhmä (yhteistyössä Kansalaisopiston kanssa), sekä Lappajärven ja

<p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta.</p> <p>Kehitetään ja tehostetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP -toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE -toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa ▪ asiakassuunnitelmien seuranta ja päivittämistä ▪ sosiaalista kuntoutusta ▪ hankkeissa kehitettyjä toimintamallien käyttöönottoa <p>Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p>	<p>Vimpelin ryhmät.</p> <p>TYP-toiminnan asiakasmäärä on kunnittain lasketut.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi 78 (v. 2019, 89) ▪ Vimpeli 24 (v. 2019, 33) ▪ Lappajärvi 9 (v. 2019, 7) ▪ Päättäneitä TYP-asiakkuuksia 2020 oli Alajärvellä 27, Vimpelissä 11, Lappajärvellä 2 ▪ Uusia asiakkuuksia v. 2020 oli Alajärvellä 8, Vimpelissä 4 ja Lappajärvellä 2. <p>Asiakaspalautetta ei ole saatu. Työpajan asiakkaiden palaute on kerätty. Palaute ollut hyvää ja kiitettävää.</p>
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen</p> <p>Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.</p>	<p>Koronapandemian vuoksi kehittämisiltapäivät eivät ole toteutuneet (2krt/vuosi), henkilöstö ei ole pääsääntöisesti osallistunut 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Vuonna 2020 on osallistuttu EPSotti tietojärjestelmän uudistamiseen liittyvään koulutukseen/kehittämistyöhön aktiivisesti. Työnohjaus ei ole toteutunut vuoden aikana.</p> <p>Vuoden 2020 aikana kehittämiskeskustelut on korvattu työhyvinvointikyselyllä</p>
<p>Taloudelliset tavoitteet</p>		
<p>Tavoite</p>	<p>Toimenpide</p>	<p>Toteutunut 2020</p>
<p>Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa.</p>	<p>Tarjottavat palvelut oikea-aikaisia ja tarpeenmukaisia. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin.</p>	<p>Asiakasmäärät / avohuolto Päihde- ja mielenterveystyön avohuollon asiakasmäärät ovat kasvaneet mielenterveystyön osalta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Päihdehuollon avohuolto; käyntejä yhteensä 879 (v. 2019 käyntimäärä 1014), joista Alajärvi 461 (v. 2019,726), Vimpeli 289 (v. 2019, 218), Lappajärvi 127 (v. 2019, 88) ja muut 2 (v. 2019, 2). Asiakkaita v. 2020 oli yhteensä 121 (v. 2019, 121) ▪ Psykiatrisen avohoito, psyk.sh; käyntejä yhteensä 1606 (v. 2019 käyntimäärä 1414), joista Alajärvi 906 (v.

		<p>2019, 899), Vimpeli 537 (v. 2019, 456), Lappajärvi 144 (v. 2019, 79) ja muut 19 (v.2019, 8). Asiakkaita v. 2020 yhteensä 230 (v. 2019, 137). Psykiatrisen sh. työnkuvaan kuuluu korvaushoitiasiakkaiden kanssa työskentely, jotka lyhyitä käyntejä (noin 17/vko). Lisäksi v. 2020 avoterveydenhuoltoon kuuluvia depressiohoitajan käyntejä 826, asiakkaita 129.</p> <p>Aikuissosiaalityön asiakasmäärä on pysynyt lähes vastaavana (+13 asiakasta) verrattuna edelliseen vuoteen. Asiakkuuksia yhteensä 571 (v. 2019, 558), Alajärvi 368 (v. 2019, 381), Vimpeli 113 (v. 2019, 109) ja Lappajärvi 90 (v. 2019, 68).</p> <p>Harkinnanvaraisesti myönnettyjen toimeentulotukien; (ehkäisevä ja täydentävä) on vähentynyt verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia yhteensä 509, joista myönteisiä päätöksiä 273 (v. 2019 päätösten määrä oli yhteensä 605, joista myönteisiä 321).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Myönteisiä päätöksiä Alajärvi 183 (v. 2019, 398), Vimpeli 43 (v.2019, 109), Lappajärvi 41 (v. 2019, 94)
Laitoshoidossa (päihde- ja mielenterveyspalvelut) olevien määrä laskee.	Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen seuranta ja tukiasumisen tehostaminen	<p>Päihde- ja mielenterveyspalvelujen laitoshoidon asiakasmäärät:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Päihdekuntoutuksen tarve on pysynyt lähes samana asiakkaita ollut yhteensä 7. (v. 2019, 12) ja vuorokausia 176 (v. 2019, 167) ▪ Päihdehuollon asumispalveluden tarve on pysynyt lähes samana, asiakkaita yhteensä 1 (v. 2019, 1) ja vuorokausia 365 (v. 2019, 217) ▪ Psykiatrisen asumispalveluiden asiakas- ja hoitopäivien määrä on pienentynyt verrattuna edeltävään vuoteen. Osa haastavimmista asuk-

		<p>kaista on jouduttu sijoittamaan vaativimpiin yksiköihin, joka näkyy kustannuksissa. Hoitopäiviä yhteensä 14 073 (v. 2019, 15 406 htp.) Alajärvi 8140 (v. 2019, 9621 htp), Vimpeli 4472 htp (v. 2019, 2878 htp) ja Lappajärvi 1461 htp. (v. 2019, 2907 htp) Asiakkaita yhteensä 53 (v. 2019, 65). Asukkaista osa siirtynyt sairauden sammuttua hoivan ja hoidon palveluihin.</p> <p>Erikoislääkärikonsultaatiot ovat toteutuneet 1-2krt/kk. Yhteensä 157 käyntiä (2019, 177) ja 100 asiakasta (v. 2019, 118).</p>
Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa työllisyyden edistäminen / pitkäaikaistyöttömyyden osalta.	Toteutunut osittain; pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset / työmarkkinatuen kuntaosuuksia ei ole pystytty pienentämään arvioidusti.

Aikuisten palvelun toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2020
Asiakkaiden tarpeiden ennakointia vahvistetaan. Riittäväillä ja oikea-aikaisilla palveluilla pyritään ehkäisemään päihde- ja psykiatrisen laitoshoidon tarvetta.	Toteutunut.
Yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa työsetään ja sitoudutaan työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon	Toteutunut osittain; Yhteistyötä on tehty eri hallintokuntien kanssa, ja osittain hallintokunnittain sitouduttu työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.
Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettäville järjestettävän ryhmätoiminnan ml sosiaalisen kuntoutuksen vakiinnuttaminen, joilla tuetaan vaikeasti syrjäytyneiden henkilöiden paluuta yhteiskunnalliseen osallisuuteen.	Toteutunut. Työllisyyden hoidon koordinaattorin työ on päätynyt ja ma. toimi on siirtynyt sosiaalitoimeen v. 2021 alusta. Vuonna 2020 sosiaalinen kuntoutus ei ole toteutunut, koska toiminnalle ei ole ollut ohjaajaa (vrt. työllisyyden hoidon koordinaattori).

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020:
<p>Aikuisten palveluiden toteuma on kokonaisuudessaan alittunut Alajärvellä, mutta ylittynyt Lappajärvellä ja Vimpelissä.</p> <p>Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa psykiatrisen palveluasumisen tarve ja hoidon vaativuus on ollut arviota suurempaa. Asiakkaiden palvelutarpeita ei ole pystytty avohuollon keinoin auttamaan riittäväällä tavalla, vaan asiakkaat ovat tarvinneet asumispalveluita ja haastavimpien asiakkaiden osalta sijoituksia on jouduttu tekemään erityisyksiköihin. Arviointia tehdään askeleittain kohti tarpeenmukaista tukea. Päihdehuollon osalta laitospalvelujen ja asumispalvelujen tarve on ollut arviota pienempää Vimpeliä lukuun ottamatta.</p> <p>Aikuissosiaalityön palvelukokonaisuudessa toimeentulotuen osalta toteuma on odotettua pienempää.</p>

Työmarkkinatuen kuntaosuus on osittain koronanpandemian vuoksi kasvanut huomattavasti. Jatkossa työskentelyä tulee edelleen kehittää ja vahvistaa kustannustehokkaaksi työllisyydenhoidon tehostamissuunnitelman mukaisesti.

3.1.6.13 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja.

Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaispalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on *subjektiivinen oikeus* ovat: palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat: omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Vammaispalvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen.	<p>Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi.</p> <p>Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.</p> <p>Palvelutarpeen seuranta lisätään.</p>	<p>Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan, asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelma. Tarvittaessa tehdään erityishuolto-ohjelma.</p> <p>Seurantatilastot käsittelyaikojen toteutumisesta; yhteydenottojen ja ilmoitusten määrä on kasvanut, määrä oli 478 (v. 2019, 478). Ilmoitukset ja yhteydenotot on käsitelty 7 arkipäivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnit / palvelut on myönnetty 3kk:n sisällä.</p> <p>Hakemusten määrä on vähentynyt verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia v. 2020, yhteensä 340 (v. 2019, 478).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi: 246 (v. 2019, 223) ▪ Lappajärvi: 48 (v. 2019, 188) ▪ Vimpeli: 46 (v. 2019, 67) <p>Asiakkaiden määrä ja tehtyjen päätösten määrä vähentynyt verrattuna edeltävään vuoteen tarkasteltuna koko alueen osalta. Asiakasmäärä yhteensä 321 (v. 2019, 341) ja päätösten määrä 345 (v. 2019, 509).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi: asiakkaita 202 (v. 2019, 179 ja päätöksiä 250 (v. 2019, 228) ▪ Vimpeli: asiakkaita 63 (v. 2019, 64) ja

		<p>päätöksiä 46 (v. 2019, 71),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lappajärvi: asiakkaita 55 (v. 2019, 97) ja päätöksiä 49 (v. 2019, 196) ▪ muut: päätöksiä 0 (v. 2019, 14)
<p>Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia</p> <p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemmat suunnitelmat tarpeenmukaisesti / säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut)</p> <p>IMO itsemääräämisoikeus työryhmän työskentely</p> <p>Työ- ja päivätoiminnan kehittäminen</p> <p>Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin</p>	<p>Tehtyjen / päivitettyjen palvelusuunnitelmien määrä on vähentynyt verrattuna edeltävään vuoteen: yhteensä tehty: 50 (v. 2019, 55). Palvelusuunnitelmia /erityishuolto-ohjelmia ei ole kyetty tarkistamaan riittävästi.</p> <p>IMO-työryhmä toimii.</p> <p>Toimintakeskusten toimintaa on vahvistettu kohti osallistavaa työskentelyä. Perinteisiä toimintoja vähennetty ja vakiinnutettu mm. kirppari/kahvilatoimintaa, musiikkitoimintaa</p> <p>Asiakaspalaute on käytössä, mutta palautetta ei ole saatu.</p>
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen</p> <p>Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet</p> <p>Työhyvinvointiin ja -turvallisuuteen kiinnitetään huomiota.</p>	<p>Koronapandemian vuoksi kehittämisilpäivät eivät ole täysin toteutuneet (2krt/vuosi). Henkilöstö on pääsääntöisesti osallistunut 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Vuonna 2020 on osallistuttu EPSotti tietojärjestelmän uudistamiseen liittyvään koulutukseen/kehittämistyöhön aktiivisesti. Työnohjaus ei ole toteutunut.</p> <p>Vuoden 2020 aikana kehittämiskeskustelut on korvattu työhyvinvointikyselyllä.</p> <p>Uhkatilanteiden raportointi on vähentynyt. Ennakoitu osittain työparityöskentelyllä.</p>

Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2020
Laitoshoidon määrä vähenee ja itsenäisen asuminen määrä kasvaa	Palveluasumista; ryhmämuotoista ja tuettua asumista vahvistetaan sekä tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.	<p>Tehostetussa palveluasumisessa (ent. laitoshoidon) olevien määrä on vähentynyt, ja siihen kiinnitetään huomiota jatkuvasti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tehostetussa palveluasuminen (ostopalvelu); Alajärvi 10 (v. 2019, 11) asiakasta, Vimpeli 3 (v. 2019, 4) asiakasta ja Lappajärvi 5 (v. 2019,5) asiakasta sekä 6 lappajärvistä asukasta Joelinkodin tehostetussa / palveluasumisen yksikössä (Attendon yksikkö 5/2019 alkaen). ▪ Tilapäisessä asumispalvelussa (sis. tilapäinen asuminen, tutkimusjaksot ja omaishoidon vapaat); Alajärvi 387 hvr (v. 2019, 387hvrk), Vimpeli 626 (v. 2019, 454hvrk) ja Lappajärvi 0 (v. 2019, 16 hvrk). <p>Omien yksiköiden (tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen) käyttöasteet tehostetun palveluasumisen osalta on täynnä, mutta palveluasumisen osalta vajaakäytöllä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoitokoti Sateenkaari 100% asiakkaita 13 (13 asukaspaikkaa + intervallipaikka osittain käytössä). ▪ Hoitokoti Tuulikello 100 % asukkaita 9 (9 asukaspaikkaa + 1 intervalli, jota käytetty harvakseltaan) ▪ Rantakodin palveluasumisyksikkö 58 % (toiminta käynnistynyt 9/2019). Asukkaita 7 (10 huonetta, 12 paikkaa). ▪ Alarinteen palveluasumisyksikkö 60% , asukkaita 5 (8 asukaspaikkaa)
Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.	Osallistutaan maakunnalliseen kuljetuspalvelukeskuksen suunnittelutyöhön ja mahdolliseen toteutukseen.	<p>Kuljetuspalveluasiakkaiden ja matkojen määrä vähentynyt hieman edellisestä vuodesta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi asiakasmäärä 111 (v. 2019, 150), matkojen määrä 5271 (v. 2019, 5551) ▪ Vimpeli asiakasmäärä 36 (v. 2019, 51), matkojen määrä 1134 (v. 2019, 1859). ▪ Lappajärven asiakasmäärä 39 (v. 2019, 52), matkojen määrä 1040 (v. 2019, 1352)

Vammaispalvelujen toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2020
Vammaispalveluyksiköiden rakenteelliset muutokset (tehostettu palveluasuminen / palveluasuminen (ohjattu/tuettu asuminen).	Toteutunut osittain; yksikkö käynnistynyt 9/2019. Edelleen kehitettävää rakenteellisessa muutoksessa.
Osallistuminen maakunnalliseen kuljetuspalvelukeskustuksen suunnitteluun / toteutukseen.	Toteutunut; suunnittelutyö jatkuu
Vammaispalvelujen sosiaalityön ja palveluohjauksen uudelleen organisointi.	Toteutunut osittain; kehittämistyö jatkuu
Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2020:	
<p>Vammaispalveluiden toteuma on kokonaisuudessaan ylittynyt kaikissa kunnissa.</p> <p>Vammaispalveluissa kustannusten kasvu johtuu erityisesti vammaispalvelulain mukaisten palvelutarpeiden / avustusten kasvusta, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus. Näistä erityisesti kasvua ovat nostaneet erityisesti henkilökohtainen apu. Joidenkin henkilökohtaista avustajaa tarvitsevien henkilöiden osalta on jouduttu käyttämään yksityistä palveluntuottajaa, joka on kalliimpaa kuin avustajille maksettavat kulut. Myös omaishoidon tuen kustannukset ovat olleet odotettua suuremmat, lukuunottamatta Lappajärveä. Asumispalveluiden tarve on ollut arvioitua suurempaa. Kustannukset tilapäisen asumispalvelun osalta ovat kasvaneet johtuen välttämättömistä asiakassijoituksista. Eskoossa toteutettavien tutkimus- ja neuvolapalveluiden tarve ja kulut ovat olleet Alajärvellä arviota suurempaa.</p>	

Muuta mainittavaa sosiaalipalveluista vuodelta 2020:
<ul style="list-style-type: none"> - Koronapandemian vuoksi sosiaalipalveluissa otettu käyttöön digitaalisia etätyövälineitä ja -vastaanottoja. Kiireelliset ja haasteelliset asiakkaat on otettu vastaan ja tehty kotikäyntejä. Asiakkaiden tarpeisiin on vastattu erilaisin keinoin, joko esimerkiksi tapaamisilla ulkona. - Digitalisaatiota on hyödynnetty myös työmäärän hallitsemiseksi (liikkuminen). Työmatkoja / autossa istumista on paljon, joka vie työntekijöiltä paljon aikaa. Työntekijöiden kanssa on käyty lävitse, ovatko kaikki palaverit tarpeenmukaisia vai voidaanko joitakin neuvotteluja hoitaa myös videovälitteisesti. Käytäntö jää pysyväksi. - Sosiaalitoimiston (lastensuojelu ja lapsiperheiden sosiaalityö) henkilöstön osalta on tehty AVI:n 3/2020 tarkastus työnantajan lähettämien asiakirjojen pohjalta. Tarkastus perustuu tarkastuskertomukseen 2019/19074. Avin tarkastus on päättynyt, mutta henkilöstön kuormituksen vuoksi työterveyshuollon tarkastusta on edellytetty loppuvuodesta 2020, jolloin yhteinen tilaisuus on pidetty. Tarkastuksessa on käsitelty kuormittavuuksia, ja todettu, että työnantaja on selkeyttänyt työtehtäviä ja toimintamalleja. Asiakasmäärät / työntekijä ovat vähentyneet arvioimalla asiakkuuksia, saldotuntien määrä on rajattu, asiakasprosesseja on selkeytetty, rekrytointia ja uusien työntekijöiden perehdytystä on tehostettu. Asiakastilanteet ja kiireentuntu on käyty lävitse liikennevalomallien avulla priorisoiden ja työhallinnan tunnetta vahvistamalla. Esimiehen tuella on ollut iso merkitys. - Systeeminen lastensuojelu -koulutus ja systeemiseen työskentelytapa on otettu käyttöön perhepalveluissa mukaan lukien lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu. Tiimiin osallistuu perheterapeutti ja tiimin työskentelyä kehitetään terapeuttisempaan suuntaan yhdessä asiakkaiden kanssa. Työtavalla nähdään olevan myönteisiä vaikutuksia myös työssäjaksamiseen pidemmällä tähtäimellä.

Kustannustaulut Vimpeli

VIMPELIN HALLINTO	TP2019 kv 15.6.2020 § 40	TA2020 kv 9.12.2019 §115	TOT 1-12 2020	TOT %
Yleishallinto	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	5 371	5 714	5 956	104 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	5 371	5 714	5 956	104 %
Hankkeet	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	297	7 137	2 241	31 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	297	7 137	2 241	31 %
Yleishallinto ja hankkeet yht.	5 668	12 851	8 198	64 %

Vimpelin terveyspalvelut	TP2019 kv 15.6.2020 §40	TA2020 kv 9.12.2019 § 115	TA2020 kv 14.12.2020 §97	TOT 1-12 2020	TOT %
VASTAANOTTOPALVELUT					
Avohoito/Vastaanottotoiminta	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	933 192	710 611	710 611	853 299	120 %
Tuotot	121 986	64 317	64 317	104 520	163 %
Netto	811 205	646 294	646 294	748 779	116 %
Laboratoriotutkimukset	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	108 023	110 100	135 100	173 209	128 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	108 023	110 100	135 100	173 209	128 %
Röntgentutkimukset	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	35 564	28 900	28 900	34 394	119 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	35 564	28 900	28 900	34 394	119 %
VASTAANOTTOPALVELUT YHT.	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	1 076 778	849 611	874 611	1 060 902	121 %
Tuotot	121 986	64 317	64 317	104 520	163 %
Netto	954 792	785 294	810 294	956 382	118 %
Terveysneuvonta	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	143 475	154 770	154 770	134 485	87 %
Tuotot	2 091	2 058	2 058	1 718	83 %
Netto	141 384	152 713	152 713	132 767	87 %
VASTAANOTTO + TERVEYSNEUVONTA YHT.	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	1 220 253	1 004 382	1 029 382	1 195 387	116 %
Tuotot	124 077	66 375	66 375	106 238	160 %
Netto	1 096 176	938 007	963 007	1 089 149	113 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	4 610 200	4 100 839	4 300 839	4 415 925	103 %
Tuotot	553	0	0	0	
Netto	4 609 647	4 100 839	4 300 839	4 415 925	103 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	507 231	437 810	462 810	443 152	96 %
Tuotot	134 522	120 367	120 367	94 477	78 %
Netto	372 709	317 443	342 443	348 675	102 %
ELÄINLÄÄKINTÄ JA	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	61 837	97 200	97 200	62 299	64 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	61 837	97 200	97 200	62 299	64 %
TYÖTERVEYSHUOLTO*	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	158 248	19 210	19 210	147 665	769 %
Tuotot	146 785	19 210	19 210	147 509	768 %
Netto	11 462	0	0	156	
*nettobudjetointi, ali/ylijäämä jaetaan asukasluvun mukaan jäsenkunnille					
TERVEYSPALVELUT YHT.	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	6 557 768	5 659 442	5 909 442	6 264 430	106 %
Tuotot	405 938	205 953	205 953	348 224	169 %
Netto	6 151 831	5 453 489	5 703 489	5 916 206	104 %

Vimpelin hoiva- ja hoitopalvelut	TP2019 kv 15.6.2020 § 40	TA2020 kv 9.12.2019 § 115	TA2020 kv 14.12.2020 § 97	TOT 1-12 2020	TOT %
HOIVA- JA HOITO					
Omaishoidon tuki	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	134 832	125 594	125 594	126 297	101 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	134 832	125 594	125 594	126 297	101 %
Asiakasohjausyksikkö	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	47 907	49 534	49 534	46 915	95 %
Tuotot	316	208	208	329	159 %
Netto	47 592	49 327	49 327	46 586	94 %
Kotihoito	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	1 103 204	983 618	983 618	1 242 317	126 %
Tuotot	195 549	155 058	155 058	233 040	150 %
Netto	907 656	828 561	828 561	1 009 277	122 %
Päiväkeskus	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	140 307	152 407	152 407	121 389	80 %
Tuotot	15 601	14 400	14 400	5 327	37 %
Netto	124 706	138 007	138 007	116 063	84 %
Palveluasuminen/Tehostettu	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	2 908 447	2 890 026	2 990 026	2 715 600	91 %
Tuotot	739 617	730 563	730 563	651 739	89 %
Netto	2 168 830	2 159 464	2 259 464	2 063 861	91 %
Akuuttihoito/Omat/Ostetut	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	601 593	537 109	537 109	574 850	107 %
Tuotot	105 887	93 869	93 869	72 165	77 %
Netto	495 706	443 240	443 240	502 685	113 %
HOIVA- JA HOITO YHT.	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	4 936 291	4 738 289	4 838 289	4 827 367	100 %
Tuotot	1 056 969	994 097	994 097	962 600	97 %
Netto	3 879 322	3 744 192	3 844 192	3 864 767	101 %
KUNTOUTUS	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	234 720	282 955	282 955	208 520	74 %
Tuotot	6 203	6 746	6 746	3 881	58 %
Netto	228 517	276 208	276 208	204 640	74 %
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHT.	TP2019	TA2020	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	5 171 011	5 021 244	5 121 244	5 035 889	98 %
Tuotot	1 063 173	1 000 843	1 000 843	966 481	97 %
Netto	4 107 838	4 020 401	4 120 401	4 069 408	99 %

Vimpelin sosiaalipalvelut	TP2019 kv 15.6.2020 § 40	TA2020 kv 14.12.2020 § 97	TOT 1-12 2020	TOT %
AIKUISTEN PALVELUT				
Mielenterveyspalvelut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	341 655	321 002	329 585	103 %
Tuotot	13 122	12 809	1 739	14 %
Netto	328 533	308 193	327 846	106 %
Päihdepalvelut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	35 871	34 095	43 984	129 %
Tuotot	73	60	95	158 %
Netto	35 798	34 035	43 889	129 %
Sosiaalityö, asiakasperheet	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	38 068	47 406	51 319	108 %
Tuotot	188	158	170	107 %
Netto	37 880	47 247	51 150	108 %
Toimeentulotuki	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	80 053	99 175	16 103	16 %
Tuotot	11 755	10 000	0	0 %
Netto	68 298	89 175	16 103	18 %
Tukipalvelut aikuissos	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	210 886	1 500	0	0 %
Tuotot	15 240	0	0	
Netto	195 646	1 500	0	0 %
Työllistymistä tukevat palvelut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut			101 028	
Tuotot			3 582	
Netto			97 446	
Työpajatoiminta	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	92 764	107 230	76 178	71 %
Tuotot	3 296	2 142	1 885	88 %
Netto	89 468	105 088	74 293	71 %
AIKUISTEN PALVELUT YHT.	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	187 518	610 408	618 196	101 %
Tuotot	2 405	25 169	7 471	30 %
Netto	185 113	585 239	610 726	104 %

PERHEPALVELUT				
Lapsiperheiden avopalvelut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	170 724	202 427	166 702	82 %
Tuotot	2 284	2 303	1 627	71 %
Netto	168 440	200 125	165 075	82 %
Lastensuojelu	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut		184 820	115 924	63 %
Tuotot		314	728	232 %
Netto		184 505	115 196	62 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	207 399	164 838	140 973	86 %
Tuotot	12 445	11 000	10 732	98 %
Netto	194 954	153 838	130 242	85 %
PERHEPALVELUT YHT.	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	565 641	552 085	423 599	77 %
Tuotot	17 134	13 617	13 087	96 %
Netto	548 507	538 468	410 513	76 %
VAMMAISPALVELUT				
Avopalvelut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	241 831	236 999	188 599	80 %
Tuotot	649	246	244	99 %
Netto	241 182	236 753	188 355	80 %
Avustukset	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	298 194	248 100	280 933	113 %
Tuotot	491	0	1 018	
Netto	297 704	248 100	279 915	113 %
Asumispalvelut	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	788 061	722 366	849 261	118 %
Tuotot	54 380	49 970	56 377	113 %
Netto	733 681	672 396	792 884	118 %
Kehitysvammaisten laitoshoido	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	42 869	0	10 972	
Tuotot	0	0	0	
Netto	42 869	0	10 972	
VAMMAISPALVELUT YHT.	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	1 370 955	1 207 465	1 329 764	110 %
Tuotot	55 520	50 215	57 639	115 %
Netto	1 315 435	1 157 249	1 272 126	110 %
SOSIAALIPALVEUT YHT.	TP2019	TA2020	TOT 1-12	TOT %
Kulut	2 525 008	2 369 957	2 371 561	100 %
Tuotot	101 090	89 002	78 196	88 %
Netto	2 423 919	2 280 956	2 293 365	101 %

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta, henkilöstö

Vakituinen ja varahenkilöstö

Ammattinimike	31.12.2019	31.12.2020
apulaisylilääkäri	1	1
Asiakasohjaaja	3	4
depressiohoitaja	1	1
erikoishammaslääkäri	1	1
fysioterapeutti	8	9
hammashoitaja	7	7
hammaslääkäri	3	5
henkilökohtainen avustaja	1	2
hoivapalvelujohtaja	1	1
johtava sosiaalityöntekijä	2	2
kodinhoitaja	1	1
kotiavustaja	2	2
kuntoutusohjaaja	1	1
laitoshuoltaja	2	2
lähihoitaja	192	189
muistihoitaja	1	1
ohjaaja	6	5
ohjaaja (kehitysvammalaito)	3	3
osastosihteeri	1	
palveluohjaaja	3	2
palveluvastaava	11	12
perheneuvoja	1	1
perheohjaaja	6	6
perhetyöntekijä	3	3
peruspalvelujohtaja	1	1
psykiatrinen sairaanhoitaja	1	1
psykologi	3	3
puheterapeutti	2	2
päihdetyöntekijä	1	1
ryhmäavustaja	2	2
sairaanhoitaja	51	49
sairaanhoitajaopiskelija		1
sosiaaliohjaaja	5	4
sosiaalipalvelujen johtaja	1	1
sosiaalityöntekijä	2	2
suuhygienisti	3	4
talouspäällikkö	1	1
terveydenhoitaja	21	20
terveyskeskusavustaja	2	
terveyskeskushammaslääkäri	3	2
terveyskeskuslääkäri	3	3
terveyskeskuspsykologi	2	2

Ammattinimike	31.12.2019	31.12.2020
Terveyspalvelujohtaja	1	1
tietojärjestelmävastaava	1	1
toimintaterapeutti	1	1
toimistoapulainen-terveysk	1	
toimistosihteeri	9	13
työfysioterapeutti	1	1
työterveyshoitaja	1	1
työvalmentaja	3	3
vastaava hammashoitaja	1	
vastaava hammaslääkäri	1	1
vastaava ohjaaja	1	1
vastaava sairaanhoitaja	2	1
välinehuoltaja	1	2
yksilövalmentaja	1	1
Yhteensä	390	387

3.1.7. Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli

Alajärven sivistyslautakunta tuottaa Vimpelin sivistys-, varhaiskasvatus- ja vapaa-aikapalvelut ostopalvelusopimuksella. Sivistyslautakunnassa on 7 jäsentä. Alajärven kaupunki nimeää lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Vimpelin kunnalla on yksi edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella. **Vimpelin kunnan organisaatiossa on kunnan oma tilaajalautakunta.**

Sivistyslautakunnan kokoonpano (Kvalt 5.6.2017 § 55)

Varsinainen jäsen

Juha Hauta-aho, pj.

Tuomo Tallbacka, vpj.

Aino-Maija Ojala

Ulla Takala

Keijo Pesu

Ulla Aninko-Rajala

Heikki Honko

Vimpelin kunnan edustaja (puhe- ja läsnäolo-oikeus):

Hannu Takala ja Veijo Jukkala

Talousarvion toteutuminen

Alajärven sivistyslautakunnan koko talousarvio toteuma 93,2 %

Koko talousarvio 27 324 373 € alittui 1 844 645 €

Kunnittain talousarvio 2020 toteutui seuraavasti:

Alajärvi toteuma 94,0 %. Alitus 1 343 609 € koostui useilta eri tuotteilta

Vimpeli toteuma 89,5 %. Alitus 501 036 € johtui pääosin esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen kulujen alittumisesta.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 / toteutuminen

Alajärven ja Vimpelin strategioiden mukaisen sivistystoimen kehittämissuunnitelman ja sen toimenpiteiden jalkauttaminen koko henkilöstölle vuoden 2020 aikana.

Alajärven kaupungin sivistystoimeen on laadittu kehittämissuunnitelma, johon on koottu Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan strategian ja Alajärven kaupungin sivistystoimen arvoihin perustuvat tavoitteet sekä niiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet. Suunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 11.12.2019 § 107 ja esitetty liitettäväksi Alajärven kaupungin strategiaan.

Pandemiasta johtuvien rajoitusten takia suurin osa tavoitteista ja toimenpiteistä jäi toteutumatta ja ne on asetettu osaksi sivistystoimen vuoden 2021 talousarvion tavoitteita.

Tavoite toteutui osittain

Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa toisen asteen koulutuksen syksyllä 2020

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 91 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 36 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen.

Tavoite toteutui

Kirjastopalvelut pysyvät Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja LSAVIN keskitasolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuositukset	Länsi- ja Sisä-Suomi (vuosi 2019)	Alajärvi (2020)	Vimpeli (2020)	Toteutuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	9,12	13,88	5,26	Alajärvi ylitti Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen. Alajärvi ylitti myös LSAVIN keskiarvon. Vimpeli alitti Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen sekä LSAVIN keskiarvon.
Lainaukset 20 lainaa/asukas/vuosi	17,53	16,15	14,08	Alajärvi jäi hieman Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksesta sekä LSAVIN keskiarvosta. Vimpeli jäi Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksesta sekä LSAVIN keskiarvosta.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	5,8	3,47	3,51	Tavoitteita ei saavutettu.
Henkilöstömäärä 0,8 - 1 htv/1000 asukasta	0,74	0,75	0,71	Alajärvi jäi alle Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen, mutta ylitti hieman LSAVIN keskiarvon. Vimpeli jäi Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksesta sekä LSAVIN keskiarvosta.
Kirjahankinnat 300 - 400 kirjaa/1000 asukasta	364,39	742,42	616,20	Tavoitteet saavutettiin kaikilta osin.

*) LSAVIN (Länsi- ja Sisä-Suomi) keskiarvoluvut ovat vuoden 2019 lukuja, koska vuoden 2020 lukuja ei ole vielä saatavilla.

Tavoite ei toteutunut

Liikuntaneuvontapalvelujen kehittäminen ja toteuttaminen yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja alueen toimijoiden sekä yritysten kanssa.

Liikuntapalvelut olivat mukana elintapaohjauksen maakunnallisessa kehittämisverkostossa, jossa tuotettiin elintapaohjauksen eri vaiheisiin tukea antava Elintapaohjauksen käsikirja. Lisäksi liikuntaneuvontapalveluja kehitettiin yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan perusturvan, kansalaisopiston ja Apteekin kanssa. E-P Maakunnallisessa seminaaripäivässä 14.1.2020 esiteltiin Alajärven kaupungin liikunnareseptin käyttöön ottoa ja pilottikokeiluna HIIT-kuntosaliohjaus tyypin 2 diabeetikoille. Lisäksi oppisopimusopiskelija aloitti liikuntapalvelujen ohjauksessa liikuntaneuvojaopinnot ja antoi ryhmä sekä yksilöllistä ohjausta ja liikuntaneuvontaa.

Tavoite toteutui

Yhteenveto sivistystoimi / Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Sivistystoimen projektit	27 859	0	11 554	11 554	
Perhepäivähoito	149 272	138 676	104 197	-34 479	-25
Erytisvarhaiskasvatus	14 147	12 325	15 224	2 899	24
Päiväkotihoito	642 366	559 505	580 657	21 152	4
Kotihoidontuki	90 856	95 800	90 286	-5 514	-6
Esi- ja perusopetus	3 224 658	3 227 442	2 949 853	-277 589	-9
Kuraattoritoiminta	34 873	48 448	32 615	-15 833	-33
Lukio-opetus	184 456	254 826	138 144	-116 682	-46
Kansalaisopisto	41 978	52 701	38 126	-14 575	-28
Musiikkiopisto	72 048	69 906	71 506	1 600	2
Kirjasto	214 168	225 066	183 577	-41 489	-18
Liikuntatoimi	125 118	0	0	0	
Nuorisotoimi	73 000	84 823	52 743	-32 080	-38
	4 894 799	4 769 518	4 268 482	-501 036	-11

3.1.7.1. Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen hallinnon talousarvion toteuma oli 348 191 €, josta lautakuntahallinto 12 691 € ja sivistystoimen hallinto 335 500 €.

Hallinnon nettomenot jaettiin kunnittain seuraavasti

Alajärvi	268 734 €	77,18 % (v. 2019 76,97 %)
Vimpeli	79 457 €	22,82 % (v. 2019 23,03 %)

Yhteistyö

Yhteisöllisyyden ja osallistumisen kasvattaminen ja aktivoiminen

Laadukkaat sivistyspalvelut

- Kaupunkilaisten / kuntalaisten hyvinvoinnin näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa esteettömässä ja turvallisessa ympäristössä
- Sivistystoimen kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen
- Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta kehitetään edelleen aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti

Henkilöstö

- koko henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen uuden kehittämissuunnitelman tavoitteisiin
- työhyvinvointi
- ammattitaidon ylläpito
 - kehityskeskustelut ja niiden seuranta 100 %
 - koulutussuunnitelma

Taloudellisuus

- palvelutarjonnan kasvusta johtuvan käyttökustannusten hallinta
- palvelutarjonnan rakenteellisten muutosten valmistelu

Arviointityö kohdistui sivistystoimen kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutukseen. Pandemiasta johtuvien rajoitusten vuoksi suurin osa lähikontaktiin perustuvista tapahtumista ja koulutuksista jäi toteutumatta. Kuitenkin osa erilaisista tilaisuuksista ja tapahtumista voitiin toteuttaa erilaisilla alustoilla toteutetuilla etäyhteyksillä. Pandemian voidaankin katsoa edesauttaneen merkittävästi digitaalisen toimintaympäristön ja etätöiden mahdollisuuksien kehittymistä.

Yhteisen kehittämissuunnitelman lisäksi on toiminnan laadun kehittämiseksi ja taloudellisuuden parantamiseksi sivistystoimi haki edelleen aktiivisesti hakenut harkinnanvaraista rahoitusta Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista sekä muista lähteistä.

Hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

Varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle on myönnetty rahoitusta lukuvuosille 2019-2020 ja 2020-2021 seuraavasti:

Nuoret Värkkärit	43 300 €
Ikitutor 2	17 393 €
Kerhotoiminnan kehittäminen Alajärvi	8 000 €
Erasmus/Partnerikoulut/Yläkoulu	34 720 €
Kerhotoiminnan kehittäminen Vimpeli	3 000 €

Lukiotoiminnalle haettuja avustuksia myönnettiin lukuvuodelle 2019-2020 ja 2020-2021 seuraavasti:

Ovela-Järviseudun lukioiden oppimateriaalit kierto	70 380 €
Teemaviikko: Korkeakoulut lukioon	22 230 €
Liikkuva opetus/Lukiokoulutus	30 000 €
Liikkuva koulu / Lukiokoulutus 2	11 000 €

Kirjastotoimi	
Lukemisen edistäminen	14 000 €

Vapaa-aika	
Vähävaraisten seuratuksiavustus	13 000 €
Välitöntä ja välittävää kohtaamista yläkouluilla	45 000 €

Kansalaisopisto	
Aikuisten digitaalityöt	15 000 €
Opintotietojavustus/työllistyminen	12 300 €

Korona-avustukset	
Varhaiskasvatuksen korona-avustus	20 000 €
Esi- ja perusopetuksen korona-avustus	187 150 €
Lukion korona-avustus	25 626 €

Ylioppilastutkinnon lisäresurssi	1 818 €
Musiikkiopetuksen jatkuvuutta turvaavat toimenp.	45 000 €

Sivistystoimen yksiköihin on jatkettu suunnitelmallisesti moniammatillisen työryhmän sekä aluehallintoviraston suorittamia tarkastuksia. Tarkastusten tarkoituksena on taata työntekijöille ja asiakkaille turvallinen ja laadukas työ- ja toimintaympäristö työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvät näkökulmat huomioon ottaen.

Henkilöstö

Henkilöstön koulutusta on toteutettu omien hankkeiden lisäksi maakunnallisen Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston hallinnoiman Osaaja-hankkeiden puitteissa. Osaaja-ohjelma on kulttuuriministeriön rahoittama määräaikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma.

Taloudellisuus

Sivistyslautakunta on alittanut annetun talousarvion 4 446 € (74,1 %).

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2020 aikana 10 kertaa ja käsitteli 75 pykälää.

3.1.7.2. Projektit

Projektit sivistystoimi

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TA 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	27 859	0	11 554		
Netto	27 859	0	11 554	11 554	

Tuottajan viesti tilaajalle:

Palvelu sisältää kuntaosuudet seuraavista hankkeista: Sueviitti -hanke, Ikitutor, Ikitutor 2, Oppia ikä kaikki, Erytisyopetuksen laadun kehittäminen 2, JS lukioiden oppimateriaalit kierto.

3.1.7.3. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Luoma-aho

Talousarvion toteutuminen

Alajärven kaupunki	93,6%	alitus 230 538€
Vimpelin kunta	98,0%	alitus 15 943 €

Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui Alajärven kaupungin varhaiskasvatuksessa n. 230 000€. Alitus koostui kaikista varhaiskasvatuksen tuotteista. Vimpelin kunnan varhaiskasvatuksen talousarviossa alittuivat perhepäivähoidon ja kotihoidon tuen tuotteet.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2020 oli pandemian vuoksi poikkeuksellinen. Työskentely sekä hallinnossa että varhaiskasvatuksen yksiköissä keskittyi muun kehittämistyön sijasta pääasiassa toiminnan turvalliseen järjestämiseen muuttuvien tilanteiden ja ohjeiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen sisällöllisiksi ja toiminnallisiksi tavoitteiksi toimintakaudelle 2020-2023 on kirjattu laadukkaana ja taloudellisesti toteutettavan varhaiskasvatuksen tarjoaminen muuttuvan lainsäädännön mukaisesti, henkilöstön pedagogisen osaamisen lisääminen ja varhaiskasvatuksen sisältöjen kehittäminen, laadunarvioinnin käytäntöjen selkeyttäminen sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nivelvaiheen käytäntöjen läpikäynti.

Pandemiasta aiheutuneiden toiminnan muutosten lisäksi syksyllä 2020 voimaan astunut varhaiskasvatuslain asetusmuutos muutti päiväkotien henkilöstön ja lasten välistä suhdelukua. Muutoksen jälkeen päiväkodeissa on seitsemän lasta yhtä kasvattajaa kohden aiemman kahdeksan sijasta, joka on vaikuttanut myös lapsiryhmien enimmäiskokoon. Päiväkoteihin on toimintavuoden kuluessa perustettu lisäryhmiä, jotta lapsiryhmien enimmäiskoko pysyy lainsäädännön rajoissa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on valtakunnallisen varhaiskasvatuksen valvontaohjelman yhteydessä tarkastanut Alajärven kaupungin järjestämän varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen kahdesti vuoden 2020 aikana. Molemmilla kerroilla henkilöstömitoituksen todettiin olleen lainsäädännön mukainen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle on edelleen ollut tarjolla kattavasti koulutuksia oman ammattitaitonsa ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Sekä Etelä-Pohjalaisten kuntien yhteinen täydennyskoulutusmalli ETEVÄ että aluehallintovirastot ovat kiitettävästi siirtäneet koulutuksiaan sähköisille alustoille. Pedagogisten koulutuskokonaisuuksien lisäksi koko varhaiskasvatuksen henkilöstön ensiapuvalmius päivitettiin sähköisellä ensiapukoulutuksella.

Varhaiskasvatuksen arviointi on lakisääteinen tehtävä (varhaiskasvatuslaki 540/2018, 24 §). Alajärven kaupungin varhaiskasvatus on osallistunut useisiin Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) arviointikyselyihin vuoden 2020 aikana. Lisäksi kuluvana toimintavuonna on toteutettu huoltajien asiakastyytyväisyyskysely sekä henkilöstön hyvinvointikysely. Varhaiskasvatuksen alueesimiehet ovat mukana laadunarviointiin liittyvässä koulutusohjelmassa, jonka kuluessa Alajärven kaupungin järjestämään varhaiskasvatukseen luodaan KARVIN indikaattoreiden mukaiset arviointikriteerit ja laaditaan pitkäaikainen arviointisuunnitelma.

Kasvun ja oppimisen tuen turvaamiseksi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nivelvaiheen tulisi olla mahdollisimman hyvin suunniteltu ja sujuva. Tavoitteena oli vuoden 2020 aikana käydä läpi ja tarvittaessa päivittää nykyiset nivelvaiheen käytännöt. Tavoite ei toteutunut, mutta työ pyritään käynnistämään lukuvuoden 2021-2022 aikana.

Perhepäivähoito

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020 :stä
Tuotot	-20 857	-21 000	-15 593		
Kulut	170 129	159 676	119 790		
Netto	149 272	138 676	104 197	-34 479	-25

Tuottajan viesti tilaajalle:

Omassa kodissaan toimivien perhepäivähoitajien määrä on laskenut kahteen, joka näkyy sekä henkilöstökuiluissa että muissa palveluissa ja kustannuksissa

Erityisvarhaiskasvatus

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	14 147	12 325	15 224		
Netto	14 147	12 325	15 224	2 899	24

Tuottajan viesti tilaajalle:

Erityisvarhaiskasvatuksen tuote sisältää kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan kustannukset. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja käytetään sekä perhepäivähoidossa että Metsätarhan päiväkodilla. Ylitys johtui henkilöstökuluissa: suunniteltu palvelun myynti Lappajärvelle päästiin aloittamaan vasta loppuvuodesta 2020.

Päiväkotihoido

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	-117 229	-109 400	-81 214		
Kulut	759 595	668 905	661 871		
Netto	642 366	559 505	580 657	21 152	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Päiväkodilla varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on Vimpelissä pysynyt lähes ennallaan, ja varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus ikäluokista on sekä alueen että koko maan mittakaavassa erittäin suuri. Korona aiheutti työvelvoitteen keskeytyksiä ja lomautuksia, mutta sen aiheuttamat tiukat linjaukset taas lisäsivät sairauspoissaoloja ja sijaistarvetta. Asiakasmaksutuottoja saatiin vain noin 60 % suunnitellusta, joka yhdessä tukipalveluiden ylityksen kanssa aiheutti päiväkotihoidon talousarvion ylityksen.

Kodinhuolto

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	90 856	95 800	90 286		
Netto	90 856	95 800	90 286	-5 514	-6

Tuottajan viesti tilaajalle: Kotihuoltotukea maksettiin perheiden tarpeiden mukaisesti, ja sen talousarvio toteutui lähes suunnitellusti.

3.1.7.4. Esi – ja perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	93,25%	alitus 833 996 €
Vimpeli	91,4	alitus 277 589 €

Talousarvion alittuminen johtui pääosin pandemian aiheuttamien rajoitusten vaikutuksesta henkilöstökuluihin sekä asiakaspalveluiden ostoihin ja hankintoihin. Opetusta jouduttiin toteuttamaan ajoittain etäopetuksena, mutta suurilta joukkoaltistuksilta vältyttiin. Etäopetus vauhditti opetukseen käytettävien alustojen ja laitteiden käyttöönottoa samalla kun henkilökunnan osaaminen kasvoi merkittävästi. Etäopetuksen aikana toteutettu oppilashuolto ja ravitsemushuolto toimivat hyvin.

Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa II-asteen opinnot syksyllä 2020.

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 91 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 36 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen. Osa opiskelijoista on keskeyttänyt tai vaihtanut oppilaitosta. Keskeyttäneet on ohjattu Etsivä- ja Ohjaamotoiminnan piiriin

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2020-2022

Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen oman, maakunnallisen ja valtakunnallisen koulutuksen avulla toteutettiin soveltuvin osin etäkoulutuksina.

Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus on osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Rajoituksista johtuen suuri osa koko yksikköä koskevista tapahtumista jouduttiin siirtämään tai perumaan.

1.8.2016 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman toteuttaminen ja jatkovalmistelu koskemaan koko perusopetusta on edennyt suunnitelman mukaisesti ja arviointiin liittyvät uudistukset on toteutettu.

Varhennettu kaksikielinen opetus alkoi 1.1.2020

Oppilasmäärän kehitys

Sekä Alajärven että Vimpelin alueen oppilasmäärä on edelleen laskeva. Ennakoitua kehitystä silmällä pitäen Alajärven kaupunki, Lappajärven, Evijärven ja Vimpelin kunnat sekä Järviseudun ammattintituutti JAMI ovat osallistuneet Kuntaliiton vuosina 2020-2021 toteuttamaan KOPA-verkostoprojektiin, jonka tavoitteena on kuntien, koulutuksen järjestäjien ja koulutusmuotojen välisillä yhteistyömuodoilla löytää toimivia ratkaisuja koulutuksen saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun varmistamiseen eri puolilla maata. Järviseudun alueen tavoitteena on löytää yhteinen koulutuksen järjestämisen malli, jolla voidaan turvata laajennetun oppivelvollisuuden toteutuminen lähiopetuksena ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus esi-, perus ja toisen asteen koulutuksessa vuoteen 2030 mennessä.

Oppilasmäärä 31.12.2020

Perusopetuksen oppilaskehitys 2011-2020											
Alajärvi						Vimpeli					
	alakoulut	yläkoulu	lukio	esiopp.	Kaikki yht		alakoulut	yläkoulu	lukio	esiopp.	Kaikki yht
	sis.esiop.			päiväkodit			sis.esiop.			päiväkoti	
2020	856	340	180	7	1383	2020	215	118	67	0	400
2019	870	332	193	4	1399	2019	207	130	81	0	418
2018	886	341	194	8	1429	2018	225	113	78	0	416
2017	899	337	206	6	1448	2017	240	112	77	0	429
2016	884	367	186	6	1443	2016	251	104	67	0	422
2015	873	344	180	18	1415	2015	243	110	68	0	421
2014	869	433	183	21	1506	2014	266	102	54	0	422
2013	856	422	204	40	1522	2013	269	112	53	0	434
2012	861	450	221	36	1568	2012	280	117	73	0	470
2011	907	418	213	30	1568	2011	267	122	78	3	470

Esi- ja perusopetus

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	-45 992	-32 000	-78 678		
Kulut	3 270 650	3 259 442	3 028 532		
Netto	3 224 658	3 227 442	2 949 853	-277 589	-9

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2020: talousarvio alittui 277 589 €. Alitus johtui pääasiassa henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen (ravitsemispalvelut, kuljetuspalvelut) alittumisesta johtuen koronapandemian aiheuttamista lähiopetuksen keskeytyksistä

Suurtuote sisältää esi- ja perusopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan. Myös perusopetuksen hankkeet (Kerhotoiminnan kehittäminen, Osaaja 2018 Vimpeli) sisältyvät tuotteeseen.

Nettokustannukset/oppilas kouluittain: Aapiskuja 7 744,04 € ja Vimpelin yhteiskoulu 9 923,28 €. Nettokustannukset oppilasta kohden olivat 8 903,91 €

Kuraattoritoiminta

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	34 873	48 448	32 615		
Netto	34 873	48 448	32 615	-15 833	-33
Tuottajan viesti tilaajalle: Kuraattoripalveluiden henkilöstökulut alittuvat puuttuvan koulupsykologiresurssin vuoksi.					

3.1.7.5. Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen 2020

Alajärvi	95,2 %	alitus 107 500 €
Vimpeli	54,2 %	alitus 116 682 €

Vimpelin lukio

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 652 323,58 euroa (74,4 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2020 maksuosuus on 138144 euroa (TA2020: 254826 euroa). Vimpelin kunnan ennakoitua pienempi maksuosuus johtuu pääosin ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista (kuljetuspalvelut ja ravitsemispalvelut), joiden tarvetta on koronapandemia vähentänyt.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kursseista voi suorittaa virtuaalisesti, videoneuvotteluopetuksen välityksellä tai Google meet-palvelulla tai muuten verkko-opiskeluna. Opettajat ja opiskelijat ottivat ison digiloikan vuoden mittaan, kun pandemian vuoksi siirryttiin etäopetusjaksoihin. Etäopettaminen ja etäopiskelu sujuivat hyvin. Sähköisen opiskelun edistämiseksi hankittiin opiskelijoiden käyttöön omavastuuhinnalla kannettavia tietokoneita.

Kansainvälisyystoiminta kärsi pandemian uhasta. Yhtään opiskelijavaihtoa tai leirikoulua ei voitu järjestää. Yhteydenpitoa sekä Tokion Jiuy Gakuenin kouluun Japaniin että Ranskan Lochesin yhteistyökouluun on kuitenkin jatkettu. Yhteistyö jatkunee pandemian jälkeen.

OVELA-hankkeessa kunnankirjastoon hankittiin käytettyjä ja uusia oppikirjoja lainattavaksi melkein jokaiseen kurssiin. Hanke toteutettiin yhdessä muiden Järviseudun lukioiden ja kirjastojen kesken, joten tarvittaessa opiskelija voi lainata kirjan myös muiden Järviseudun kuntien kirjastoista.

Korkeakoulut lukioon -hankkeen teemaviikko oli tarkoitus toteuttaa yhteistyössä alueen lukioiden, Vaasan yliopiston ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa, mutta koronan vuoksi sen toteuttaminen siirrettiin keväälle 2021.

Järviseudun lukioiden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioiden laajan kursistarjonnan. Vuonna 2020 yhteistyökursseja on ollut venäjän ja ranskan kielissä, biologiassa, filosofiassa, fysiikassa, historiassa, maantieteessä ja psykologiassa. Lukioiden aineenopettajat tekevät muu-

toinkin tiivistä yhteistyötä opetussuunnitelmatyössä, omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Alajärven ja Vimpelin lukioiden yhteinen ”Liikkuva opiskelu -hanke” on tuonut monenlaista liikettä koulupäiviin.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä sekä erilaisilla artikkeleilla painetuissa ja sähköisissä välineissä. Esport-linjalle ei ollut tarpeeksi hakijoita, jotta toimintaa olisi voitu käynnistää lukiossa.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet keskinkertaisia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Opiskelijat sijoittuvat hyvin jatko-opiskelupaikkoihin ja lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen. Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. koulun hankkeiden kautta.

Lukio-opetus Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	-688 425	-665 700	-679 346		
Kulut	872 880	920 526	817 490		
Netto	184 455	254 826	138 144	-116 682	-46

Tuottajan viesti tilaajalle:
Toteuma 31.12.2020

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 652 323,58 euroa (74,4 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2020 maksuosuus on 138 144 euroa (TA 2020: 254 826 euroa). Vimpelin kunnan ennakoitua pienempi maksuosuus johtuu pääosin ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista (kuljetuspalvelut ja ravitsemispalvelut), joiden tarvetta on koronapandemia vähentänyt.

3.1.7.6. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto

vt. rehtori Titta Väänänen

Talousarvion toteutuminen 2020

Alajärvi	97 %	alitus 14 944 €
Soini	94 %	alitus 2 093 €
Vimpeli	72 %	alitus 14 575 €

TA, TPO	TOT	TOT %	TA, MUU OP. TOT.	TOT%	
Alajärvi	76 514 €	52 894 €	69%	424 774€	433 708€ 102%
Soini	6 362 €	1 330 €	21%	30 975€	33 914€ 109%
Vimpeli	8 097 €	3 635 €	45%	44 604€	34 491€ 77%

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetus muodostuu vapaan sivistystyön opetuksesta (MUU OP.) sekä taiteen perusopetuksesta (TPO). Avoimen yliopiston opetusta ei ollut vähäisen kysynnän vuoksi.

Vuonna 2020 toteutui 344 kurssia, joissa oli opiskelijoita 3625. Oppitunteja pidettiin 6142 h. Tuntitoteutuma suunnitellusta oli 63%, mikä jäi koronan vuoksi melkein 20% pienemmäksi, kuin normaalisti.

Talousarvion alitukset johtuivat pääosin henkilö- ja matkakustannusten laskusta. Koronan vuoksi lukuvuoden 2020-21 kurssien laskutusta siirrettiin keväälle 2021. Tästä syystä toimintatuotot jäivät arvioitua pienemmiksi.

Covid-19 pandemia vaikutti voimakkaasti vuoden 2020 toimintaan. Kaikki opiston näyttelyt perumaan ja maaliskuun toiminnan keskeytyksen vuoksi kurssikertoja jäi pitämättä (1-4 kokoontumiskertaa). Osa kursseista saatiin toteutettua ennen kevätlukukauden loppua. Sivistyslautakunnan tekemän päätöksen mukaan, kurssimaksuja ei palautettu, koska palautusten määrät olisivat olleet pienet ja niistä aiheutunut työ olisi ollut huomattava. Kuvataidekoulun opetus siirrettiin lähiopetuksesta etäopetukseen, eikä oppitunteja jäänyt pitämättä.

Kansalaisopiston opinto-opas uusittiin ja jäsenkuntien kurssit ryhmiteltiin aihepiirien mukaan. Uudistuksen tavoitteena on saada eri kursseille enemmän osallistujia kuntarajoista riippumatta. Samalla myös kurssitarjontaa uusittiin.

Hankerahoituksella toteutettiin Matalan kynnyksen digitaitokurssi ja Lisää hyvinvointia liikunnalla ja elintapaohjauksella, jotka oli suunnattu työttömille ja työelämän ulkopuolella olevilla. Osallistujia näillä kursseilla oli yhteensä 19. Molemmat kurssit toteutettiin yhteistyössä Alajärven perusturvan kanssa.

Yhteistyötä oli maakunnan kansalaisopistojen kanssa henkilöstökoulutushankkeen ja Voimaa arkeen-hankkeen osalta. Alajärven vapaa-aikatoimen kanssa esiteltiin Liikkumisresepti-toimintaa Seinäjoella Elintapaohjauksen yhteistyöverkostolle. Elintapaohjauksen yhteistyötä oli myös Liikkumisreseptin neuvontapäivät Alajärven apteekissa ja kävelytestit Palloiluhallilla. Eläkeliiton paikallisyhdistykselle esiteltiin opiston seniorikursseja ja suunniteltiin yhteistoimintaa. Järvi-Pohjanmaan perusturvan kanssa suunniteltiin ja toteutettiin Tukihenkilö- ja perhekurssi.

Kansalaisopisto

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	41 978	52 701	38 126		
Netto	41 978	52 701	38 126	-14 575	-28

Tuottajan viesti tilaajalle:
Kansalaisopiston tilinpäätös alittui 14 575 € talousarvioon verrattuna. Alitus johtuu vakinaisten työntekijöiden lomautuksista sekä tuntiopettajien palkanmaksun keskeytyksistä koronan vuoksi. Myös matkakulujen osuus jäi ennakoitua pienemmäksi. Vimpelin liikuntatoimelta siirtyneet kuntosalikurssit sekä Ukko venyy aloittivat syksyllä opiston kursseina.

3.1.7.7. Musiikkiopisto

Musiikkiopisto

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	72 048	69 906	71 506		
Netto	72 048	69 906	71 506	1 600	2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Musiikkiopisto-opetuksen Vimpelissä on toteuttanut Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto, joka on laskuttanut opetuksesta 36 688 €. Loput kulut ovat kiinteistö- yms. kuluja. Vimpelin toimipisteen oppilasmäärä on ollut 36, jotka kaikki ovat olleet varsinaisia oppilaita. Opetustunteja on toteutunut 1 623 (vuonna 2019 oli 1 718). Toimipisteessä vuoden mittaan säännöllisesti on opettajan kahdeksan opettajaa. Vimpelissä toimii musiikkiopiston puhallinorkesteri ja jousiorkesteri. Opinto-ohjelmaan kuuluu myös musiikin perusteiden (musiikin hahmotusopintojen) opetus. Opetus järjestettiin ajoittain etäopetuksena Järvi-Pohjanmaan pandemiajohtoryhmän määräysten mukaan.

3.1.7.8. Kirjastotoimi

Kirjastotoimenjohtaja Päivi Pippola

Talousarvion toteutuminen 2020

Alajärvi	92 %	alitus	50 799 €
Vimpeli	82 %	alitus	41 489 €

Vuonna 2020 koronan aiheuttamat kirjastojen sulkemiset ja erilaiset kirjastotoimintaan kohdistuvat rajoitukset verottivat sekä kävijöiden että lainausten määriä, lisäksi tapahtumia jouduttiin perumaan. Kirjaston henkilöstöön kohdentui myös lomautuksia.

Kokonaislainaus vuonna 2020 oli Alajärvellä (Alajärven pääkirjasto, Lehtimäki, kirjastoauto sekä koulukirjasto) 154 386 lainaa. Vimpelissä puolestaan 39 793 lainaa. Lainauksen määrä asukasta kohden Alajärvellä väheni noin 20 % ja Vimpelissä 18 %. Alajärven kirjastoissa (pääkirjasto, Lehtimäki, kirjastoauto sekä koulukirjasto) oli yhteensä 132 714 kävijää ja Vimpelin kirjastossa 14 883 kävijää. Alajärven osalta käynnit/asukas vähenivät 22 %. Vimpelin kirjaston kävijämäärä väheni käynnit/asukas 25 %.

Verkkokäynnit lisääntyivät reilu 4 % Alajärven kirjastossa ja Vimpelissä 3 %. E-aineiston eli e-kirjojen ja e-äänikirjojen sekä Kirjastokino -elokuvapalvelun lainausluvut nousivat koronavuonna merkittävästi. Kirjoja ja muuta aineistoa on pystytty hankkimaan melko hyvin. Alajärven kaupunginkirjasto ja sen eri yksiköt: pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjaston henkilökuntaa (0,7 htv) on alle OKM:n suositusten (1 henkilötyövuosi (htv) / 1 000 asukasta) ja Etelä-Pohjanmaan keskiarvon (0,75 / v. 2019).

Lokakuussa käynnistyi Opetus- ja Kulttuuriministeriön rahoittama ja Alajärven sivistystoimen toteuttama lukutaitohanke Satusilta. Hankkeen kohderyhmänä ovat eskarit sekä 1-2 luokkalaiset ja lisäksi vielä näitä nuoremmat lapset. Hankkeen aikana on toteutettu erilaisia lukuintoa nostavia tapahtumia koronatilanteen huomioon ottaen Alajärven ja Vimpelin kirjastoissa, kouluilla ja varhaiskasvatuksessa. Lisäksi opettajille ja varhaiskasvatuksen henkilökunnalle on tarjottu ideoita, tukea ja materiaalia lukemiseen ja lukutaidon harjoittamiseen sekä innostamiseen. Hanke jatkuu vielä vuoden 2021 puolella.

Alajärven, Lehtimäen sekä Vimpelin kirjastojen yhteinen asiakaskysely toteutettiin viime vuoden lopulla marras-joulukuussa. Sen tarkoituksena oli kartoittaa millaisia palveluita kirjaston asiakkaat käyttävät ja millaisia tapahtumia he toivovat kirjastoon. Asiakaskyselyyn pystyi vastaamaan netissä sekä kirjastoissa, että uimahallissa lomakkeella. Koronan asettamat rajoitukset vähensivät vastaajien määrää, mutta kirjasto sai kuitenkin hyviä ideoita tulevien tapahtumien järjestämistä varten. Kyselyn yhteydessä kysyttiin halukkuutta osallistua kirjaston asiakasraatiin ja raatiin ilmoittautui seitsemän henkilöä.

Kirjasto

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	-3 004	-2 700	-2 007		
Kulut	217 172	227 766	185 584		
Netto	214 168	225 066	183 577	-41 489	-18

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2020

Vimpelin kirjaston toiminnalliset tavoitteet kärsivät poikkeavasta vuodesta. Vuonna 2020 korona sulki kirjastoja pitkäksi ajaksi (18.3.-31.5.2020). Lisäksi erilaiset kirjaston aukioloaikoihin (vain rajoitetut palvelut 20.11.2020-17.1.2021) ja palveluihin kohdistuvat rajoitukset (omatoimikirjastot suljettu 18.3.-30.6.2020, rajoitetusti auki 1.7.-31.7., suljettu 20.11.2020-17.1.2021) verottivat sekä kävijöiden että lainausten määrää, tapahtumia jouduttiin perumaan. Kirjastojen asiakkaat sekä henkilökunta joutuivat sopeutumaan nopeasti muuttuviin tilanteisiin parhaansa mukaan. Henkilöstömenoista kertyi merkittävä säästö lomautusten johdosta, siten taloudelliset tunnusluvut alittuivat reilusti.

Kokonaislainaus vuonna 2020 oli Vimpelissä 39 793 lainaa. Lainauksen määrä asukasta kohden väheni Vimpelissä 18 %. Vimpelin kirjastossa oli 14 883 kävijää, kävijämäärä väheni käynnit/asukas 25 %. Verkkokäynnit lisääntyivät reilut 3 % Vimpelin kirjastossa. E-aineiston eli e-kirjojen ja e-äänikirjojen sekä Kirjastokino - elokuvapalvelun lainausluvut lisääntyivät koronavuonna.

Loppuvuodesta 2020 kirjasto toteutti asiakaskyselyn, jonka tuloksia hyödynnetään tulevia tapahtumia suunniteltaessa. Lukemisen edistämiseen liittyviä hankkeita oli vuoden aikana yksi: Satusilta -hanke.

3.1.7.9. Vimpelin kunnan nuorisopalvelut

Vastaava ohjaaja Marjo Salmenautio

Nuorisopalvelut

Vimpeli 62 % toteutunut alitus 32 080 €

Alajärven kaupunki tuottaa Vimpelin kunnalle nuorisotoimen palvelut. Tätä tarkoitusta varten Alajärven kaupunki ostaa Vimpelin kunnalta Vimpelin vapaa-aikasihteerin työpanosta 50 %.

Alajärven kaupungin tuottaman nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilatoiminta, nuorisotoiminta, Etsivä nuorisotyö ja nuorten Starttipaja Laituri, Ohjaamo sekä seura- ja järjestötoiminta.

Vimpeli

Vimpelin nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilatoiminta, nuorisotoiminta

Nuorisotoiminta Vimpeli: Vimpelissä nuorisotila Monttu oli maaliskuusta lähtien koko loppuvuoden 2020 kiinni koronatilanteen vuoksi. Muita Vimpelissä nuorille suunnattuja tapahtumia ja retkiä jouduttiin perumaan koronan vuoksi. Muutoin vuoden 2020 aikana Vimpelissä järjestettiin liikunnallisia kerhoja ja tapahtumia, joihin nuoret olivat tervetulleita. Alajärven ja Vimpelin yläkouluilla tehtävää nuori-

sotyötä kehitettiin. Perustoiminnan laajentamisen yläkoululle avulla pyritään tukemaan nuoria siirtymävaiheissa ja ennaltaehkäistään koulupudokkuutta, tuetaan koulunkäyntiä ja lisätään osallisuutta tarjoamalla ohjattua toimintaa. Joulukuun alussa toinen ohjaaja siirtyi Välitöntä ja välittävää koostamista yläkouluun -hankkeen tiimoilta erityisnuorisotyöntekijäksi Alajärven ja Vimpelin yläkouluille. Työaika jakautuu puoliiksi yläkoulujen kesken.

Ohjaamo Alajärvi / Vimpelissä asiakkaita vuonna 2020 oli yhteensä 249. Asiakkaat tarvitsivat eniten ohjausta, neuvontaa ja tukea työhön ja yrittäjyyteen, koulutukseen ja opiskeluun sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyen. Vuonna 2020 poikkihallinnollinen yhteistyö eri hallintokuntien ja viranomaisten kanssa toimi hyvin. Yhteistyöverkostoon kuului etsivä nuorisotyö, starttipaja Laituri, Alajärven sivistystoimi, TE-palvelut, 4H, Järviseudun ammatti-instituutti, Järvi-Pohjanmaan perusturva, SeAMK ja Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto. Näkyvyyttä pyrittiin tekemään enemmän somen avulla. Ohjaamo oli auki tiistaisin ja torstaisin klo 12-16, ja paikalla oli ohjaamokoordinaattori sekä 1-2 asiantuntijaa eri organisaatioista. Koronatilanteesta riippuen Ohjaamo oli välillä kokonaan kiinni tai sitä pidettiin etäpalveluna. Tapahtumia ja Ohjaamo vierailuja pyrittiin järjestämään mahdollisuuksien mukaan. Osaa suunnitelluista tapahtumista jouduttiin perumaan. Uutena toimintamuotona otettiin käyttöön Ohjaamossa toimiville asiantuntijoille suunnatut Ohjaamo kahvit, joissa asiantuntijat kokoontuivat yhteen kerran kuussa joko livenä tai etänä. Ohjaamo kahvien tarkoituksena oli tiedon jakaminen, palvelun kehittäminen sekä yhteishengen luominen.

Etsivän nuorisotyön Alajärvi-Vimpeli asiakkaina vuonna 2020 oli yhteensä 69 (15–29-vuotiaita). Nuoret ottivat edellisvuoden tapaan paljon itse yhteyttä etsiviin nuorisotyöntekijöihin. Asiakkaita ohjautui etsiville myös paljon ammatillisista oppilaitoksista, työ- ja elinkeinopalveluista sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kautta. Yhteistyö starttipaja Laiturin kanssa oli edelleen tiivistä ja nuoria ohjattiin etsiviltä starttivalmennukseen sekä nuoria siirtyi sieltä etsivien asiakkaaksi. Koronatilanteen takia etsivien asiakkaiden oli hyvin vaikea päästä työkokeiluun. Nuoria siirtyi etsivästä kouluun, töihin ja sosiaalipalveluiden pariin. Moni nuorista jäi pidemmäksi aikaa etsivän asiakkaaksi, koska kaipasi tukea nykyiseen tilanteeseen ja koronan aiheuttamaan epävarmuuteen. Koronatilanteesta johtuen puhelimen ja muiden etänä tapahtuvien yhteydenpitomenetelmien merkitys kasvoi. Asiakkaita pyrittiin kuitenkin tapaamaan mahdollisuuksien mukaan ja rajoitusten niin salliessa lähitapaamisissa, jos ei muuten niin ulkosalla. Toimintakautena 2020 etsivä nuorisotyö sai valtioneuvoston LSSAVI:lta 60 000 €. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan kuntarahoitukset olivat yhteensä noin 21 000 €. Avustuksen käytölle jouduttiin hakemaan jatkoaikaa 31.1.2021 saakka, koska toinen etsivistä oli lomautettuna aikavälillä 4.4.-31.5.2020 ja avustus on myönnetty ainoastaan palkkauskuluja varten.

Starttipaja Laiturin monialaiseen yhteistyöverkostoon vuonna 2020 kuului Alajärven ja Vimpelin etsivä nuorisotyö, Alajärven sivistystoimi, TE-palvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, TYP, psykiatrinen poliklinikka, 4H, Järviseudun ammatti-instituutti, alueen yrittäjät sekä Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta. Lisäksi yhteistyötä kehitettiin Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston kanssa. Vuonna 2020 starttivalmennusjaksoja järjestettiin yhteensä neljä. Koronatilanne kuitenkin vaikeutti toiminnan tuottamista esim. yritys- ja kouluvierailujen järjestämisen osalta sekä siten, että starttivalmennusjaksoja jouduttiin järjestämään välillä etänä Discord-palvelimen avulla. Lisäksi toinen Starttipajan yksilövalmentajista oli lomautettuna aikavälillä 4.4.-3.5.2020. ja palasi töihin vasta 10.8.2020. Koronatilanteesta huolimatta starttivalmennuksilla pyrittiin vastaamaan parhaan mukaan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä nuoren kanssa. Toimintakautena 2020 Starttipaja Laituri sai valtioneuvoston LSSAVI:lta 60 000 €. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan kuntarahoitukset olivat yhteensä noin 16 000 €.

Nuorisotoimi / Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2019 (€)	TA 2020 (€)	TP 2020 (€)	Muutos (€) TP 2020 / TA 2020	TP 2020 % TA 2020:stä
Tuotot	-1 078	-1 130	-144		
Kulut	74 078	85 953	52 887		
Netto	73 000	84 823	52 743	-32 080	-38

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vimpelin nuorisopalveluiden päätuotteet: nuorisotilat ja nuorisotoiminta, Etsivä nuorisotyö, Starttipaja Laituri, Ohjaamotoiminta sekä seura- ja järjestötoiminta.

Nuorisotoimen alitus johtui pääosin siitä, että toimintaa ei pystytty tuottamaan normaalisti koronapandemian vuoksi.

Henkilöstö / sivistystoimi

ALAJÄRVEN KAUPUNKI 2019 - 2020	HENKILÖSTÖ Virat ja toimet		
Tulosityksikkö			
Virka-/toiminimike			
	TP 2019	TA 2020	TP 2020
SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Alajärvi			
Varhaiskasvatuksen opettaja	11	12	12
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	22	21	21
Päivähoidon avustaja	7	5	5
Perhepäivähoitaja	17	12	12
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	3	3	3
Yhteensä	62	55	55
Vimpeli			
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	7	6,5	6,5
Päivähoidon avustaja	1	1	1
Perhepäivähoitaja	3	2	2
Yhteensä	14	12,5	12,5
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteinen			
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	2	2
HALLINTO			
Alajärvi			
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1
Sivistystoimen talouspäällikkö	1	1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1
Yhteensä	4	4	4

KOULUT				
Alajärvi				
Alakoulut				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	46	39	39	
Tuntiop. (luokanopetus)	2	2	2	
Erytysluokanopettaja	1	1	1	
Erytysopettaja (laaja-alainen)	7	7	7	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	5	5	6	
Lehtori	2	2	2	
Tuntiopettaja (englanninopetus)	1	1	1	
Koulunkäynnin ohjaaja	26	25	25	
Perhetyöntekijä	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	93	85	86	
	TP 2019	TA 2020	TP 2020	
Yläkoulu				
Rehtori	1	1	1	
Lehtori	20	19	19	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	6	
Erytysluokanopettaja	3	5	5	
Erytysopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	
Tuntiopettaja (erityisluokanop.)	2	0	0	
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1	1	1	
Koulunkäynnin ohjaaja	16	20	20	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	53	56	56	
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	
Perusopetuksen ja Jamin yhteiset opettaja				
Lehtori	1	1	1	
Lukio				
Rehtori	0,7	0,7	0,7	
Lehtori	9	9	9	
Tuntiopettaja	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	11,7	11,7	11,7	
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	1	1	1	
Vimpeli				
Perusopetus				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	11	11	11	

Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1
Lehtori	2	2	2
Erityisluokanopettaja	1	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	2	2
Tuntiopettaja	3	3	3
Koulunkäynnin ohjaaja	10	9	9
Koulusihteeri	1	1	1
Yhteensä	35	34	34
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat			
Lehtori	3	2	2
Tuntiopettaja	3	4	4
Yhteensä	6	6	6
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat			
Lehtori	6	5	5
Lukion rehtori	0,3	0,3	0,3
OPPILASHUOLTO			
Kuraattori	2,6	3,5	3,5
Koulupsykologi	0,75	1	1
Yhteensä	3,35	4,5	4,5
	TP 2019	TA 2020	TP 2020
KANSALAIPOISTO			
Kansalaisopiston rehtori	1	1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1
Opettaja	1	1	1
Tuntiopettaja (päätoiminen)	5	5	5
Yhteensä	8	8	8
KIRJASTOTOIMI			
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastos sihteeri	2,52	3	3
Kirjatoautosihteeri	1	1	1
Alajärven koulukeskuksen kirjasto kirjastosih- teeri	0,6	0	0
Yhteensä	7,12	7	7
Vimpeli			
Kirjastos sihteeri	2	2	2
VAPAA-AIKATOIMI			
Alajärvi			
Vastaava ohjaaja	1	1	1
Ohjaaja	3	3	3
Etsivä nuorisotyö	2	2	2
Työpajan ohjaaja	2	2	2

3.1.8. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2020

- Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
- Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
- Lomittajien ammattitaito
- Lomituspalvelut toteutuvat 100 %

Toimialan yleistilanne vuonna 2020

Maaseututoimen henkilöstön pitkiin sijaisjärjestelyihin saatiin osittainen ratkaisu alkuvuodesta, kun kaksi virkaa laitettiin auki ja niihin tehtiin valinnat. Koska koronan vuoksi osa työntekijöistä teki töitä kokonaan etänä, uuden työntekijän perehdyttäminen oli haastavaa.

Toiminnan varmistamiseksi toimistolla oli kuitenkin koko ajan henkilöstöä hoitamassa tehtäviä, joita ei etätöissä pystynyt sujuvasti tekemään. Maaseututoimen asiakkaita opetettiin ja opastettiin hoitamaan asioita entistä enemmän uusilla sähköisillä välineillä ja tämä sujui yllättävän hyvin.

Koronaan varautumisesta hankittiin tietoa ja siitä tiedotettiin aktiivisesti alueen maataloille. Viesteissä painotettiin perustoimenpiteitä viruksen leviämisen estämiseksi. Lisäksi muistutimme eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimisesta kaikissa tilanteissa. Poikkeusoloissa lomitusjärjestelmä ei välttämättä aina pysty järjestämään lomitusta. Lisäksi tiloilla tulee olla mietittynä varahenkilöt, jotka vastaavat eläinten hoidosta, jos lomituspalveluja ei ole saatavilla. Oman lisänsä vuoteen toi marjatiiloilla ja turkistarhoilla tarvittavan kausityövoiman puute ja syksyn koronatilanteen paheneminen näissä paikoissa.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) kanssa käytiin keskusteluja ja annettiin useampia lausuntoja ja selvityksiä paikallisyksikkörakenteen kehittämisestä. Kaikissa vastauksissa ilmoitettiin Alajärven kaupungin olevan kiinnostunut järjestämään lomituspalvelut MELA:n edellyttämällä tavalla. Vastauksissa myös kerrottiin oma näkemys paikallisyksikön kokovaatimuksesta sekä esitettiin myös muita toteutusvaihtoehtoja huomioiden asiakaslähtöisyys, asiointisuunnat ja -etäisyydet sekä lomitettavien tilojen tuotanto-olosuhteet että -rakenteiden samankaltaisuus. Ajatuksena oli pystyä turvaamaan toimivat ja tasapuoliset lähipalvelut.

Mela ilmoitti kuitenkin 22.12. tehneensä kokonaisarviointin, jonka perusteella on päätynyt tekemään uuden 1.1.2022 voimaan astuvan lomituksen toimeksiantosopimuksen Kurikan kaupungin kanssa. Toimeksiantosopimus käsittää maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestämisvastuun nykyisten Alajärven, Alavuden, Kauhajoen, Kauhavan ja Kurikan paikallisyksiköiden toiminta-alueilla sekä Pedersören paikallisyksikön toimeksiantosopimuksen alaisen turkistuottajien lomituspalvelun.

Vuonna 2020 maaseututoimen palvelut tuotettiin budjetoitua edullisemmin. Suurin säästö syntyi, kun henkilöstö piti kahden viikon talkoovapaat. Palveluiden ostot olivat jonkin verran budjetoitua pienemmät eikä matkakustannuksia syntynyt arvioitua määrää lisäksi Melata saatiin lomituspalveluiden hallintoon suurempi korvaus.

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi on saanut hakemukset käsiteltyä niin, että tuet on maksettu heti, kun se on ollut mahdollista. Viljelijätukia maksetaan Järvi-Pohjanmaan alueelle 550 tukea hakeneelle viljelijälle noin 16,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Yhteistoiminta-alueen 125 maatilalle ja 200 yrittäjälle on järjestetty yhteensä 8 373 lomituspäivää. Lomituspalvelujen tuottamiseen saadaan Melan kautta lähes 1,98 miljoonaa euroa. Lomituspalvelut työllistivät 33 vakituista sekä heidän lisäksi lähes saman verran tuntipalkkaisia lomittajia.

Vimpelin kunta Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Maaseutupalvelut hallinto	6 600	6 769	5 896	-873	-14,81	-11,94
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomais- tehtävät	38 877	45 310	37 930	-7 380	-19,46	-2,50
Maaseutupalvelut kehittäminen	4 896	6 304	4 774	-1 530	-32,06	-2,56
Lomituspalvelut hallinto	3 006	4 133	663	-3 471	-523,64	-353,58
Lomituspalvelut kotieläintilat						
Lomituspalvelut turkistuottajat						
VIMPELI YHTEENSÄ	53 379	62 516	49 262	-13 254	-26,90	-8,36
Maaseututoimi/Yhteensä	327 723	375 469	294 382	-81 087	-27,54	-11,33

3.1.8.1. Maaseutupalvelut hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2020 ja 2021 -2024

Vuoden 2020 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuotti tietoa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta. Huolehdittiin korona tiedottamisesta, yhteistyön tekemisestä muiden hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa. Tehtiin laajaa taustatyötä MELA:n lausuntoihin maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestämisvastuun säilyttämiseksi Alajärvellä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalvelut hallinto tuotti tehtävät sovitusti vuoden 2020 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Lomituspalveluiden uudistuksen eteen tehtiin paljon määrätietoista työtä, vaikka lopputulos ei ollut toivottu. Tavoite toteutui.

Maaseutupalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Tulot	-1	34	61	27	44,89	101,16
Menot	6 599	6 803	5 957	-846	-14,20	-10,79
Netto	6 600	6 769	5 896	-873	-14,81	-11,94

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Vuoden 2020 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,19 %, Soini 17,06 % ja Vimpeli 16,76 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamista. On mukana vaikuttamassa maakuntauudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.2. Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät**MAASEUTUPALVELUT TUKI- JA VIRANOMAISTEHTÄVÄT**

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Toiminnalliset tavoitteet 2020 ja 2021 -2024

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään kaksi kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristökorvaus) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuis- ta maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut sekä Ruokaviraston että ELY-keskuksen järjestämiin koulutuksiin. Vuoden koulutukset järjestettiin pääsääntöisesti etäkoulutuksina. Viljelijöille suunnattu tukihakukoulutus järjestettiin Etelä-Pohjanmaan muiden yhteistoiminta-alueiden ja ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä ja ensimmäistä kertaa etäyhteydellä. Tukihakuun liittyvä neuvonta ja opastus tapahtuivat pääsääntöisesti puhelimen kautta. Viljelijöille suunnattujen koulutustilaisuuksien tavoite toteutui.

Ruokavirasto otti käyttöön alkuvuodesta uuden eläinrekisterisovelluksen. Sovellus ei toiminut toivotulla tavalla, joten kaikkien eläintilojen tiedot jouduttiin käymään läpi. Uutena tehtävänä oli saada hevos-tenpitäjät ja hevoset rekisteriin. Hevosiin liittyvien tietojen saaminen oli suunniteltua työläämpää.

Tukea hakeneita tiloja vuonna 2020 Alajärvellä oli 367 kpl ja peltopinta-ala 14 050 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Alajärven osalta oli 1 052 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 1 035 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 98,38 %.

Tukea hakeneita tiloja Soinissa oli 102 kpl ja peltopinta-ala 3 088 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Soinissa oli 294 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 294 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 100 %.

Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 80 kpl ja peltopinta-ala 3 884 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 221 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 216 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 97,73 %. Tavoite tukien maksatuksesta ensimmäisenä maksupäivänä toteutui.

Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Tulot	237	101	613	513	83,61	61,35
Menot	39 114	45 410	38 543	-6 867	-17,82	-1,48
Netto	38 877	45 310	37 930	-7 380	-19,46	-2,50

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2020 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,19 %, Soini 17,06 % ja Vimpeli 16,76 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään neljä kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnetyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.3. Maaseutupalvelut kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannon tason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittymisen tueksi. Erikoiskasvituotannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2020 ja 2021 – 2024

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rahoitukseen ja kehittämiseen liittyvät asiakaskontaktit on pääsääntöisesti suoritettu puhelinneuvonnalla tai toimistolla 102 kertaa. Lisäksi on hankittu asiantuntijapalveluita yritystoiminnan perustamiseksi. Maatalouden rahoitusta alueelle saatiin 46 hankkeeseen, joihin avustusta tuli 2,4 miljoonaa euroa ja korkotukilainaa 3,3 miljoonaa euroa. (Alajärvi 27 päätöstä, avustusta 1 649 874 euroa ja korkotukea 1 984 047 euroa. Soini 8 päätöstä avustusta 584 572 euroa ja korkotukea 1 093 640 euroa. Vimpeli 11 päätöstä, avustusta 190 240 euroa ja korkotukea 192 000 euroa) Alueemme ongelma on, että meidän tuotantoyksiköt eivät täytä rahoitukselle asetettuja vaatimuksia.

Viljelijöille suunnatut kehittämiseen liittyvät koulutukset ovat järjestetty pääsääntöisesti etäkoulutuksina, joissa on taloushallinnon lisäksi käsitelty tuotantoa, jatkojalostusta ja jaksamista. Maaseututoimi on mukana Varavoimaa Farमारille Etelä-Pohjanmaalla II –hankkeen alueelle järjestetyissä koulutuksissa ja ohjausryhmätyöskentelyssä.

Maaseututoimi on ollut kiinteästi mukana JPYP:n toiminnassa varsinkin biokaasulaitoksen esiselvityshankkeessa.

Maaseututoimi on ollut mukana maanmittauslaitoksen Alajärven ja Vimpelin alueella meneillään olevissa tilusjärjestelyssä. Tilusjärjestelyt ovat edenneet hyvin ja maanomistajien haastattelut oli lähes tehty.

Tietosuoja-asetus vaikeuttaa eri toimenpiteissä mukana olleiden yrittäjien osallistumisten seuranta ja raportointia.

Kehittämisen asiakaskontaktien määrän oli 112 kpl ja tilaisuuksia järjestettiin 5 kpl. Tavoitteet toteutuivat.

Maaseutupalvelut kehittäminen

Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Tulot	8	34	36	3	7,42	77,27
Menot	4 904	6 338	4 810	-1 528	-31,76	-1,96
Netto	4 896	6 304	4 774	-1 530	-32,06	-2,56

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien pää-tavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotantotason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittäminen investointeihin, avustaminen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekeminen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiaGR1 –ohjelma sekä Yritys-Suomi portaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittämisen tueksi. Erikoiskasvituoannon kehittämistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksen edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Vuoden 2020 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,19 %, Soini 17,06 % ja Vimpeli 16,76 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.4. Lomituspalvelut hallinto

Lomituspalvelujen hallinnon tehtävät perustuvat maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen sekä turkistuottajien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomituskorvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapa-perit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuot-tajille. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspalveluohjelmisto, lomitus-netti. Turkistuottajien lomitukset kirjataan Excel-taulukkoon.

Lomituspalvelujen hallinto päättää maatalouslomittajien töihin sijoittamisesta, huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tilitoimistoon palkanmaksua varten. Hallinto tekee henkilöstöä koskevat KVTES:n mukaiset päätökset ja käy heidän kanssaan kehityskeskustelut. Hallinto huolehtii, että sekä maatalouslomittajien määrä vastaa kysyntää, että jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito lomituksen suorittamiseen tiloilla, joiden lomituksia he hoitavat. Täydennyskoulutusta ja tilakohtaista perehdytystä järjestetään maatalouslomittajien koulutustarpeen mukaisesti.

Lomahallinto huolehtii, että lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti ja maatalouslomittajan työaika vastaa lomittettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Työtapaturmia ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla. Työterveyshuollon piiriin kuuluvilla tiloilla käynnit pyritään tekemään yhdessä työterveyshuollon henkilöstön kanssa.

Maatalousyrittäjien tyytyväisyyttä paikallisyksikön toimintaan seurataan ja tehdään tarpeenmukaiset parannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2020 ja 2021 – 2024

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lomituspalveluiden hallinto oli tiiviisti mukana Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) paikallisyksikkörakenteeseen liittyvissä valmistelutehtävissä. Mela sanoi irti Alajärven kaupungin kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen vuoden 2021 loppuun mennessä ja ilmoitti samalla tehneensä uuden toimeksiantosopimuksen vuoden 2022 alusta Kurikan kaupungin kanssa.

Maatalouslomittajien työolosuhdekartoituksia tehtiin kesän aikana, kun koronatilanne hieman helpotti. Kartoituksessa hyödynnettiin harjoittelijan työpanosta ja tehtäväjärjestelyin saatua lisäresursseja.

Lomitusjärjestelmän toimivuus testattiin koronatilanteissa niin tiloilla kuin henkilöstössä.

Maatalouslomittajien kanssa käytyjen kehityskeskustelujen sekä maatalouslomittajien työkokousten pohjalta on selvitetty lomittajien koulutustarpeet ja -toiveet. Näiden pohjalta on järjestetty täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutusta on ollut yhteensä 4 päivää (ensiapukoulutus, lypsyrobottikoulutus sekä etäkoulutuksena kryptosporidioosi -koulutuspäivä). Lisäksi on järjestetty tilakohtaista perehdytystä tarpeen mukaan, erityisesti robottiloilla. Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Tuotot	166 037	181 864	185 441	3 577	1,93	10,46
Kulut	193 472	209 498	189 775	-19 723	-10,39	-1,95
Netto, mistä osuudet kunnittain	27 435	27 034	4 335	-22 699	-523,64	-532,89
Vimpeli	3 006	4 133	663	-3 471	-523,64	-353,58

Tuottajan viesti tilaajalle: Lomituspalvelun hallinnon tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhaukemukset sekä itse järjestettyjen lomituskorvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille.

Vuoden 2020 lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa, Alajärvi 68,14 %, Soini 16,57 % ja Vimpeli 15,29 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon. Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteet on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa.

3.1.8.5. Lomituspalvelut kotieläintilat

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomitukseen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjän päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Maatalousyrittäjä voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta. Itse järjestetyssä lomituksessa maatalousyrittäjä ostaa lomituksen ennakkoperintäkisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Maatalousyrittäjät ovat valinneet pääsääntöisesti kunnalliset lomituspalvelut.

Maatalouslomittajat pääsevät katsomaan lomitusnetistä omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiin ja lomitettavien tilojen tietoja. Lomahallinnon edustaja antaa maatalouslomittajalle vahvistetun työvuoroluettelon viikkoa ennen kutakin neljän viikon jaksoa. Maatalouslomittaja saapuu työvuoroon ja poistuu työvuorosta työvuoroluettelossa olevien kellonaikojen mukaisesti. Maatalouslomittaja kirjaa työvuoroluetteloon lomahallinnon edustajan kanssa sopimansa mahdolliset muutokset.

Lomituspalveluiden kehittymistä seurataan jatkuvasti osallistumalla koulutuksiin. Maatalousyrittäjille välitetään tuoreinta tietoa lomituksesta sekä kannustetaan käyttämään kattavasti lomituspalveluita.

Toiminnalliset tavoitteet 2020 ja 2021 – 2024

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosilomat on myönnetty lainmukaisesti. Vuosilomaa lomitettiin Järvi-Pohjanmaan alueella 23,72 vuosilomapäivää yrittäjää kohti. Tavoite alittui. Syynä oli se, että vuonna 2020 oli runsaasti sijaisapulomituksia, jolloin vuosilomapäiviä siirtyi pidettäväksi vuodelle 2021.

Sijaisapupyynnöt on toteutettu 97 %, koska sijaisapua suorittavaa lomittajaa ei otettu tilalle tai lomitusta ei otettu koko sijaisavun ajaksi. Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut kotieläintilat

Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Tuotot	1 893 083	1 896 650	1 696 258	-200 392	-11,81	-11,60
Kulut	1 778 257	1 896 650	1 696 258	-200 392	-11,81	-4,83
Netto	0	0	0	0	0,00	0,00

Tuottajan viesti tilaajalle: Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomituksetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitukseen lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputoiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjän päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennakko tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 93 tilalla 146 yrittäjää, Soinissa 23 tilalla 37 yrittäjää ja Vimpelissä 21 tilalla 34 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista.

3.1.8.6. Lomituspalvelut turkistuottajat

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottaja voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomitajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta.

Itse järjestetyssä lomituksessa turkistuottaja ostaa lomituksen ennakkoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Turkistuottajat järjestävät lomitukset pääsääntöisesti itse.

Toiminnalliset tavoitteet 2020 ja 2021 – 2024

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lomaan oikeutetuista 17 turkistuottajasta on pitänyt 15 turkistuottajaa kaikki 18 vuosilomapäiväänsä. 2 turkistuottajaa on lopettanut turkistuotannon. Yhteensä turkistuottajat käyttivät 270 vuosilomapäivää (100 %). Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut turkistuottajat

Suurtuote	TP 2019	TA 2020 (€)	TP 2020	Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2020 / TA2020	Muutos % TP2020 / TP2019
Tuotot	88 656	75 219	81 754	6 535	7,99	-8,44
Kulut	82 539	75 219	81 754	6 535	7,99	-0,96
Netto	0	0	0	0	0,00	0,00

Tuottajan viesti tilaajalle: Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotöistä siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

Maaseututoimen henkilöstö 31.12.2020			
	2019	2020	muutos
Maaseututoimi	58	47	-11
vakinainen	46	41	-5
määräaikainen	12	6	-6

3.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1. Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla

(ulkoinen/sisäinen)	TA 2020	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	0		0,00	0,00	0,00	
Toimintakulut	0	0	0,00	0,00	0,00	
Toimintakate	0	0	0,00	0,00	0,00	
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-12 442	0	-12 442,00	-8 065,58	-4 376,42	64,8
Toimintakate	-12 442	0	-12 442,00	-8 065,58	-4 376,42	64,8
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	106 183	-63 633	42 550,00	27 475,57	15 074,43	64,6
Toimintakulut	-18 047 018	-163 832	-18 210 850,00	-17 770 266,79	-440 583,21	97,6
Toimintakate	-17 940 835	-227 465	-18 168 300,00	-17 742 791,22	-425 508,78	97,7
Vapaa-aika- ja kultt.toim. ltk						
Toimintatuotot	59 919	-34 400	25 519,00	37 729,27	-12 210,27	147,8
Toimintakulut	-168 028	43 200	-124 828,00	-102 408,89	-22 419,11	82,0
Toimintakate	-108 109	8 800	-99 309,00	-64 679,62	-34 629,38	65,1
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	4 182 875	-21 152	4 161 723,00	4 588 629,12	-426 906,12	110,3
Toimintakulut	-4 018 945	56 737	-3 962 208,00	-3 955 885,99	-6 322,01	99,8
Toimintakate	163 930	35 585	199 515,00	632 743,13	-433 228,13	317,1
Rahoitus						
Toimintatuotot	0	0	0,00		0,00	0,0
Toimintakulut	0	0	0,00		0,00	0,0
Verotulot	10 721 000		10 721 000,00	10 147 575,83	573 424,17	94,7
Valtionosuudet	8 124 590		8 124 590,00	9 285 668,00	-1 161 078,00	114,3
Rah.tuotot- ja kulut	-30 240		-30 240,00	-28 963,46	-1 276,54	95,8
Vuosikate	18 815 350	0	18 815 350,00	19 404 280,37	-588 930,37	103,1

VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	4 348 977	-119 185	4 229 792,00	4 653 833,96	-424 041,96	110,0
Toimintakulut	-22 246 433	-63 895	-22 310 328,00	-21 836 627,25	-473 700,75	97,9
Toimintakate	-17 897 456	-183 080	-18 080 536,00	-17 182 793,29	-897 742,71	95,0
Verotulot	10 721 000	0	10 721 000,00	10 147 575,83	573 424,17	94,7
Valtionosuudet	8 124 590	0	8 124 590,00	9 285 668,00	-1 161 078,00	114,3
Rahoitustuotot- ja kulut	-30 240		-30 240,00	-28 963,46	-1 276,54	95,8
Vuosikate	917 894	-183 080	734 814,00	2 221 487,08	-1 486 673,08	302,3
Poistot ja arvonalentum.	-882 891	0	-882 891,00	-980 573,72	97 682,72	111,1
Satunn. tuotot ja kulut					0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä	35 003	-183 080	-148 077,00	1 240 913,36	-1 388 990,36	-838,0

3.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
	Alkuper.	Muutokset	TA +	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
ulkoinen/sisäinen	TA 2020		muutokset			%
Toimintatulot						
Myyntitulot	3 191 761	-3 633	3 188 128	3 668 786,76	-480 658,76	115,1
Maksutulot	37 700		37 700	42 864,96	-5 164,96	113,7
Tuet ja avustukset	127 800	-94 400	33 400	27 065,57	6 334,43	81,0
Muut toimintatulot	991 716	-21 152	970 564	915 116,67	76 599,33	94,3
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 198 703	102 784	-2 095 919	-2 024 782,09	-71 136,91	96,6
Palvelujen ostot	-18 392 802	-203 969	-18 596 771	-18 242 590,01	-354 180,99	98,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 077 480	20 600	-1 056 880	-1 009 864,56	-47 015,44	95,6
Avustukset muille	-202 000	8 000	-194 000	-156 960,09	-37 039,91	80,9
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>						
Muut toimintamenot	-375 448	8 690	-366 758	-402 430,50	35 672,50	109,7
Toimintakate	-17 897 456	-183 080	-18 080 536	-17 182 793,29	-897 742,71	95,0
Verotulot	10 721 000		10 721 000	10 147 575,83	573 424,17	94,7
Valtionosuudet	8 124 590		8 124 590	9 285 668,00	-1 161 078,00	114,3
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta						
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>						
Muut rahoitustulot muilta	29 000		29 000	36 209,88	-7 209,88	124,9
<i>Korv. per. pääomasta liikelaitoksilta</i>						
Korkomenot	-58 140		-58 140	-63 412,54	5 272,54	109,1
Muut rahoitusmenot	-1 100		-1 100	-1 760,80	660,80	160,1
Vuosikate	917 894	-183 080	734 814	2 221 487,08	-1 486 673,08	302,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-882 891		-882 891	-980 573,72	97 682,72	111,1
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	35 003	-183 080	-148 077	1 240 913,36	-1 388 990,36	-838,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	35 003	-183 080	-148 077	1 240 913,36	-1 388 990,36	-838,0

Verotulojen toteutuminen

	TA 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	9 272 000,00		9 272 000,00	8 758 197,03	-513 802,97
Osuus yhteisöveron tuotosta	629 000,00		629 000,00	666 773,34	37 773,34
Kiinteistövero	820 000,00		820 000,00	722 605,46	-97 394,54
Muut verotulot					
Verotulot yhteensä	10 721 000,00	0,00	10 721 000,00	10 147 575,83	-573 424,17

Valtionosuuksien toteutuminen

	TA 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	8 846 384,00		8 846 384,00	9 643 593,00	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-721 794,00		-721 794,00	-747 925,00	
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				390 000,00	
Valtionosuudet yhteensä	8 124 590,00	0,00	8 846 384,00	9 285 668,00	1 161 078

3.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen	TA 2020	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091101 Aineettomat oikeudet						
Menot		-30 000	-30 000	-3 720,00	26 280,00	
Tulot					26	
Investoinnit netto		-30 000	-30 000	-3 720,00	280,00	12,4
091112 Kiinteistöstrategia						
Menot	-25 000		-25 000		25 000,00	
Tulot					25	
Investoinnit netto	-25 000		-25 000		000,00	
091201 Maa- ja vesialueet						
Menot	-70 000		-70 000	-10 220,00	59 780,00	
Tulot	30 000		30 000	7 546,62	-22 453,38	
Investoinnit netto	-40 000		-40 000	-2 673,38	37 326,62	6,7
091205 Hietojanlahden kunnostus						
Menot		-12 660	-12 660	-12 660,00	0,00	
Tulot						
Investoinnit netto		-12 660	-12 660	-12 660,00	0,00	100,0
091301 Intervalliosaston peruskorj. 2. vaihe						
Menot				-166 124,69	-166 124,69	
Tulot					-166	
Investoinnit netto				-166 124,69	124,69	
091322 Työpaja Apaja/peruskorjaus						
Menot	-20 000	20 000	0			
Tulot			0			
Investoinnit netto	-20 000	20 000	0			
091326 Nuorisotalon remonti						
Menot	-30 000	30 000	0			
Tulot			0			
Investoinnit netto	-30 000	30 000	0			
091329 Liikuntahallin peruskorjaus						
Menot	-400 000	300 000	-100 000	-13 457,91	86 542	
Tulot	140 000	-140 000				
Investoinnit netto	-260 000	160 000	-100 000	-13 457,91	86 542	13,5
091333 Ent Osuuskaupan julkisv kunnostam.						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000	
091335 Toimela						
Menot				-11 223,00	-11 223,00	
Tulot					-11	
Investoinnit netto				-11 223,00	223,00	
091336 Rantakylän ent. koulun peruskorj.						
Menot	-40 000		-40 000	-25 461,08	-65 461	
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000		-40 000	-25 461,08	-65 461	63,7

Investointien toteutuminen	TA 2020	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091337 Vieresniemen takkatuvan peruskorj.						
Menot	-10 000		-10 000	-12 303,94	-2 304	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-12 303,94	-2 304	123,0
091513 Metsätarhan päiväkodin muutostyöt/pk						
Menot	-40 000	40 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000	40 000	0			
091517 Intervallin peruskorj 1. vaihe						
Menot	-1 000 000		-1 000 000	-989 801,93	-1 989 801,93	
Tulot				40 915,89		
Investoinnit netto	-1 000 000		-1 000 000	-948 886,04	-1 948 886,04	94,9
091521 Yht.koulun kellaritilojen korj.						
Menot	-50 000	50 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000	50 000	0			
091530 Rakennukset						
Menot	-50 000		-50 000			
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000			
091532 Toimelan ruoka/jätehuolto						
Menot	-10 000	10 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0			
091409 Opastekyltit						
Menot	-40 000	20 000	-20 000	-9 120,64	10 879	
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000	20 000	-20 000	-9 120,64	10 879	45,6
091411 Valokuitverkosto						
Menot	-10 000	10 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0			
091482 Saarikentän al kehitt + suunnittelu						
Menot	-20 000		-20 000	-3 147,87	16 852	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-3 147,87	16 852	15,7
091490 Tievalaistuksen uusiminen						
Menot	-25 000		-25 000	-26 024,02	-1 024,02	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000		-25 000	-26 024,02	-1 024,02	104,1
091500 Paloaseman ovien/vesikatkon uusiminen						
Menot	-80 000	10 000	-70 000	-55 936,38	14 063,62	
Tulot						
Investoinnit netto	-80 000	10 000	-70 000	-55 936,38	14 063,62	79,9

Investointien toteutuminen	TA	TA-	TA	Tot.	Poikk.	Tot %
	2020	muutos	+ muutos			
091524 Kaavatiet						
Menot	-50 000	50 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000	50 000	0			
091537 Aapiskujan koulun pihan kunn/katokset						
Menot	-25 000	25 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000	25 000	0			
091538 Kantatie 68 peruskorjaus						
Menot	-250 000		-250 000	-266 188,17	-16 188,17	
Tulot						
Investoinnit netto	-250 000		-250 000	-266 188,17	-16 188,17	106,5
091540 Koirapuisto						
Menot		-14 334	-14 334	-25 857,21	-11 523,21	
Tulot		9 470	9 470	9 470,90	0,90	
Investoinnit netto		-4 864	-4 864	-16 386,31	-11 522,31	336,9
091541 Yhteiskoulun ovien uusiminen						
Menot	-10 000		-10 000	-7 275,62	2 724,38	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-7 275,62	2 724,38	72,8
091414 Yhteisk/audit siirtoseinä+istuinten vaihto						
Menot	-15 000	15 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	15 000	0			
09154 Luokkien altaiden kaappien uusim						
Menot	-15 000	15 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	15 000	0			
091544 Pihavar rakentaminen liik.välineistölle						
Menot	-20 000	20 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000	0			
091545 Vanhusten tukital ovien uusiminen						
Menot	-10 000		-10 000	-7 093,16	2 906,84	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-7 093,16	2 906,84	70,9
91546 Koskenrann.tien leikk/asfaltointi						
Menot	-25 000	-5 000	-30 000	-66 233,16	-36 233,16	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000	-5 000	-30 000	-66 233,16	-36 233,16	220,8
091412 Teknisen työn luokan kalustohankinn.						
Menot	-20 000	20 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000	0			

Investointien toteutuminen	TA	TA-	TA	Tot.	Poikk.	Tot %
	2020	muutos	+ muutos			
091414 Yhteiskoulun luokkatil. kalust. uusiminen						
Menot	-20 000	10 000	-10 000	-6 368,00	3 632,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	10 000	-10 000	-6 368,00	3 632,00	63,7
091416 Auditorion välineistö + tuolit						
Menot	-10 000	10 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0			
091417 Lukion tietokoneet						
Menot	-10 000		-10 000	-9 132,25	867,75	
Tulot	5 000		5 000	2 620,93	-2 379,07	
Investoinnit netto	-5 000		-5 000	-6 511,32	-1 511,32	130,2
091418 Aapiskujan oppimisympäristö						
Menot	-25 000	5 000	-20 000	-17 407,00	2 593,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000	5 000	-20 000	-17 407,00	2 593,00	87,0
091419 Liikuntahallin välineistö						
Menot	-10 000	10 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0			
091422 Työajanseurantalaitteet						
Menot	-15 000	-5 000	-20 000	-19 189,96	810,04	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	-5 000	-20 000	-19 189,96	810,04	95,9
09142 Kunnanviraston kalusteet						
Menot	-30 000	10 000	-20 000	-18 883,24	1 116,76	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000	10 000	-20 000	-18 883,24	1 116,76	94,4
091424 Intervallin kalusteet						
Menot		-25 000	-25 000	-24 899,91	100,09	
Tulot						
Investoinnit netto		-25 000	-25 000	-24 899,91	100,09	99,6
091506 Puistot ja yl.alueet/kalusto						
Menot	-30 000		-30 000	-27 320,96	2 679,04	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000		-30 000	-27 320,96	2 679,04	91,1
091548 Perusturvan irtaimisto (hammashoito)						
Menot		-28 000	-28 000	-27 279,55	720,45	
Tulot						
Investoinnit netto		-28 000	-28 000	-27 279,55	720,45	97,4
091641 Asunto-osakkeet						
Menot				-2 652,00	-2 652,00	
Tulot						
Investoinnit netto				-2 652,00	-2 652,00	

Investointien toteutuminen	TA	TA-	TA	Tot.	Poikk.	Tot %
	2020	muutos	+ muutos			
091710 Pohjavesikaivojen turvaaminen						
Menot		-30 000	-30 000	-16 748,67	13 251	
Tulot						
Investoinnit netto		-30 000	-30 000	-16 748,67	13 251	55,8
091711 Vesiliittymien rakentaminen						
Menot	-10 000		-10 000	-9 537,23	462,77	
Tulot	10 000	-10 000	0			
Investoinnit netto	0	-10 000	-10 000	-9 537,23	462,77	95,4
091900 Vesijohtoverk. laaj. ja uusim.						
Menot	-10 000		-10 000			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000			
091901 Varavesijärjestelmä						
Menot				-5 146,68	-5 146,68	
Tulot						
Investoinnit netto				-5 146,68	-5 146,68	
091902 Teoll.alueen varavesijärj						
Menot	-20 000	20 000				
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000				
091721 Viemäri liittymien rakentaminen						
Menot	-30 000	-10 000	-40 000	-32 891,25	7 108,75	
Tulot	30 000	-30 000				
Investoinnit netto	0	-40 000	-40 000	-32 891,25	7 108,75	82,2
091729 JV-pumppaamoiden kaukovalvonta						
Menot	-10 000	10 000				
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000				
091740 Jätevesipumppaamoiden saneeraus						
Menot	-20 000		-20 000			
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000			
091744 Puhdistamon saneeraus						
Menot	-180 000	-40 000	-220 000	-229 836,40	-9 836,40	
Tulot						
Investoinnit netto	-180 000	-40 000	-220 000	-229 836,40	-9 836,40	104,5
091751 Viemäriverkoston laajentaminen						
Menot	-15 000	-25 000	-40 000,00	-41 022,68	-1 022,68	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	-25 000	-40 000,00	-41 022,68	-1 022,68	102,6
Investointimenot	-2 815 000	485 006	-2 329 994	-2 200 164,56	129 829,44	94,4
Investointitulot	215 000	-170 530	44 470	60 554,34	16 084,34	136,2
Investoinnit netto	-2 600 000	314 476	-2 285 524	-2 139 610,22	145 913,78	93,6

Investointiosan määrärahamuutoksista osa kohteittain hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 15.6.2020 § 43, muut muutokset hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 28.9.2020 § 75. Teknisen lautakunnan vastuulla olevien investointien määrärahamuutokset ja ylitykset käsiteltiin teknisessä lautakunnassa uudelleen tilinpäätöstä varten 10.3.2021 § 15. Kunnanhallitus käsitteli muutokset 15.3.2021 58 §, jossa ne esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi huhtikuun 2021 kokoukseen.

3.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	917 894	-183 080	734 814	2 221 487	-1 486 673
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-5 220	5 220
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 815 000	485 006	-2 329 994	-2 200 165	-129 829
Rahoitusosuudet investointimenoihin	200 000	-170 530	29 470	9 471	19 999
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	15 000		15 000	56 304	-41 304
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 682 106	131 396	-1 550 710	81 877	-1 632 587
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
<i>Antolainasaamisten lis. liikelaitoksille</i>					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
<i>Antolainasaamisten väh. liikelaitoksilta</i>					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 189 041		2 189 041	2 200 000	-10 959
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-506 935		-506 935	-506 935	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	-1 500 000	1 500 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos				319 504	-319 504
Korott. pitkä- ja lyhytaik velkojen muutos				-1 070 206	1 070 206
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				-475 760	475 760

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

4.2. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA		
ulkoinen	2020	2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 194 819,10	2 817 658,74
Maksutuotot	42 864,96	52 053,00
Tuet ja avustukset	27 065,57	35 481,93
Muut toimintatuotot	871 880,27	930 410,73
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 648 208,94	-1 656 668,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-360 793,16	-362 763,41
Muut henkilösivukulut	-64 004,66	-29 929,14
Henkilöstökorvaukset, meno	48 224,67	23 790,69
Palvelujen ostot	-17 782 509,89	-18 862 916,48
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-995 977,02	-1 130 982,42
Avustukset	-156 960,09	-127 111,98
Muut toimintakulut	-359 194,10	-293 248,80
Toimintakate	-17 182 793,29	-18 604 225,41
Verotulot	10 147 575,83	10 517 823,52
Valtionosuudet	9 285 668,00	7 887 448,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		864,06
Muut rahoitustuotot	36 209,88	47 144,84
Korkokulut	-63 412,54	-62 021,46
Muut rahoituskulut	-1 760,80	-1 283,59
Vuosikate	2 221 487,08	-214 250,04
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-980 573,72	-940 235,41
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 240 913,36	-1 154 485,45
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 240 913,36	-1 154 485,45

4.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA		
	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 221 487,08	-214 250,04
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjaukset	-5 220,43	-955,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 200 164,56	-1 465 276,62
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 470,90	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56 303,87	53 103,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	81 876,86	-1 627 377,86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 200 000,00	1 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-506 935,00	-531 574,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000,00	1 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Pitkäaik. saamisten muutos		
Lyhytaik. saamisten muutos	319 503,50	-238 828,30
Korottomien velkojen muutokset	-1 070 206,04	255 364,29
Rahoituksen rahavirta	-557 637,54	1 984 961,99
Rahavarojen muutos	-475 760,68	357 584,13
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	930 972,10	1 406 732,78
Rahavarat 1.1.	1 406 732,78	1 049 148,65
	-475 760,68	357 584,13

4.4. Tase

TASE		
ulkoinen		
VASTAAVAA	2020	2019
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	37 709,49	44 970,94
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 119 891,90	2 082 367,00
Rakennukset	10 694 426,53	9 574 585,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 764 528,15	3 331 329,30
Koneet ja kalusto	391 786,04	270 720,06
Enn.maksut ja keskener. hank.	718 194,27	1 266 178,63
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 995 112,12	3 992 460,12
Muut lainasaamiset	631 577,00	631 577,00
Muut saamiset	96 338,48	96 338,48
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	38 541,16	39 051,89
Muut toimeksiantojen varat	147,60	149,60
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	330 665,99	330 665,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	480 644,07	674 182,66
Lainasaamiset	21 033,68	88 101,00
Muut saamiset	119 562,66	214 384,01
Siirtosaamiset	50 251,21	14 327,45
III Rahoitusarvopaperit		
IV Rahat ja pankkisaamiset		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 421 382,45	24 058 122,86

VASTATTAVAA	2020	2019
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
II Arvonkorotusrahasotot		
III Muut omat rahastot		
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	-1 406 743,43	-252 257,98
V Tilikauden yli-/alijäämä	1 240 913,36	-1 154 485,45
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	38 541,16	39 051,89
Muut toimeksiantojen pääomat	4 333,19	4 335,19
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7 129 382,00	5 440 512,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	348,99	221,11
Liittymismaksut ja muut velat	437 171,59	1 276 849,84
Siirtovelat		
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	5 500 000,00
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	511 130,00	506 935,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	1 067 536,03	1 330 347,20
Liittymismaksut ja muut velat	41 193,50	39 814,40
Siirtovelat	388 005,07	357 228,67
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 421 382,45	24 058 122,86

4.5. Konsernilaskelmat

4.5.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA	2020	2019
Toimintatuotot	14 145 122,19	14 130 947,64
Toimintakulut	-30 841 860,96	-32 530 166,71
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	2 769,22	1 853,42
Toimintakate	-16 693 969,55	-18 397 365,65
Verotulot	10 147 575,83	10 517 823,52
Valtionosuudet	9 885 160,40	8 388 922,82
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11,38	932,99
Muut rahoitustuotot	118 453,86	123 378,86
Korkokulut	-148 606,91	-130 193,11
Muut rahoituskulut	-16 140,85	-35 691,91
Vuosikate	3 292 484,16	467 807,52
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 814 885,32	-1 756 462,50
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 477 598,84	-1 288 654,98
Tilinpäätössiirrot	-1 095,60	-1 066,62
Tilikauden verot	-9 354,66	-18,31
Laskennalliset verot		3 463,64
Vähemmistöosuudet	-8 034,75	14 217,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 459 113,83	-1 272 059,25

4.5.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 292 484,16	467 807,52
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-9 354,66	-18,31
Tulorahoituksen korjauserät	-95 958,36	-16 334,63
Toiminnan rahavirta	3 187 171,14	451 454,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 354 866,63	-2 958 059,75
Rahoitusosuudet investointeihin	9 470,90	266,65
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	51 347,77	61 485,49
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	7 068,68	1 921,41
Käyttöomaisuuden myyntitulot	58 416,45	63 406,90
Investointien rahavirta	-3 286 979,28	-2 894 386,20
Toiminnan ja investointien rahavirta	-99 808,14	-2 442 931,62
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainsaamisten vähennys	43,59	2 552,98
Antolainauksen muutokset yhteensä	43,59	2 552,98
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 180 702,06	2 755 542,31
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 091 456,76	-907 752,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 602 799,82	1 000 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	486 445,48	2 847 789,95
Oman pääoman muutokset		-68 647,29
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-53 658,73	-29 002,82
Vaihto-omaisuuden muutos	-53 734,32	-15 284,53
Saamisten muutos	567 464,25	-160 648,02
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-1 367 663,87	299 458,86
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-907 592,67	94 523,49
Rahoituksen rahavirta	-421 103,60	2 876 219,13
Rahavarojen muutos	-520 911,74	433 287,51
Rahavarat 31.12.	2 280 000,63	2 800 912,37
Rahavarat 1.1.	2 800 912,37	2 367 624,86
Rahavarojen muutos	-520 911,74	433 287,51

4.5.3. Konsernitase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	183 557,68	191 275,27
Muut pitkävaikutteiset menot	8 157,77	12 414,17
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 374 270,93	2 342 956,81
Rakennukset	19 973 414,05	18 591 540,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 921 537,81	3 540 584,41
Koneet ja kalusto	1 186 312,04	1 069 524,96
Muut aineelliset hyödykkeet	30 538,32	30 524,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	835 260,68	1 389 013,05
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	16 800,00	117 448,12
Osakkeet ja osuudet	2 312 426,50	2 133 344,65
Lainasaamiset		43,59
Muut saamiset	142 800,13	131 473,12
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	52 227,12	53 054,91
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	51 868,39	53 213,34
Muut toimeksiannot	888,94	865,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	216 571,10	162 836,78
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 390 198,59	1 729 752,08
Lainasaamiset	21 033,68	88 101,00
Muut saamiset	221 623,03	291 234,57
Siirtosaamiset	140 010,50	79 876,18
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	5 989,08	6 380,58
Rahat ja pankkisaamiset	2 274 844,63	2 794 531,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 360 330,97	34 809 989,38

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
Muu oma pääoma	23 808,21	23 863,85
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-1 333 204,07	-49 193,09
Tilikauden yli/alijäämä	1 459 113,83	-1 272 059,25
VÄHEMMISTÖOSUUDET	344 410,89	336 470,62
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	184 634,01	267 639,31
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	52 014,25	106 263,76
Lahjoitusrahaston pääomat	44 940,69	45 617,13
Muiden toimeksiantojen pääomat	12 191,84	13 073,98
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 505 096,53	12 363 372,99
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	437 171,59	1 276 849,84
Laskennalliset verovelat	18 895,98	18 711,59
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	5 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 100 016,48	1 639 480,62
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	336 635,08	
Saadut ennakot	61 193,12	59 787,02
Ostovelat	1 588 568,09	1 888 202,23
Muut velat	399 962,31	526 742,32
Siirtovelat	1 155 311,15	1 095 595,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 360 330,97	34 809 989,38
Oman pääoman muutokseen vaikuttavia tekijöitä		
Kuntayhtymän oman pääoman muutos		

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Selvitys tilinpäätöksen 2020 ja vuoden 2019 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta

Tuloslaskelmatiedot ja henkilöstöä koskevat tiedot

Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöksen tuloslaskelma on toimintatuottojen eikä toimintakulujen osalta ei ole vertailukelpoinen vuoden 2019 tilinpäätöksen tuloslaskelman vastaavien tietojen osalta.

Vuoden 2020 tuloslaskelmaan sisältyy kertaluonteisia myyntituloja vesi- ja viemärlaitoksen liittymismaksuista 707 720,96 euroa. Teknisen toimen muilta kunnilta saadut tulot vähenivät sekä tilojen käytön keskittämisestä väistöjen vuoksi että koronapandemiasta johtuvien tukipalvelujen myyntitulojen osalta yhteensä 109 412,25 euroa (ravitsemispalvelut ja tilapalvelut).

Toimintakulujen osalta sivistystoimen ostopalveluissa on pääasiassa koronapandemiasta johtuen merkittävä menojen vähennys 501 036 euroa.

Vuoden 2020 valtionosuuteen sisältyy koronapandemiasta johtuen korotusta 690 390 euroa ja harkinnanvaraista valtionosuutta 390 000 euroa.

Vuoden 2020 vakituisen henkilöstön määrä oli 44,5; vuoden 2019 tilinpäätöksessä oli 43,5. Henkilöstökulut ovat tuloslaskelmassa vertailukelpoiset.

5.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset poistot on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisten omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistaminen kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeisiin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Sumupoistojen oikaisu

Kiinteistöyhteisöjen pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot on tehty suunnitelman mukaisena.

5.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.3.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	2020	2019
Keskusvaalilautakunta		10 285,00
Tarkastuslautakunta		
Kunnanhallitus	8 800,97	35 484,64
Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen lautakunta	37 729,27	
Tekninen lautakunta	4 090 099,66	3 789 834,76
Toimintatuotot yhteensä	4 136 629,90	3 835 604,40

5.3.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2020	2019
Kunnan tulovero	8 758 197,03	9 101 804,19
Osuus yhteisöveron tuotosta	666 773,34	598 938,46
Kiinteistövero	722 605,46	817 080,87
Verotulot yhteensä	10 147 575,83	10 517 823,52

Tuloveroprosentit ja verotettava tulo vv. 2013 – 2020

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2013	21,00	41,672	1,1
2014	21,50	42,035	0,9
2015	22,00	41,395	-1,5
2016	22,25	41,266	-0,3
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,045	0,4

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 1 / 2021; vuoden 2020 tieto tarkentuu huhtikuussa 2021

* vuoden 2019 tieto korjattu

Kiinteistöveroprosentit ja veropohja vv. 2013 – 2020

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 1 / 2021

	Vak. as. kiinteistövero %	Veropohja milj. €	Yleinen kiinteistövero %	Veropohja maa ja rak. milj.€	Vapaa-ajan as. kiinteistövero %	Veropohja
2013	0,50	55 105	1,00	6 580 17 865	1,10	6 048
2014	0,50	59 934	1,10	8 193 19 571	1,10	6 798
2015	0,55	59 761	1,30	8 215 19 176	1,15	6 804
2016	0,70	59 854	1,30	8 238 18 629	1,30	6 608
2017	0,70	59 308	1,30	8 369 22 431	1,30	6 624
2018	0,65	58 000	1,10	8 417 22 836	1,30	6 627
2019	0,65	58 620	1,10	8 472 22 548	1,30	6 687
2020	0,65	57 809	1,10	8 497 21 068	1,30	6 720

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 435 557,00	8 624 008,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valt.osuuksien tas. (+/-)	2 121 144,00	2 243 364,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	390 000,00	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-747 925,00	-736 560,00
Veromenetysten korvaus	1 598 036,00	
Valtionosuudet yhteensä	9 285 668,00	7 887 448,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	16 435 686,41	17 447 022,19
Muiden palvelujen ostot	1 346 823,48	1 415 894,29
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	17 782 509,89	18 862 916,48

5.3.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista v. 2020

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Aineettomat oikeudet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Liikearvo

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk-ohjelmistot

Laajat tietojärjestelmät

Poistoaika 5 vuotta. Laajoilla tietojärjestelmillä tarkoitetaan tässä suurten asiakokonaisuuksien hallintaan tarkoitettuja tietojärjestelmiä, jotka ovat hankintahinnaltaan merkittäviä (yli 30 000 euroa, alv 0 %), ja joiden tekninen pitoaika on enemmän kuin 5 vuotta.

Muut atk-ohjelmistot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Osallistuminen toisen yhteisön

- tiehankkeisiin

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa. Ei poistoa v. 2020, hanke kesken.

Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut

Osuudet tai avustukset muiden yhteisöjen käyttöomaisuuden hankintamenoihin

Poistoaika 5 vuotta. Esimerkiksi kaupungin avustamat jäähalli-, tie-, silta- ja tietoverkkohankkeet. Kyseisten käyttöomaisuushankintojen tekninen käyttöikä on pitkä ja taloudellinen vaikutusaika (palveluntuotantokyky) on myös pitkä, yleensä kymmeniä vuosia

Muut pitkävaikutteiset menot

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja toimistorakennukset

Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset

Poistoaika 40 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Hallinto- ja toimistorakennusten käyttöaste on matala, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on alhaista.

Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset

Poistoaika 30 vuotta. Puurakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on kivirakenteisia lyhyempi. Peruskorjaustarve yleensä 30 – 40 vuoden välein. Hallinto- ja toimistorakennusten käyttöaste on matala, jolloin käyttötilojen kuluminen on alhaista.

Koulurakennukset, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Koulurakennusten käyttöaste on korkea, jolloin käyttötilojen ku-
luminen on korkea.

Koulurakennukset, puiset

Poistoaika 20 v. Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Päiväkodit, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Päiväkotirakennusten käyttöaste on korkea, jolloin käyttötilojen
kuluminen on korkea.

Päiväkodit, puiset

Päiväkodit puiset 20 v. Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Sairaala- ja terveydenhuoltorakennukset, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Sairaala- ja terveydenhuoltorakennusten käyttöaste on korkea,
jolloin käyttötilojen kuluminen on korkea.

Sairaala- ja terveydenhuoltorakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset

Poistoaika 35 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Vanhainkotien ja palvelutalojen käyttöaste on suhteellisen mata-
la, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on alhaista.

Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Intervalli, peruskorjaus 1. vaihe noudatetaan kunnanvaltuuston 9.11.2020 § 89, poistoaika 40 v.

Muut hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset

Poistoaika 30 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaus-
tarve yleensä 40 – 50 vuoden välein.

Muut hallinto- ja laitosrakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Tehdas- ja tuotantorakennukset**Tehdas- ja tuotantorakennukset, kivi / teräs**

Poistoaika 30 vuotta. Kivi- ja teräsrakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Perus-
korjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Tehdas- ja tuotantorakennusten käyttöaste on suhteelli-
sen korkea, jolloin myös tilojen kuluminen on normaalia korkeampaa.

Muut tehdas- ja tuotantorakennukset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Talousrakennukset**Varastot, kivi / teräs**

Poistoaika 20 vuotta. Kivi- ja teräsrakenteisten varastorakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä.
Peruskorjaustarve yleensä 30 – 40 vuoden välein. Varastorakennusten käyttöaste on suhteellisen
korkea, jolloin myös tilojen kuluminen on normaalia korkeampaa.

Varastot, puurakenteiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut talousrakennukset, kiviset

Poistoaika 20 vuotta. Kivi- ja teräsrakenteisten talousrakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä.
Peruskorjaustarve yleensä 30 – 40 vuoden välein. Talousrakennusten käyttöaste on suhteellisen kor-
kea, jolloin myös tilojen kuluminen on normaalia korkeampaa.

Muut talousrakennukset, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Vapaa-ajan rakennukset

Uimahallit

Poistoaika 25 vuotta. Nykytekniikalla rakennettujen uimahallien sekä tekninen että taloudellinen pitoaika on korkeampi kuin 1970 – 1990 – luvuilla rakennettujen hallien, johtuen muun muassa ilmanvaihto- ja vedeneristystekniikan ja lämmitysjärjestelmien teknisestä kehityksestä. Nykyisissä uimahalleissa peruskorjaustarve on yleensä noin 30 vuoden välein. Käyttöaste uimahalleissa on suhteellisen korkea ja tilat altistuvat koko ajan kosteudelle.

Liikuntahallit

Poistoaika 30 vuotta. Nykyaikaisten liikuntahallien peruskorjaustarve itse rakennuksen osalta on 30 – 40 vuoden välein. Käyttöaste on suhteellisen korkea, mutta käyttö sinänsä ei rasita rakennusta ja siihen liittyvää tekniikkaa, vaan lähinnä liikuntahalleissa käytettäviä kuntoilulaitteita.

Urheilukenttien huoltorakennukset

Poistoaika 25 vuotta. Huoltorakennusten peruskorjaustarve noin 30 – 40 vuoden välein. Käyttö kohdentuu pääasiassa iltoihin ja on kausiluonteista.

Virkistysalueiden mökit / saunamökit

Poistoaika 30 vuotta. Virkistysalueiden mökit ja saunamökit ovat pääsääntöisesti hirsirakenteisia ja niiden käyttöaste on suhteellisen matala. Peruskorjaustarve nykyaikaisille mökeille on noin 35 – 40 vuoden välein.

Muut vapaa-ajan rakennukset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Asuinrakennukset

Kerrostalot, kiviset

Poistoaika 40 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Kerrostalojen käyttöaste on suhteellisen korkea, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on suhteellisen korkeaa. Nykyaikaisella rakentamisella kuitenkin voidaan välttää aikaisempien vuosien kosteus- ja homeongelmat muun muassa kehittyneemmän vedeneristys- ja putkitekniikan ansiosta.

Kerrostalot, puiset

Poistoaika 35 vuotta. Nykyaikaisten puurakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Kerrostalojen käyttöaste on suhteellisen korkea, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on suhteellisen korkeaa. Nykyaikaisella rakentamisella kuitenkin voidaan välttää aikaisempien vuosien kosteus- ja homeongelmat muun muassa kehittyneemmän vedeneristys- ja putkitekniikan ansiosta.

Rivi- ja pientalot, kiviset

Poistoaika 35 vuotta. Kivirakenteisten rakennusten tekninen pitoaika on erittäin pitkä. Peruskorjaustarve yleensä 40 – 50 vuoden välein. Rivi- ja pientalojen käyttöaste on suhteellisen korkea, jolloin myös käyttötilojen kuluminen on suhteellisen korkeaa. Nykyaikaisella rakentamisella kuitenkin voidaan välttää aikaisempien vuosien kosteus- ja homeongelmat muun muassa kehittyneemmän vedeneristys- ja putkitekniikan ansiosta.

Rivi- ja pientalot, puiset

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Rakennusten peruskorjaukset

Rakennuksen perusparannusmeno voidaan joko lisätä rakennuksen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma hyödykeryhmän mukaisesti.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Noudatetaan kunkin hyödykeryhmän kohdalla Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa tai menojäännöspoistoprosenttien ylärajaa.

Koneet ja kalusto**Rautaiset alukset**

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Puiset alukset ja muut uivat työvälineet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut kuljetusvälineet**Kuorma-autot**

Poistoaika 7 vuotta. Kuorma-autojen tekninen pitoaika on yleensä yli 10 vuotta ja kaupungin käyttöaste on huomattavasti yritysten käyttöasteita pienempi.

Paketti- ja henkilöautot

Poistoaika 5 vuotta. Paketti- ja henkilöautojen tekninen pitoaika on yleensä huomattavasti pidempi kuin 5 vuotta. Käyttöasteet kaupungilla ovat yritysten käyttöasteita pienemmät.

Trukit ja traktorit

Poistoaika 5 vuotta. Trukkien ja traktoreiden tekniset pitoajat ovat 10 – 20 vuotta ja kaupungin käyttöasteet ovat yritysten käyttöasteita pienemmät.

Mönkijät ja moottorikelkat

Poistoaika 5 vuotta. Mönkijöiden ja moottorikelkkojen tekniset pitoajat ovat noin 10 vuotta ja kaupungin käyttöasteet ovat yritysten käyttöasteita pienemmät.

Muut kuljetusvälineet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut liikkuvat työkoneet, muut raskaat koneet, muut kevyet koneet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet**Rtg-laitteet**

Poistoaika 10 vuotta. Röntgenlaitteiden tekninen pitoaika on 10 – 20 vuotta. Taloudellinen pitoaika 10 vuotta.

Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet

Poistoaika 10 vuotta. Hammashoitoyksiköiden tekninen pitoaika on noin 15 vuotta ja taloudellinen pitoaika 10 vuotta.

Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Atk-laitteet ja muut laitteet ja kalusteet

Noudatetaan Kuntajaoston suosituksen poistoaikojen alarajaa.

Muut aineelliset hyödykkeet**Luonnonvarat**

Käytön mukainen poisto.

Arvo- ja taide-esineet

Ei poistoaikaa.

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Ei poistoaikaa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset**Osakkeet ja osuudet**

Ei poistoaikaa.

Pakollisten varausten muutokset**Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot****Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**

Poistosuunnitelma

PYSYVÄT VASTAAVAT	Kuntajaoston suositukset		Vimpelin kunta Kohteet ennen 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet kvalt. 9.11.2020	
	Tasapois- tovuosi	Meno- jäännös	Tasapois- to	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös
Aineettomat hyödykkeet								
Kehittämismenot	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Aineettomat oikeudet	5-20 v*	ei suositella	5 v		5 v		5 v	
Liikearvo	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot								
Atk-ohjelmistot	2-5 v*	ei suositella	5 v					
Laajat tietojärjestelmät					5 v		5 v	
Muut atk-ohjelmistot					2 v		3 v	
Osallistuminen toisen yhteisön -tiefankkeisiin	15 – 20 v	ei suositella			15 v		20 v	
Osake - ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	5 – 10 v	ei suositella			5 v		5 v	
Muut	2 -5 v*	ei suositella	5 v		2 v			
Osuudet tai avust. muiden yhteisöjen käyttöön. hank. menoihin					5 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot					2 v		5 v	
Aineelliset hyödykkeet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Maa ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset	20 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset					40 v		50 v	
Hallinto- ja toimisto- rakennukset, puiset					30 v		40 v	
Koulurakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Koulurakennukset, puiset					20 v		40 v	
Päiväkodit, kiviset					30 v		50 v	
Päiväkodit, puiset					20 v		40 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset					35 v		50 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset					25 v		40 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, kiviset					25 v		50 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Tehdas- ja tuotanto- rakennukset, kivi / teräs					30 v		30 v	
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset					20 v		20 v	
Talusrakennukset	10 – 20 v	15 % -20 %	20 v					
Varastot, kivi / teräs					20 v		20 v	
Varastot, puurakenteiset					10 v		20 v	
Muut talusrakennukset, kiviset					20 v		20 v	
Muut talusrakennukset, puiset					10 v		20 v	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Uimahallit					25 v		30 v	
Liikuntahallit					30 v		30 v	
Urheilukenttien huoltorakennukset					25 v		25 v	
Virkistysalueiden mökit / saunamök.					30 v		30 v	

Muut vapaa-ajan rakennukset					20 v		30 v	
Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Kerrostalot, kiviset					40 v		50 v	
Kerrostalot, puiset					35 v		40 v	
Rivi- ja pientalot, kiviset					35 v		50 v	
Rivi- ja pientalot, puiset					30 v		40 v	
Rakennusten peruskorjaukset			30 v		**		30 v	
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Sillat, laiturit, uimalat	10 - 30 v	10 % - 25 %		25 %		25 %	30 v	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 v	10 % - 20 %		20 %		20 %	30 v	
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v	
Viemäriverkko	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v	
Kaukolämpöverkko	20 - 30 v	10 % - 15 %		20 %		15 %	30 v	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 v	20 % - 22 %				22 %	12 v	
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %				15 %	25 v	
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 v	15 % - 25 %	20 v		10 v		20 v	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %	15 v		15 v		20 v	
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 v	20 % - 25 %			10 v		15 v	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 v	20 % - 25 %	15 v		10 v		15 v	
Koneet ja kalusto								
Rautaiset alukset	15 - 20 v	15 % - 20 %			15 v		20 v	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15 v	20 % - 27 %			8 v		10 v	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v	25 % - 30 %	5 v					
Kuorma-autot					7 v		7 v	
Paketti- ja henkilöautot					5 v		5 v	
Trukit ja traktorit					5 v		7 v	
Mönkijät ja moottorikelkat					5 v		5 v	
Muut kuljetusvälineet					4 v		4 v	
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		10 v	
Muut raskaat koneet	10 - 15 v	20 % - 25 %	10 v		10 v		10 v	
Muut kevyet koneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		5 v	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v	20 % - 30 %	10 v					
Rtg-laitteet					10 v		10 v	
Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet					10 v		10 v	
Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet					5 v		10 v	
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v	
Muut aineelliset hyödykkeet								
Luonnonvarat Arvo- ja taidesineet	käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

**) Pysyvien vastaavien hyödykkeen peruseränmenot voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma.

Kunnanhallitus voi tarvittaessa tapauskohtaisesti määrittää joillekin hyödykkeille hyödykeryhmästä poikkeavat poistosuunnitelmat poistoajakoineen, kuitenkin Kuntajaoston suosituksessa määriteltyjen poistoajojen rajoissa. Poikkeamat kunnanvaltuuston hyväksymistä poistoajoista on perusteltava.

Poistonalaisen hankintamenuun raja on 10 000 euroa (alv 0 %).

5.3.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot- ja tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	5 220,43	1534,49	5 220,43	1534,49
Rakennusten myyntivoitot				
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	1 848,25	966,3		
Muut myyntivoitot				
Myyntivoitot yhteensä	7 068,68	2500,79	5 220,43	1534,49
Muut toimintakulut				
x osakkeiden ja osuuksien myyntitappio				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot		-579,38		-579,38
Myyntitappiot yhteensä	0	-579,38	0	-579,38

5.3.7. Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	0	0
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

5.4. Tasetta koskevat liitetiedot

5.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.4.1.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Tietokone- ohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Aineett. hyöd. yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	32556,77	12 414,17	37 709,49
Lisäykset tilikauden aikana	3720		3 720,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Tilikauden poisto	-6725,05	-4 256,40	-10 981,45
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	29 551,72	8 157,77	37 709,49

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. rakent ja laitteet	Koneet ja ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 082 367,00	9 574 585,95	3 331 329,30	270 720,06	1 266 178,63	16 525 180,94
Lisäykset tilikauden aikana	45 071,52	1 054 090,26	363 354,27	171 349,36	559 927,15	2 193 792,56
Rahoitusosuudet tilikaudella			-9 470,90			-9 470,90
Vähennykset tilikauden aikana	-7 546,62	-43 536,82				-51 083,44
Siirrot erien välillä	0,00	521 797,44	536 719,22	49 394,85	-1 107 911,51	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-412 510,30	-457 403,74	-99 678,23		-969 592,27
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 119 891,90	10 694 426,53	3 764 528,15	391 786,04	718 194,27	17 688 826,89

OSAKKEET JA OSUUDET	Tytär- yhteisö- osakkeet	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut osakk. ja osuud. osak. ja om.yhteis.	Osakkeet ja osuudet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	749 136,15	2 243 035,22	983 488,75	16 800,00	3 992 460,12
Lisäykset tilikauden aikana			2 652,00		
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikauden aikana					
Tilikauden poisto					
Arvonlennukset ja niiden palautukset					
Poistamaton hankintameno 31.12.	749 136,15	2 243 035,22	986 140,75	16 800,00	3 995 112,12

5.4.1.2. Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ollut vuoden 2020 taseessa.

5.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaisia kuntayhtymäosuuksien arvonmuutoksia ei ollut vuoden 2020 taseessa.

5.4.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytärtyhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 2020						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytärtyhteisöt						
Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	Vimpeli	100,00	100,00	166 507	3 131 830	-36 845
Vimpelin Lämpö Oy	Vimpeli	70,80	70,80	398 039	220 046	26 147
Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy	Vimpeli	64,17	64,17	223 374	1 829	-7 448
Asunto Oy Vimpelin Kotipiha	Vimpeli	100,00	100,00	387 556	596	-20 397
			Yhteensä	1 175 475	3 354 301	-38 542
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Seinäjoki	2,16	2,16	1 214 830	5 688 770	143 026
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	1,88	1,88	118 790	548 772	0
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	1,75	1,75	37 942	11 795	3 714
Järviseudun koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi	9,74	9,74	798 982	69 813	73 729
Järviseudun Sähkövoiman ky	Alajärvi	33,33	33,33	263 377	1 447 510	27 101
			Yhteensä	2 433 922	7 766 660	247 570

5.4.1.5. Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		75 369,82		71 377,24
Lainasaamiset	330 665,99		330 665,99	
Muut saamiset	724 065,48	49 876,60	724 065,48	63 183,05
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 054 731,47	125 246,42	1 054 731,47	134 560,29
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		4520,31		8 520,01
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	4520,31		8 520,01
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	1 054 731,47	129 766,73	1 054 731,47	143 080,30

5.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	11 211,20	11 211,20	13 216,32	11 211,20
EU-tuet ja avustukset			9 470,90	
Muut tulojäämät	128 799,30	68 664,98	27 563,99	3 116,25
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	140 010,50	79 876,18	50 251,21	14 327,45

5.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.4.2.1. Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Muut omat rahastot	23 808,21	23 863,85		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	-1 321 252,34	17 457,43	-1 406 743,43	-252 257,98
Muu lisäys tilikaudella	-11 951,73	-66 650,52		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	-1 333 204,07	-49 193,09	-1 406 743,43	-252 257,98
Tilikauden ali/ylijäämä	1 459 113,83	-1 272 059,25	1 240 913,36	-1 154 485,45
Oma pääoma yhteensä	11 119 288,96	9 672 182,50	10 803 740,92	9 562 827,56

Oman pääoman muutokseen vaikuttava tekijä:

Tilikauden ylijäämä

Kuntayhtymän oman pääoman muutos:

Tilikauden ylijäämä

5.4.2.2. Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 484 862,00	4 215 907,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 484 862,00	4 215 907,00

5.4.2.3. Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		49 145,73		63 123,78
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		8,31		
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		49 154,04		63 123,78

5.4.2.4. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	32 437,00		32 437,00	
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	302 616,46	268 412,61	273 398,39	268 412,61
Korkojaksotukset	17 004,90	13 637,30	13 707,99	13 637,30
Muut menojäämät	803 252,79	813 545,56	68 461,69	75 178,76
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 155 311,15	1 095 595,47	388 005,07	357 228,67
Siirtovelat yhteensä	1 155 311,15	1 095 595,47	388 005,07	357 228,67

5.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.5.1. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	2 541 942,35	2 499 734,22
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	284 476,43	459 209,33
	0,00	0,00	2 826 418,78	2 958 943,55

*Vertailuvuotta 2019 korjattu

Liitetieto-ohje "Jos vastuusitoumuksen kohteena oleva velka tai velvoite sisältyy jo täysimääräisenä konsernitaseen velkoihin tai pakollisiin varauksiin, ei ko. vastuusitoumusta esitetä enää konsernitaseen vastuusitoumusten liitetiedoissa

5.5.2. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	18 857 839,00	17 464 875,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12. Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	11 750,00	11 491,00

5.5.3. Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Koronvaihtosopimus	-283 912	-259 046	0	0

Konsernitilinpäätöksessä olevat koronvaihtosopimukset ovat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin. Kunnan osuus koronvaihtosopimuksista on 2,16 %.

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä	5 336 972,12	5 555 535,79	24 744,99	20 073,60
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	211 399,90	239 465,34	8 012,04	5 200,80
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)				
- sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta				
* Vertailuvuoden 2019 lukuja korjattu				

5.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020

Tulosyksikkö							
Tulosalue	Virka- ja toiminimike	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Hallinto	YLEISHALLINTO						
	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
	HALLINTO JA TALOUS						
	Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1	1	1
	Laskentasihteeri	1	1	1	1	1	1
	Palvelusihteeri	1	1	1	1	1	1
Tekninen toimi	HALLINTO						
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1	1
	Toimistos sihteeri	2,5	2	2	2	2	2
	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA						
	Ympäristösihteeri	1	1	1	1	1	1
	RAVITSEMUSPALVELUT						
	Ravitsemispalveluesimies	1	1	1	1	1	1
	Vastaava suurtalouskokki	1	1	1	1	1	1
	Suurtalouskokki	4	4	4	4	4	4
	Ravitsemistyöntekijä	2,5	2,5	2,5	3,5	2,5	2,5
	Työllistetyt / oppisopimuksella		1		0,5		
Tekninent.	PUHDISTUSPALVELUT						
	Puhdistuspalveluesimies	0,5					
	Tiiminvetäjä		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Laitoshuoltaja	13	13,5	13,5	11,5	13,5	13,5
	Määräaikaiset		1				
	Työllistetyt /oppisopimuksella		1		1,5		
Tekninent.	TILAPALVELU						
	Kiinteistöhuoltoesimies	1	1	1		1	1
	Kunnallistekniikan palveluvastaava				0,5		
	Ammattimies	7	7	7	7	7	7
	Määräaikaiset		1		1		
	Työllistetyt		3		1		
	LIIKUNTAPAIKAT						
	Liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	2	2	2
	VESIHUOLTOLAITOS						
	Vesi- ja viemärlaitoksenhoitaja	1	1	1	1	1	1
	Viemärlaitoksen hoitaja	1	1	1	1	1	1
	Määräaikaiset		1		1		
Liikunta-palvelut	HALLINTO						
	Vapaa-aikasihteeri			1	1	1	1
		43,5	51,5	44,5	48	44,5	44,5

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	1 648 208,94	1 656 668,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	360 793,16	362 763,41
Muut sivukulut	64 004,66	29 929,14
Henkilöstökorvaukset	-48 224,67	-23 790,69
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 024 782,09	2 025 570,13
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	2 024 782,09	2 025 570,13

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Suomen Kristillisdemokraatit ry/Vimpelin paikallisosasto	198,00	216,00
Vasemmistoliitto ry/Vimpelin paikallisosasto	417,50	403,50
Kansallinen Kokoomus ry/Vimpelin paikallisosasto	0,00	0,00
Vimpelin Perussuomalaiset	249,50	259,50
Haloo Vimpeli	518,00	493,50
Etelä-Pohjanmaan Vihreät ry	20,00	30,00
Suomen Keskusta ry/Vimpelin paikallisosasto	1 283,00	1 217,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 686,00	2 620,00

Tilintarkastuspalkkiot	2020	2019
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3 867,16	4 042,75
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	664,94	849,50
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	4 532,10	4 892,25

Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.2020

Hallinto ja laitosrakennukset

Hyödyke	Nimi	Rakennus- vuosi	Rakennuskustan- nus	Alv-vastuu koko summa	Päät- tyy	
733	Järviseudun sairaalan peruskorjaus	2012	21 920,26	4 858,08	2021	485,81
735	Liikuntah. Katto + salin lattia	2012	58 748,25	12 274,80	2021	3 682,44
700	Lakaniemen koulun muutostyöt	2011	156 038,75	29 228,78	2021	2 922,88
727	Paloas. Remontti	2012	9 441,95	1 961,14	2021	196,11
777	Vimpelin palvelukeskus	2015	6 064 342,91	1 358 881,69	2024	407 664,51
781	Aapiskujan liikuntasalin lattiap.	2015	21 149,60	3 680,12	2024	1 104,06
782	Liikuntahallin peruskorjaus	2015	15 649,03	4 973,67	2024	1 492,11
806	Yhteiskoulun kellaritilojen korjaukset	2016	124 165,52	29 115,76	2025	11 646,32
818	Yhteiskoulun ikkunoiden uusiminen	2017	53 420,95	12 821,03	2026	8 974,70
820	Kirjaston hissi	2017	27 357,16	6 565,73	2026	3 939,42
851	Metsätarhan päiväkoti korj	2019	64 312,19	15 004,64	2028	13 504,23
852	Mirjanpellon peruskorjaus	2019	131 186,15	32 367,55	2028	25 894,08
854	Yhteiskoulun vesikaton uusim	2019	35 124,54	8 194,84	2028	7 375,41
855	Toimela väestötilojen rakentaminen	2019	61 369,35	13 109,72	2028	10 487,84
878	Rantakylän ent koulun peruskorjaus	2020	25 461,08	5 870,44	2029	5 283,36
880	Intervallios peruskorjaus 1 vaihe	2020	1 438 649,48	349 122,12	2029	314 209,89
883	Paloas ovien ja vesikaton uusim.	2020	55 936,38	12 896,25	2029	11 606,58
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta				Yhteensä		830 469,75

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TULOSLASKELMA	2020		2019	
Liikevaihto		1 350 127,53		677 616,30
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-91 762,81		-92 630,05	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-158 338,24	-250 101,05	-134 336,78	-226 966,83
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-107 995,10		-106 768,43	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-19 911,58		-14 175,93	
Muut henkilösivukulut	-24,09	-127 930,77	-1 625,86	-122 570,22
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-213 936,68		-22 080,77	
Arvonalentumiset		-213 936,68		-220 807,77
Liiketoiminnan muut kulut		-12 377,54		-960,34
Liikeliikitys (alijäämä)		745 781,49		106 311,14
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot		0,19		0,10
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-48 307,84		-48 307,84	
Muut rahoituskulut		-48 307,84	-75,00	-48 382,84
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		697 473,84		57 928,40
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		697 473,84		57 928,40
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		697 473,84		57 928,40

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TASE

VASTAAVAA	1.1.2020	31.12.2020	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 639 434,27	2 760 680,50	121 246,23
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 639 434,27	2 760 680,50	121 246,23
Maa- ja vesialueet	65 994,59	67 809,11	1 814,52
Rakennukset	0,00	0,00	0,00
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 032 861,16	2 669 158,83	636 297,67
Koneet ja kalusto	3 859,30	1 774,20	-2 085,10
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	536 719,22	21 938,36	-514 780,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT	609 412,28	343 441,75	-265 970,53
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	609 412,28	343 441,75	-265 970,53
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	609 412,28	343 441,75	-265 970,53
Myyntisaamiset	536 719,22	283 250,65	-253 468,57
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	72 693,06	*) 60 191,10	-12 501,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 248 846,55	3 104 122,25	-144 724,30

VASTATTAVAA	1.1.2020	31.12.2020	Muutos
OMA PÄÄOMA	1 926 670,90	2 624 144,74	697 473,84
Peruspääoma	2 415 391,88	2 415 391,88	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-488 720,98	-488 720,98	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	697 473,84	697 473,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	1 322 175,65	479 977,51	-842 198,14
Pitkäaikainen	1 276 849,84	437 171,41	-839 678,43
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	1 276 849,84	437 171,41	-839 678,43
Lyhytaikainen	45 325,81	42 806,10	-2 519,71
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	45 325,81	42 806,10	-2 519,71
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00		0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 248 846,55	3 104 122,25	-144 724,30

*) Korvaus peruspääomasta 2%

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	745 781,49		106 311,14	
Poistot ja arvonalentumiset	213 936,68		220 807,77	
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 307,65		-48 382,74	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät		911 410,52		278 736,17
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-335 182,91		-238 732,13	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-335 182,91		-238 732,13
Toiminnan ja investointien rahavirta		576 227,61		40 004,04
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta	12 501,96		200 548,66	
Saamisten muutos muilta	253 468,57		-332 030,14	
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos kunnalta				
Korottomien velkojen muutos muilta	-842 198,14	-576 227,61	91 477,44	-40 004,04
Rahoituksen rahavirta		-576 227,61		-40 004,04
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12				
Rahavarat 1.1				

LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	28 004,62
Muut suoritteiden myyntituotot	638 422,90
Myyntituotot	666 427,52
Tuet ja avustukset	5 194,39
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	252 977,53
Muut toimintatuotot	12,50
Muut toimintatuotot	252 990,03
Toimintatuotot	924 611,94
Toimintakulut	
Palkat ja palkkiot	-301 813,16
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-59 703,25
Muut henkilösivukulut	-8 514,13
Henkilöstökorvaukset	2 914,46
Henkilösivukulut	-65 302,92
Henkilöstökulut	-367 116,08
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-95 790,05
Ostot tilikauden aikana	-234 414,47
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-202 106,36
Muut toimintakulut	-67 710,90
TOIMINTAKULUT	-967 137,86
TOIMINTAKATE	-42 525,92
VUOSIKATE	-42 525,92
Suunnitelman mukaiset poistot	-45 923,52
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-88 449,44

Kunnan, joka harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, on pidettävä tästä erillistä kirjapitoa.

Liiketoiminnan tuloslaskelma sisältää liiketoiminnan kiinteistöt sekä Toimelan- ja yhteiskoulun valmistuksen.

7. YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA

Maaseututoimi, sivistystoimi ja perusturva

	TP 2019	TA 2020	TA 2020 + muutos	TP 2020	Tot. % TA 2020	Muutos € TP20/TA20	Muutos- %
Maaseututoimi							
Maataloustoimen hallinto	6 600	6 769	6 769	5 896	87,1	-873	-14,8
Maatalouden tuki ja viran- omaistehtävät	38 877	45 310	45 310	37 930	83,7	-7 380	-19,5
Maaseutupalv. kehittämi- nen	4 896	6 304	6 304	4 774	75,7	-1 530	-32,0
Avustukset							
Lomatoimen hallinto	3 006	4 133	4 133	663	16,0	-3 470	-523,4
Lomituspalvelut							
Maaseututoimi yht.	53 379	62 516	62 516	49 263	78,8	-13 253	-26,9
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen projektit	27 859	0	0	11 554		11 554	
Perhepäivähoito	149 272	138 676	138 676	104 197	75,1	-34 479	-33,1
Erytyisvahaiskasvatus	14 147	12 325	12 325	15 224	123,5	2 899	19,0
Päiväkotihoidot	642 366	559 505	559 505	580 657	103,8	21 152	3,6
Kotihoidontuki	90 856	95 800	95 800	90 286	94,2	-5 514	-5,8
Esi- ja perusopetus	3 224 658	3 227 442	3 227 442	2 949 853	91,4	-277 589	-8,6
Kuraattoritoiminta	34 873	48 448	48 448	32 615	67,3	-15 833	-32,7
Vimpelin lukio	184 456	254 826	254 826	138 144	54,2	-116 682	-45,8
Musiikkiopisto	72 048	69 906	69 906	71 506	102,3	1 600	2,3
Kansalaisopisto	41 978	52 701	52 701	38 126	72,3	-14 575	-27,7
Kirjastopalvelut	214 168	225 066	225 066	183 577	81,6	-41 489	-18,4
Kulttuuripalvelut	125 118	0	0	0		0	
Museopalvelut	73 000	84 823	84 823	52 743		-32 080	
Sivistysltk yht.	4 894 799	4 769 518	4 769 518	4 268 482	89,50	-501 036	-10,5
Perusturvalautakunta							
Hallinto + projektit	5 668	12 851	12 851	8 198	63,8	-4 653	-36,2
Vast.otto ja terv.neuvonta	1 096 176	938 007	963 007	1 089 149	113,1	126 142	13,1
Erikoissairaanhoidot	4 609 647	4 100 839	4 300 839	4 415 925	102,7	115 086	2,7
Suun terveydenhoito	372 709	317 443	342 443	348 675	101,8	6 232	1,8
Työterv.huolto	11 462	0	0	156		156	
Eläinlääk. + ymp.terv.h.	61 837	97 200	97 200	62 299	64,1	-34 901	-35,9
Hoito- ja hoiva	3 879 322	3 744 192	3 844 192	3 864 767	100,5	20 575	0,5
Kuntoutus	228 517	276 208	276 208	204 640	74,1	-71 568	-25,9
Aikuisten palvelut	559 977	585 239	585 239	610 726	104,4	25 487	4,4
Perhepalvelut	548 507	638 468	538 468	410 513	76,2	-127 955	-23,8
Vammaispalvelu	1 315 435	1 157 249	1 157 249	1 272 126	109,9	114 877	9,9
Perusturvaltk yht.	12 689 257	11 867 696	12 117 696	12 287 174	101,4	169 478	1,3
Kaikki lautakunnat yh- teensä	17 637 435	16 699 730	16 949 730	16 604 919	98,0	-344 811	-2,0

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpitokirjat

Tilikautena 1.1.- 31.12.2020 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Pääkirja
Päiväkirja

Talousarvion toteutuminen
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma

Tositesarjat 2020

Muistiotositteet	002	001201-001433
Vyörytykset	007	007000-007124
Käyttöomaisuusviennit	010	010001-010017
Sähköinen kierrätys	030	300001-303836
Ostoreskontra/suoritukset	040	040001-040260
Yleislaskutus	101	110000-110379
Vuokralaskutus	104	140001-140874
Yhteislautakuntien laskutukset	110	108201-108678
Vesi- ja jätevesimaksut	143	700001-705266
Myyntireskontran viitesuoritukset	151	151001-151698
Myyntireskontran suorakirjaukset	153	154001-154167
Myyntiresk. Intrumin viitesuoritukset	155	155001-155088
Myyntiresk. Intrumin suoritukset	156	157001-157025
Rakennusvalvonta/Vimpeli	177	177001-177058
Palkat ja palkkiot	310	310001-310024
Matkalaskut	320	320001-320043
Tiliotekirjaukset(maksuliikenneohjelmasta)	201	201930-201934

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

VIMPELIN KUNNANHALLITUS

Vimpelissä 29. päivänä maaliskuuta 2021

Marja-Leena Laakso
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Markku Lapinkorpi
kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja

Anita Ammesmäki
kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja

Jarmo Arpala
kunnanhallituksen jäsen

Hanna Kangas
kunnanhallituksen jäsen

Eija Rannanpää
kunnanhallituksen jäsen

Marko Timo
kunnanhallituksen jäsen

Sam Leijonanmieli
kunnanjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kauhava ____. päivänä toukokuuta 2021

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Tuula Ylikangas
JHT, HT